

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 7. joulukuuta 2023
(OR. en)

16521/23

Toimielinten välinen asia:
2023/0081(COD)

COMPET 1247
IND 680
MI 1104
BETREG 40
DIGIT 294
ECOFIN 1347
EDUC 474
ENER 684
POLCOM 306
RECH 549
CODEC 2436

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 16056/23

Kom:n asiak. nro: 7613/23 + ADD1

Asia: Ehdotus asetukseksi Euroopan nettonollateknologiatuotteiden valmistusekosysteemiä vahvistavasta toimenpidekehiksestä (nettonollateollisuutta koskeva säädös)
– *Yhteen veto asian käsittelystä*

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä asiakohdassa mainittua ehdotusta koskeva yleisnäkemy s,
jonka neuvosto (kilpailukyky) hyväksyi istunnossaan 7. joulukuuta 2023.

Ehdotus**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS****Euroopan nettonollateknologiatuotteiden valmistusekosysteemiä vahvistavasta
toimenpidekehyksestä (nettonollateollisuutta koskeva säädös)**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan ja sen 192 artiklan 1 kohdan suhteessa tämän asetuksen 16–18 artiklaan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Nettonollasiirtymä aiheuttaa jo nyt valtavia teollisia, taloudellisia ja geopoliittisia muutoksia kaikkialla maailmassa, mikä käy yhä selvemmäksi maailman irtautuessa yhä enenevässä määrin hiilen käytöstä.

¹ EUVL C 349, 29.9.2023, s. 179.

² EUVL C 2023, 26.10.2023, s. 254.

- (1 a) Kun otetaan huomioon nettonollateknologioiden monimutkaisuus ja ylikansallinen luonne, koordinoimattomat kansalliset toimenpiteet, joilla pyritään varmistamaan näiden teknologioiden saatavuus, voisivat vääristää kilpailua ja pirstaloittaa sisämarkkinoita. Jäsenvaltioiden koordinoimattomat toimet voivat johtaa markkinatoimijoita koskevan sääntelyn eroihin ja sitä kautta eroihin nettonollateknologioiden saatavuuden tasossa eri jäsenvaltioissa, muun muassa siksi, että nettonollateknologian valmistushankkeille myönnettäisiin eritasoista tukea, julkisten hankintojen säännöt poikkeaisivat toisistaan eikä hankintamenettelyjä koordinoitaisi ja lupamenettelyt ja niiden kesto eroaisivat toisistaan, mikä loisi esteitä jäsenvaltioiden väliselle rajatylittävälle kaupalle ja haittaisi sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa. Sen vuoksi sisämarkkinoiden toiminnan turvaamiseksi on tarpeen luoda yhteinen unionin oikeudellinen kehys, jotta tähän keskeiseen haasteeseen voidaan vastata yhteistyössä parantamalla unionin häiriönsietokykyä ja toimitusvarmuutta nettonollateknologioiden alalla.

- (1 b) Unioni on myös sitoutunut nopeuttamaan siirtymistä vähähiiliseen talouteen ja uusiutuvien energialähteiden kunnianhimoiseen käyttöönottoon ilmastoneutraaliuden tai nettonollapäästöjen (päästöt poistumien vähentämisen jälkeen) saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä. Tavoite on Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja päivitetyn EU:n teollisuusstrategian kannalta keskeinen ja vastaa Pariisin sopimuksen³ mukaista unionin sitoumusta maailmanlaajuisiin ilmastotoimiin. Ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttamiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/1119⁴ vahvistetaan sitova ilmastotavoite, jonka mukaan unionin kasvihuonekaasujen nettopäästöjä vähennetään vuoteen 2030 mennessä vähintään 55 prosenttia vuoden 1990 tasoon verrattuna. Ehdotetulla 55-valmiuspaketilla⁵ pyritään saavuttamaan vuodeksi 2030 asetettu unionin ilmastotavoite ja tarkistamaan ja päivittämään unionin lainsäädäntöä tältä osin.
- (1 c) Lisäksi tiedonannossa ”Vihreän kehityksen teollisuussuunnitelma nettonollan aikakaudelle”⁶ esitetään kattava lähestymistapa, jolla tuetaan puhtaiden energiateknologioiden laajentamista neljään pilariin perustuen. Ensimmäisen pilarin tavoitteena on luoda sääntely-ympäristö, jolla yksinkertaistetaan ja virtaviivaistetaan uusien nettonollateknologian valmistus- ja kokoonpanolaitosten lupamenettelyjä ja helpotetaan unionin nettonollateollisuuden laajentamista. Suunnitelman toinen pilari on nettonollateknologian tuotantoon tehtävien investointien ja rahoituksen lisääminen. Kolmas pilari liittyy sellaisen osaamisen kehittämiseen, jota tarvitaan siirtymän toteuttamiseksi, ja ammattitaitoisten työntekijöiden määrän lisäämiseen puhtaan energiateknologian alalla. Neljännessä pilarissa keskitytään kauppaan ja kriittisten raaka-aineiden toimitusketjun monipuolistamiseen. Tähän sisältyy kriittisten raaka-aineiden klubin perustaminen, yhteistyö samanmielisten kumppanien kanssa toimitusketjujen vahvistamiseksi kollektiivisesti sekä siirtyminen pois kriittisten tuotantopanosten yksittäisten toimittajien käytöstä monipuolistamalla hankintalähteitä.

³ Neuvoston päätös (EU) 2016/1841, annettu 5 päivänä lokakuuta 2016, ilmastomuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen nojalla hyväksytyn Pariisin sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta (EUVL L 282, 19.10.2016, s. 4).

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/1119, annettu 30 päivänä kesäkuuta 2021, puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta (eurooppalainen ilmastolaki) (EUVL L 243, 9.7.2021, s. 1).

⁵ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Valmiina 55:een: Vuoden 2030 ilmastotavoitteesta totta matkalla kohti ilmastoneutraaliutta. COM(2021) 550, 14.7.2021.

⁶ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Vihreän kehityksen teollisuussuunnitelma nettonollan aikakaudelle (COM(2023) 62 final, 1.2.2023).

- (2) Sisämarkkinat tarjoavat asianmukaisen ympäristön, joka mahdollistaa unionin ilmasto- ja energiatarvojen saavuttamiseksi tarvittavan teknologian rajatylittävän saatavuuden tarvittavassa mittakaavassa ja tahdissa. Matka nettonollatavoitteisiin merkitsee lupaavia mahdollisuuksia laajentaa unionin nettonollateollisuutta vahvoja sisämarkkinoita hyödyntäen edistämällä investointeja teknologioihin, mikä mahdollistaa talouden alojen hiilestä irtautumisen energiatoimituksista aina liikenteeseen, rakennuksiin ja teollisuuteen asti. Vahvasta Euroopan unionin nettonollateollisuudesta on luvassa merkittävästi hyötyä pyrittäessä saavuttamaan unionin ilmasto- ja energiatarvot sekä tukemaan muita vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita samalla kun suojataan ja luodaan laadukkaita työpaikkoja ja kasvua.
- (7) Jotta vuoden 2030 ilmasto- ja energiatarvot voidaan saavuttaa, energiatehokkuus on asetettava etusijalle. Energiansäästö on halvin, turvallis ja puhtain tapa saavuttaa nämä tavoitteet. ”Energiatehokkuus etusijalle” on EU:n energiapolitiikan yleinen periaate, ja se on tärkeä sekä politiikan soveltamisessa käytännössä että investointipäätöksissä. Sen vuoksi on olennaisen tärkeää laajentaa energiatehokkaiden teknologioiden valmistuskapasiteettia unionissa. Tällaisia teknologioita ovat esimerkiksi lämpöpumput, kaukolämmitys ja -jäähdytys ja älykkäät sähköverkkoteknologiat, jotka auttavat EU:ta vähentämään ja hallitsemaan energiankulutustaan.

- (8) Hiilestä irtautumista koskevat unionin tavoitteet, energian toimitusvarmuus, energiajärjestelmän digitalisointi ja kysynnän sähköistäminen esimerkiksi liikkuvuuteen liittyvissä ratkaisuissa sekä uusien ja nopeampien latauspisteiden tarve edellyttävät sähköä siirto- ja jakeluverkkojen valtavaa laajentamista Euroopan unionissa. Siirtoverkkojen osalta tarvitaan suurjännitteisiä tasasähköjärjestelmiä (HVDC-järjestelmiä) muun muassa merellä tapahtuvan uusiutuvan energian tuotannon liittämiseksi verkkoon. Jakelutasolla puolestaan sähköntoimittajien yhdistäminen verkkoon ja kysyntäpuolen joustavuuden hallinta perustuvat investointeihin, joita tehdään innovatiivisiin sähköverkkoteknologioihin, kuten sähköajoneuvojen älykkääseen lataukseen, energiatehokkuuden rakentamiseen ja teollisuuden automaatioon sekä älykkääseen ohjaukseen, kehittyneeseen mittari-infrastruktuuriin ja kodin energianhallintajärjestelmiin. Sähköverkon täytyy olla vuorovaikutuksessa monien toimijoiden tai laitteiden kanssa joustavuuden, älykkään lataamisen ja sellaisten älykkäiden rakennusten mahdollistamiseksi, joissa on älykäs sähköverkko, jonka avulla kuluttajien kulutusjousto ja uusiutuvien energialähteiden käyttöönotto onnistuu. Tämä perustuu yksityiskohtaisesti määriteltyyn tarkkailtavuuteen ja siten datan saatavuuteen. Nettonollateknologioiden liittäminen Euroopan unionin verkkoon edellyttää sähköverkkojen tuotantovalmiuksien huomattavaa laajentamista esimerkiksi meri- ja maakaapeleiden, sähköasemien ja muuntajien osalta.
- (9) Sen vuoksi tarvitaan lisää politiikkatoimia, jotta voidaan parantaa kaupallisesti saatavilla olevien teknologioiden markkinaolosuhteita sekä nettonollateknologioiden ja niiden toimitusketjujen toimitusvarmuutta, vähentää markkinoiden pirstaloitumista ja turvata unionin energiajärjestelmän yleinen häiriönsieto- ja kilpailukyky tai vahvistaa niitä. Samalla on säilytettävä mahdollisuudet nopeaan kasvuun, jotta voidaan tukea unionin vuoden 2030 ilmastotavoitetta. Lisätoimiin sisältyy mahdollisuus käyttää komission delegoidun asetuksen (EU) 2022/1214 johdanto-osan 8 kappaleessa kuvattua turvallista ja kestävästä huippuluokan polttoaineiden lähdettä.

- (10) Vuodeksi 2030 asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi on kiinnitettävä erityistä huomiota joihinkin strategisiksi katsottuihin nettonollateknologioihin, myös siksi että ne edistävät merkittävästi nettonollatavoitteen saavuttamista vuoteen 2050 mennessä. Nämä strategiset nettonollateknologiat ovat tärkeitä unionin avoimen strategisen riippumattomuuden kannalta, sillä niiden avulla voidaan taata, että kansalaisten saatavilla on puhdasta, kohtuuhintaista ja varmaa energiaa. Kun otetaan huomioon näiden teknologioiden rooli, niihin olisi sovellettava virtaviivaistettuja ja tehokkaita lupamenettelyjä, niillä olisi oltava kansallisen lainsäädännön mukainen korkein mahdollinen asema kansallisessa tärkeysjärjestyksessä ja niiden olisi saatava lisätukea sijoitusmuotoiseen joukkorahoitukseen, minkä lisäksi niiden olisi täytettävä luonnonsuojeludirektiivien ja Århusin yleissopimuksen mukaiset EU:n ja kansainväliset velvoitteet. Strategisten nettonollateknologioiden olisi oltava kaupallisesti saatavilla olevia nettonollateknologioita, niillä olisi oltava hyvät mahdollisuudet nopeaan kasvuun ja niiden teknologisen valmiuden tason olisi oltava vähintään 8. Tällaisilla teknologioilla olisi vahvistettava toimitusketjujen turvallisuutta unionissa ja samalla edistää hiilestä irtautumista koskevia unionin tavoitteita ja parannettava sisämarkkinoiden toimintaa.
- (10 a) Strategisten nettonollateknologioiden luetteloon sisältyy myös teknologioita, joita kaikki jäsenvaltiot eivät hyväksy puhtaan ja varman energian lähteiksi. Tämä on linjassa sen kanssa, että jäsenvaltioilla on oikeus valita energialähteensä ja päättää energiahuoltonsa yleisestä rakenteesta sekä teollisuuspolitiikastaan. Näiden oikeuksien turvaamiseksi strategisten teknologioiden luettelo ei vaikuta nykyisen monivuotisen rahoituskehiksen 2021–2027 rahoituksen kohdentamiseen, varsinkaan tukikelpoisuus- ja myöntämisperusteisiin, jotka liittyvät energiateknologioihin unionin rahastoissa, mukaan lukien ne, jotka rahoitetaan päästöoikeuksilla tai EIP:n tuella. Jäsenvaltiota ei myöskään pitäisi velvoittaa tunnustamaan strategisiksi hankkeiksi sellaisen teknologian arvoketjua tukevia hankkeita, jota asianomainen jäsenvaltio ei hyväksy osaksi energialähteiden yhdistelmäänsä.
- (11) Jotta unionin tulevan energiajärjestelmän häiriönsietokyky voitaisiin varmistaa, tällainen nettonollateknologioiden käytön laajentaminen olisi toteutettava kyseisten teknologioiden koko toimitusketjussa ja sen olisi oltava täysin johdonmukainen [kriittisiä raaka-aineita koskevan säädöksen] ja EU:n sirusäädöksen kanssa ja niitä täydentävä.

- (11 -b) Tällä asetuksella olisi täydennettävä [kriittisiä raaka-aineita koskevaa säädöstä] keskittymällä nettonollateknologioiden valmistukseen lopputuotteiden, keskeisten komponenttien ja niiden tuottamiseen käytettävien koneiden osalta. [Kriittisiä raaka-aineita koskevassa säädöksessä] keskitytään puolestaan toimitusketjun alkupäähän, erityisesti kriittisiin raaka-aineisiin, sekä niiden louhintaan, jalostukseen ja kierrätykseen. Ne ovat välttämättömiä monilla strategisilla aloilla, kuten nettonollateollisuudessa, digitaalteollisuudessa ja avaruus- ja puolustuslalla. Samaan tapaan kuin liiketoimintaedellytyksiä luodaan päivittämällä ja hankkimalla asiaankuuluvaa osaamista sekä tukemalla investointeja, tämä asetus ja [kriittisiä raaka-aineita koskeva säädös] luovat yhdessä sääntelyä, jolla tuetaan synergioita unionissa nettonollateknologioiden valmistuksen koko toimitusketjussa. Tällä asetuksella selvennetään, että se kattaa myös jalostetut materiaalit, jotka ovat olennainen osa nettonollateknologiaa, lukuun ottamatta kriittisiä raaka-aineita, jotka kuuluvat [kriittisiä raaka-aineita koskevan säädöksen] soveltamisalaan.
- (11 -a) Lopputuotteet ja erityiset komponentit, jotka ovat olennaisen tärkeitä nettonollateknologioiden tuotannossa, luetellaan liitteessä X ei-tyhjentävästi. Näihin kuuluvat lopputuotteet ja niiden komponentit, jotka yritys valmistaa ja joilla se käy kauppaa, mukaan lukien jalostetut materiaalit, mutta lukuun ottamatta [kriittisiä raaka-aineita koskevan säädöksen] soveltamisalaan kuuluvia raaka-aineita. Kun kyseessä ovat integroidut tuotantolaitokset, joissa tuotetaan sekä [kriittisiä raaka-aineita koskevan säädöksen] että tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvia materiaaleja, laitoksen lopputuotteen perusteella määrittyy se, kumpaa säädöstä laitokseen sovelletaan. Tietyt komponentit ja koneet, jotka eivät sisälly liitteeseen X, voivat silti kuulua tämän asetuksen soveltamisalaan, jos hankkeen toteuttaja voi kansalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle toimitetun näytön, esimerkiksi markkinatutkimusten tai ostosopimusten perusteella osoittaa, että kyseisiä komponentteja tai koneita käytetään ensisijaisesti nettonollateknologioiden tuotantoon, lukuun ottamatta kriittisiä raaka-aineita koskevan asetuksen soveltamisalaan kuuluvia kriittisiä raaka-aineita.

(11 a) Jotta voidaan puuttua toimitusvarmuuteen liittyviin ongelmiin ja tukea unionin energijärjestelmän häiriönsietokykyä sekä hiilestä irtautumista ja nykyaikaistamista koskevia toimia, unionin nettonollateknologioiden valmistuskapasiteettia on tarpeen laajentaa. Unionin on varmistettava, että aurinkosähköteknologioiden valmistajien sääntely-ympäristö antaa niille mahdollisuuden kasvattaa kilpailuetuaan ja parantaa toimitusvarmuutta pyrkimällä saavuttamaan vuoteen 2030 mennessä vähintään 30 gigawatin aurinkosähkön valmistuskapasiteetti koko aurinkosähkön arvoketjussa eurooppalaisen aurinkovoimateollisuuden allianssin tavoitteiden ja unionin aurinkoenergiastrategian⁷ mukaisesti. Unionin on varmistettava, että tuulivoima- ja lämpöpumpputeknologioiden valmistajien sääntely-ympäristö antaa niille mahdollisuuden lujittaa kilpailuetuaan ja säilyttää nykyiset markkinaosuutensa tai laajentaa niitä koko tämän vuosikymmenen ajan niiden teknologian käyttöönottoa koskevien unionin ennusteiden mukaisesti, jotka täyttävät vuodeksi 2030 asetetut unionin energia- ja ilmastotavoitteet⁸. Tämä merkitsee sitä, että valmistuskapasiteetti unionissa olisi vuonna 2030 tuulivoiman osalta vähintään 36 GW ja lämpöpumppujen osalta vähintään 31 GW. Unionin akkujen ja elektrolyysilaitteiden valmistajien on löydettävä sääntely-ympäristö, joka antaa mahdollisuuden vahvistaa teknologinen johtoasemansa ja osallistua aktiivisesti näiden markkinoiden muovaamiseen. Akkuteknologioiden osalta tämä tarkoittaisi osallistumista EU:n akkualan yhteenliittymän tavoitteiden toteuttamiseen ja pyrkimistä siihen, että unionin akkuvalmistajat täyttäisivät lähes 90 prosenttia akkujen vuotuisesta kysynnästä unionissa, mikä olisi unionin valmistuskapasiteetiksi muunnettuna vähintään 550 GWh vuonna 2030. Mitä tulee EU:n elektrolyysilaitteiden valmistajiin, REPowerEU-suunnitelmassa ennakoidaan, että uusiutuvan vedyn tuotanto unionissa nousee vuoteen 2030 mennessä 10 miljoonaan tonniin ja uusiutuvan vedyn tuonti enimmillään 10 miljoonaan tonniin.

⁷ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – EU:n aurinkoenergiastrategia (SWD(2022) 148 final, 18.5.2022).

⁸ Niiden REPowerEU-tavoitteiden mukaisesti, jotka on esitetty REPowerEU-suunnitelmassa, COM(2022) 230 final, ja siihen liittyvässä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa ”Implementing the Repower EU Action Plan: Investment Needs, Hydrogen Accelerator and achieving the Bio-Methane Targets”, joka on oheisasiakirja komission tiedonantoon Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – REPowerEU-suunnitelma (SWD(2022) 230 final, 18.5.2022).

Sen varmistamiseksi, että EU:n teknologinen johtoasema merkitsee myös kaupallista johtoasemaa, mihin komission ja Euroopan puhtaan vedyn allianssin yhteisen julistuksen mukaisesti pyritään, EU:n elektrolyytilaitteiden valmistajilla olisi oltava mahdollisuus edelleen lisättävä kapasiteettiaan siten, että käyttöön otettujen elektrolyytilaitteiden tuottaman vedyn kokonaiskapasiteetti olisi vuoteen 2030 mennessä vähintään 100 GW.

Unionin lento- ja meripolttoaineiden valmistajien on kehitettävä, tuotettava ja lisättävä edelleen kestäviä vaihtoehtoisia polttoaineita, jotta voidaan edistää merkittävästi liikenteen alan kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä 90 prosentilla vuoteen 2050 mennessä sekä saavuttaa [ReFuel EU aviation- / Fuel EU maritime -asetuksissa] asetetut tavoitteet. Tätä tukee vahvasti myös uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden arvoketjun teollinen allianssi. Unionin on varmistettava, että kestävien vaihtoehtoisten lento- ja meripolttoaineiden teknologioiden valmistajiin sovellettava sääntely-ympäristö ja tukikehys antaa niille mahdollisuuden kasvattaa tuotantokapasiteettiaan polttoaineiden koko arvoketjussa aina raaka-aineiden keräyksestä ja toimituksesta polttoaineiden sekoittamiseen, mukaan lukien muunto- ja jalostuskapasiteetti.

- (11 b) Kun kaikki nämä tavoitteet otetaan huomioon unohtamatta myöskään sitä, että toimitusketjun tiettyjen osien (kuten vaihtosuuntaajien sekä aurinkosähkön tuotannossa käytettävien aurinkokennojen, kiekkojen ja harkkojen tai akuissa käytettävien katodien ja anodien) osalta unionin valmistuskapasiteetti on pieni. Jotta voidaan puuttua tuontiriippuvuuteen ja haavoittuvuuteen liittyviin huolenaiheisiin ja varmistaa, että unionin ilmasto- ja energiatavoitteet saavutetaan, esitetään yleistä vertailuarvoa strategisten nettonollateknologiatuotteiden valmistusta varten Euroopan unionissa ja pyritään kehittämään samankaltainen vertailuarvo myös nettonollateknologioille. Unionin nettonollateknologioiden vuotuinen kapasiteetti pitäisi pyrkiä nostamaan tuotannon yleiseen vuotuiseseen vertailuarvoon – tai lähelle sitä – joka on vähintään 40 prosenttia kaikkien strategisten nettonollateknologioiden vuotuisista käyttöönottoarpeista vuoteen 2030 mennessä.

- (11 d) Samalla nettonollateknologian tuotteet parantavat unionin häiriönsietokykyä ja puhtaan energian toimitusvarmuutta. Puhtaan energian toimitusvarmuus on talouskehityksen sekä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden edellytys. Nettonollateknologian tuotteet hyödyttävät myös muita strategisesti tärkeitä talouden aloja, kuten maataloutta ja elintarviketuotantoa, koska ne turvaavat puhtaan energian ja koneiden saatavuuden kilpailukykyisin hinnoin ja edistävät siten kestäväällä tavalla EU:n elintarviketurvaa ja lisäävät kiertotalouden avulla biopohjaisten vaihtoehtojen markkinoita. Samalla tavoin unionin ilmastotavoitteiden saavuttaminen muuntuu sekä talouskasvuksi että sosiaalisesti hyvinvoinniksi.
- (11 e) Jotta voidaan pitää yllä kilpailukykyä ja vähentää nykyisiä keskeisten nettonollateknologioiden tuotteisiin ja niiden toimitusketjuihin liittyviä strategisia tuontiriippuvuuksia ja samalla välttää uusien tuontiriippuvuuksien muodostuminen, unionin on edelleen tarpeen vahvistaa nettonollateollisuuspohjaansa sekä kasvattaa kilpailukykyä ja innovaatiomyönteisyyttä. Unionin on mahdollistettava valmistuskapasiteetin nopeampi, yksinkertaisempi ja ennakoitavampi kehittäminen samalla kun vähennetään hallinnollista taakkaa ja poistetaan rajatylittäviä esteitä.
- (11 f) Jotta nettonollateknologian valmistushankkeiden käyttöönotto tai laajentaminen onnistuisi mahdollisimman nopeasti ja näin voitaisiin taata nettonollateknologioiden toimitusvarmuus unionissa, on tärkeää tehostaa suunnittelua ja luoda investointivarmuutta pitämällä hankkeiden toteuttajien hallinnollinen rasite mahdollisimman pienenä. Tästä syystä nettonollateknologian valmistushankkeita koskevia jäsenvaltioiden lupamenettelyjä olisi virtaviivaistettava varmistaen samalla, että hankkeet ovat turvallisia, varmoja, ympäristön kannalta kestäviä sekä ympäristöä koskevien, sosiaalisten ja turvallisuusvaatimusten mukaisia. Unionin ympäristölainsäädännössä asetetaan yhteiset edellytykset kansallisille lupamenettelyille ja niiden sisällölle, millä varmistetaan korkeatasoinen ympäristönsuojelu.

Strategisen nettonollahankkeen aseman myöntäminen ei saisi vaikuttaa asianomaisiin hankkeisiin sovellettaviin lupaehtoihin, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2011/92/EU⁹, neuvoston direktiivissä 92/43/ETY¹⁰, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2000/60/EY¹¹, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2012/18/EU¹², Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2004/35/EY¹³ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2010/75¹⁴ vahvistetut lupaehdot.

- (11 g) Samaan aikaan kansallisten lupamenettelyjen ennakoimattomuus, monimutkaisuus ja toisinaan liian pitkä kesto heikentävät investointivarmuutta, jota tarvitaan nettonollateknologian valmistushankkeiden sujuvaan kehittämiseen. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi hankkeiden tehokkaan toteuttamisen varmistamiseksi ja nopeuttamiseksi sovellettava virtaviivaistettuja ja tehokkaita lupamenettelyjä. Lisäksi strategiset nettonollahankkeet olisi katsottava kansallisella tasolla kiireellisiksi ja niille olisi annettava ensisijainen asema, jos ja siinä määrin kuin tällaisista kiireellisistä menettelyistä säädetään kansallisessa lainsäädännössä, kaikissa niitä koskevissa oikeudellisissa ja riitojenratkaisumenettelyissä, sanotun kuitenkaan estämättä toimivaltaisia viranomaisia virtaviivaistamasta lupamenettelyjä, joita sovelletaan sellaisiin muihin nettonollateknologian valmistushankkeisiin, jotka eivät ole strategisia nettonollahankkeita, taikka hankkeisiin yleisemminkin.

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/92/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista (EUVL L 26, 28.1.2012, s. 1).

¹⁰ Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta (EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7).

¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 päivänä lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista (EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1).

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/18/EU, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta sekä neuvoston direktiivin 96/82/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta.

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/35/EY, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, ympäristövastuusta ympäristövahinkojen ehkäisemisen ja korjaamisen osalta (EUVL L 143, 30.4.2004, s. 56).

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/75/EU, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, teollisuuden päästöistä (yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen) (uudelleenlaadittu) (EUVL L 334, 17.12.2010, s. 17).

- (11 h) Kun otetaan huomioon lupaviranomaisten rooli nettonollateknologioiden toimitusvarmuuden turvaamisessa unionissa ja kyseisten viranomaisten vaikutus unionin avoimeen strategiseen riippumattomuuteen sekä vihreään ja digitaaliseen siirtymään, näiden viranomaisten olisi katsottava, että strategiset nettonollahankkeet ovat yleisen edun mukaisia. Lupaviranomainen voi tapauskohtaisen arviointinsa perusteella päätellä, että hankkeen tuottama yleinen etu ylittää luontoon ja ympäristönsuojeluun liittyvät yleiset edut ja että hankkeelle voidaan näin ollen myöntää lupa edellyttäen, että kaikki direktiivissä 2000/60/EY, direktiivissä 92/43/ETY ja direktiivissä 2009/147/EY¹⁵ tai [luonnon ennallistamista koskevassa asetuksessa] säädetyt sovellettavat edellytykset täyttyvät.
- (11 i) Jotta voitaisiin vähentää monimutkaisuutta ja lisätä tehokkuutta ja avoimuutta, nettonollateknologian valmistushankkeiden toteuttajien olisi voitava asioida nimetyn yhteyspisteen kanssa, joka vastaa koko lupamenettelyn helpottamisesta ja koordinoinnista, ja helpottaa kattavan päätöksen tekemistä sovellettavassa määräajassa. Tätä tarkoitusta varten jäsenvaltioiden olisi nimettävä yksi tai useampi yhteyspiste. Jos jäsenvaltio päättää nimetä useamman kuin yhden yhteyspisteen, sen olisi annettava hankkeen toteuttajille selkeät tiedot siitä, mikä yhteyspiste vastaa heidän hankkeestaan. Jäsenvaltion olisi päätettävä, olisiko nimetyn yhteyspisteen oltava myös viranomainen, joka tekee lupapäätöksiä vaiko ei. Nimetyn yhteyspisteen olisi ainakin annettava kattava päätös tiedoksi hankkeen toteuttajille. Jäsenvaltion sisäinen organisaatio huomioon ottaen nimetyn yhteyspisteen tehtävät voitaisiin siirtää toiselle paikallisen, alueellisen tai kansallisen tason viranomaiselle samoin edellytyksin.

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, luonnonvaraisten lintujen suojelusta (EUVL L 20, 26.1.2010, s. 7).

- (11 j) Jotta voidaan varmistaa strategisten nettonollahankkeiden lupa-aseman selkeys, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kaikki lupamenettelyä koskevat riidat ratkaistaan ripeästi. Tätä varten jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että hakijoilla ja hankkeiden toteuttajilla on mahdollisuus käyttää yksinkertaista riitojenratkaisumenettelyä ja että strategisille nettonollahankkeille myönnetään kiireellinen kohtelu kaikissa niihin liittyvissä oikeudellisissa ja riitojenratkaisumenettelyissä samalla kun varmistetaan puolustautumisoikeuksien kunnioittaminen, jos ja siinä määrin kuin tällaisista kiireellisistä menettelyistä säädetään kansallisessa lainsäädännössä.
- (11 k) Jotta yritykset ja hankkeiden toteuttajat, myös rajat ylittävissä hankkeissa, voisivat hyötyä suoraan sisämarkkinoiden eduista ilman tarpeetonta hallinnollista lisärasitetta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2018/1724¹⁶, jolla perustettiin yhteinen digitaalinen palveluväylä, säädetään yleisistä säännöistä, jotka koskevat sisämarkkinoiden toiminnan kannalta merkityksellisten tietojen, menettelyjen ja neuvontapalvelujen tarjoamista sähköisinä. Tiedot, jotka on toimitettava kansallisille toimivaltaisille viranomaisille nimetyn yhteyspisteen kautta osana tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvia lupamenettelyjä, on määrä sisällyttää asetuksen (EU) 2018/1724 liitteeseen I sen jälkeen, kun sitä on muutettu tällä asetuksella, ja niihin liittyvät menettelyt sisällytetään sen liitteeseen II sen varmistamiseksi, että hankkeiden toteuttajat voivat hyödyntää kokonaan sähköisiä menettelyjä ja yhden kerran periaatetta soveltavaa teknistä palvelujärjestelmää. Tämän asetuksen nojalla keskitettynä asiointipisteenä toimivat nimetyt yhteyspisteet sisältyvät asetuksen (EU) 2018/1724 liitteessä III olevaan neuvonta- ja ongelmanratkaisupalvelujen luetteloon.

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1724, annettu 2 päivänä lokakuuta 2018, tietoja, menettelyjä sekä neuvonta- ja ongelmanratkaisupalveluja saataville tarjoavan yhteisen digitaalisen palveluväylän perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1024/2012 muuttamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 1).

(11 l) Nettonollateknologian valmistushankkeisiin sovelletaan pitkiä ja monimutkaisia lupamenettelyjä, jotka jäsenvaltiosta, teknologiasta ja arvoketjusegmentistä riippuen voivat kestää 2–7 vuotta. Kun otetaan huomioon tarvittavien investointien suuruus – etenkin kun on kyse gigatehdasluokan hankkeista, joita tarvitaan odotettujen mittakaavaetujen saavuttamiseksi – epätarkoituksenmukainen lupamenettely aiheuttaa ylimääräisen ja usein haitallisen esteen nettonollateknologioiden valmistuskapasiteetin lisäämiselle unionissa. Jotta hankkeiden toteuttajille ja muille investoijille voitaisiin tarjota nettonollateknologian valmistushankkeiden kehittämisen edellyttämä varmuus ja selkeys, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tällaisten hankkeiden lupamenettely ei ylitä ennalta asetettuja määräaikoja. Strategisissa nettonollahankkeissa lupamenettelyn kesto ei saisi ylittää kahtatoista kuukautta niiden laitosten osalta, joiden vuosituotanto on vähintään 1 GW, eikä yhdeksää kuukautta niiden laitosten osalta, joiden vuosituotanto on pienempi kuin 1 GW. Kaikissa muissa nettonollateknologian valmistushankkeissa lupamenettelyn kesto ei saisi ylittää kahdeksatoista kuukautta niiden laitosten osalta, joiden vuosituotanto on suurempi kuin 1 GW, eikä kahtatoista kuukautta niiden laitosten osalta, joiden vuosituotanto on pienempi kuin 1 GW. Edellä mainittujen määräaikojen ylärajoja olisi sovellettava niihin nettonollateknologioihin, joiden tuotantoa ei mitata gigawatteina, kuten sähköverkkoihin ja hiilidioksidin talteenotto- ja varastointiteknologioihin tai hiilidioksidin talteenottoon ja käyttöön. Ympäristövaikutusten arvioinnista annetun direktiivin (2011/92/EU) mukaisen ympäristövaikutusten arvioinnin ensimmäisen vaiheen, joka koostuu ympäristövaikutusten arviointiraportin laatimisesta, suorittaa kuitenkin usein ensisijaisesti hankkeen toteuttaja. Tätä vaihetta ei sen vuoksi pitäisi sisällyttää lupamenettelyssä tarkoitettuihin määräaikoihin, jotka sitovat jäsenvaltioita. Lisäksi poikkeustapauksissa, jotka liittyvät ehdotetun hankkeen luonteeseen, monimutkaisuuteen, sijaintiin tai kokoon, jäsenvaltioiden olisi voitava pidentää määräaikoja. Tällaisia poikkeustapauksia voivat olla esimerkiksi ennakoimattomat olosuhteet, joiden vuoksi hankkeeseen liittyviä ympäristöarviointeja on lisättävä tai täydennettävä, tai pakkolunastusmenettelyistä mahdollisesti johtuvat viipeet.

- (11 m) Lisäksi kun otetaan huomioon strategisten nettonollahankkeiden merkitys unionin energiahuollolle, tietyt hallinnolliset rajoitukset olisi osittain poistettava tai niitä olisi yksinkertaistettava, jotta näiden hankkeiden toteuttamista voitaisiin nopeuttaa.
- (11 n) Unionin oikeuden mukaisesti edellytetyt ympäristöarvioinnit ja -luvat, jotka koskevat muun muassa vettä, maaperää, ilmaa, ekosysteemejä, luontotyypppejä, biologista monimuotoisuutta ja lintuja, ovat olennainen osa nettonollateknologian valmistushankkeen lupamenettelyä ja olennainen suojatoimi sen varmistamiseksi, että kielteiset ympäristövaikutukset estetään tai minimoidaan. Jotta voitaisiin huolehtia siitä, että nettonollateknologian valmistushankkeiden lupamenettelyt ovat ennakoitavia ja nopeita, olisi hyödynnettävä kaikki mahdollisuudet yksinkertaistaa vaadittuja arviointeja ja lupia heikentämättä kuitenkaan ympäristönsuojelun tasoa. Tältä osin olisi varmistettava, että tarvittavat arvioinnit kootaan yhteen tarpeettoman päällekkäisyyden välttämiseksi ja että hankkeiden toteuttajat ja asiasta vastaavat viranomaiset määrittelevät tällaisen yhdistetyn arvioinnin laajuuden erikseen ennen arvioinnin suorittamista, jotta vältetään tarpeettomat jatkotoimet.
- (11 o) Maankäyttöön liittyvät riidat voivat aiheuttaa esteitä nettonollateknologian valmistushankkeiden käyttöönotolle. Hyvin laaditut suunnitelmat, mukaan lukien aluesuunnittelu ja kaavoitus, joissa otetaan huomioon mahdollisuudet toteuttaa nettonollateknologian valmistushankkeita, jotka laaditaan julkisen osallistumisen avulla ja joiden mahdolliset ympäristövaikutukset arvioidaan, voivat auttaa löytämään tasapainon julkisten hyödykkeiden ja yleisen edun välillä, vähentää konfliktien mahdollisuutta ja nopeuttaa nettonollateknologian valmistushankkeiden kestäväpohjaista käyttöönottoa unionissa. Asiasta vastaavia kansallisia, alueellisia ja paikallisia viranomaisia olisi sen vuoksi kannustettava sisällyttämään suunnitelmia laatiessaan niihin tarvittaessa määräyksiä, jotka koskevat nettonollateknologioiden valmistushankkeita, mukaan lukien strategiset nettonollahankkeet.

- (11 o a) Jäsenvaltiot voisivat myös käyttää muita ohjauskeinoja tukeakseen nettonollateknologioiden ja strategisten nettonollateknologioiden valmistusta tietyillä maantieteellisillä alueilla. Näihin ohjauskeinoihin voivat kuulua muun muassa nettonollateknologian valmistajien ryhmittely, lupamenettelyn nopeuttaminen, nettonollateknologioiden testauslaitosten luominen, sääntelyn testiympäristöjen salliminen, rajatylittävän yhteistyön tukeminen, sähköverkkoyhteyksien helpottaminen, fyysinen ja digitaalinen infrastruktuuri sekä puhdas energia. Kansallisten tai paikallisten viranomaisten olisi nimettävä nämä ohjauskeinot, ja niitä voitaisiin määrätä joko uusille alueille tai olemassa oleville teollisuusalueille.
- (11 p) On myös tarpeen säätää toimenpiteistä, joilla saavutetaan unionin tavoite siitä, että vuotuinen operatiivinen hiilidioksidin injektointikapasiteetti olisi 50 miljoonaa tonnia vuoteen 2030 mennessä. Näin tuetaan Euroopan teollisuuden hiilestä irtautumista ja torjutaan ilmastomuutosta.
- (13) Hiilidioksidin talteenotto- ja varastointiratkaisujen kehittämisessä teollisuudelle on koordinoitongelmia. Vaikka EU:n päästökauppajärjestelmä tarjoaakin hiilidioksidiin liittyvän kasvavan hintakannustimen, joka saisi teollisuuden investoimaan hiilidioksidipäästöjen talteenottoon ja tekisi tällaisista investoinneista kannattavia, merkittävän suuruisena riskinä on, että investoija ei saa käyttöönsä luvan saanutta geologista varastointipaikkaa. Toisaalta ensimmäisiin hiilidioksidin varastointipaikkoihin investoijille aiheutuu alkuvaiheen kustannuksia niiden kartoittamisesta, kehittämisestä ja arvioinnista jopa jo ennen kuin ne voivat hakea lakisääteistä varastointilupaa. Avoimuus mahdollisesta hiilidioksidin varastointikapasiteetista asiaankuuluvien alueiden geologisen soveltuvuuden kannalta sekä etenkin hiilivedyn tuotantopaikkojen kartoittamisen yhteydessä kerätyistä kaikista geologisista tiedoista, mukaan lukien käsittelemättömät tiedot ja mallitiedot, voivat auttaa markkinatoimijoita suunnittelemaan investointejaan. Jäsenvaltioiden olisi, ottaen huomioon luottamuksellisuus, kansallinen turvallisuus ja kaupallinen arkaluonteisuus sekä riittävä korvaus yksityisesti tuotetuista ja yksityisomistuksessa olevista tiedoista, asetettava tällaiset olemassa olevat tiedot julkisesti saataville ja raportoitava säännöllisesti ja tulevaa kehitystä ajatellen siitä, miten hiilidioksidin varastointipaikkojen perustamisessa on mahdollisesti edistytty ja mitkä ovat vastaavat hiilidioksidin injektointia ja varastointikapasiteettia koskevat tarpeet, jotta olisi mahdollista yhdessä saavuttaa unionin laajuinen injektointikapasiteettia koskeva tavoite. Nämä avoimuusvelvoitteet eivät rajoita jäsenvaltioiden oikeutta olla myöntämättä lupaa hiilidioksidin varastointikapasiteetin käyttöönotolle alueellaan tai rajoittaa sitä.

- (13 a) Jotta voidaan välttää hukkainvestoinnit ja varmistaa, että suunniteltu injektointikapasiteetti johtaa hiilidioksidipäästöjen vähennyksiin, tunnustetaan, että vuoteen 2030 mennessä on perustettava kattavat ja yksittäiset hiilidioksidin talteenoton ja varastoinnin arvoketjut, joihin kuuluu talteenotto, kuljetus ja varastointi, ja laadittava asianmukaiset säännökset, joilla taataan kilpailu ja avoin saatavuus.
- (14) Keskeinen pullonkaula hiilidioksidin talteenottoon tehtäville investoinneille, jotka ovat nykyisin taloudellisesti yhä kannattavampia, on sellaisten Euroopassa sijaitsevien hiilidioksidin varastointipaikkojen saatavuus, joita direktiivin 2003/87/EY mukaisten kannustimienkin käyttö edellyttää. Teknologian ja johtavan valmistuskapasiteettinsa laajentamiseksi EU:n on kehitettävä sellaisten pysyvien geologisten hiilidioksidin varastointipaikkojen varanto, joka on tulevaisuuteen suuntautunut ja joilla on direktiivin 2009/31/EU¹⁷ mukainen lupa, sekä hiilidioksidin kuljetusinfrastruktuuri. Kun unionin tavoitteeksi asetetaan 50 miljoonan tonnin vuotuinen operatiivinen hiilidioksidin injektointikapasiteetti vuoteen 2030 mennessä niiden kapasiteettien perusteella, joita vuonna 2030 odotetaan tarvittavan ja ottaen huomioon yritykset, jotka toimivat pääasiassa jäsenvaltioissa, joiden varastointikapasiteetti on oikeudellisten, geologisten, maantieteellisten, teknisten tai markkinarajoitteiden vuoksi hyvin rajallinen, asianomaiset alat voivat koordinoida investointejaan siten, että tavoitteena on eurooppalainen hiilineutraalin kuljetuksen ja varastoinnin arvoketju, jota teollisuus voi käyttää irrottaakseen toimintansa hiilestä. Nämä alkuvaiheen toimet tukevat hiilidioksidin varastointia myös vuoden 2050 näkökulmasta. Komission arvioiden mukaan vuoteen 2050 mennessä unionin voi olla tarpeen ottaa talteen vuosittain jopa 550 miljoonaa tonnia hiilidioksidia saavuttaakseen nettonollatavoitteen¹⁸, myös hiilenpoiston avulla. Tällaisella ensimmäisellä teollisen mittakaavan varastointikapasiteettitavoitteella vähennetään hiilidioksidipäästöjen talteenottoon tehtävien investointien riskejä, ja siksi se on tärkeä väline ilmastoneutraaliuden saavuttamisessa. Kun tämä asetus sisällytetään ETA-sopimukseen, unionin tavoitetta, joka on 50 miljoonan tonnin vuotuinen operatiivinen hiilidioksidin injektointikapasiteetti vuoteen 2030 mennessä, mukautetaan vastaavasti.

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/31/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, hiilidioksidin geologisesta varastoinnista ja neuvoston direktiivin 85/337/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2000/60/EY, 2001/80/EY, 2004/35/EY, 2006/12/EY ja 2008/1/EY ja asetuksen (EY) N:o 1013/2006 muuttamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 140, 5.6.2009, s. 114).

¹⁸ Pohja-analyysi komission tiedonannolle COM(2018) 773 – Puhdas maapallo kaikille: Eurooppalainen visio kukoistavasta, nykyaikaisesta, kilpailukykyisestä ja ilmastoneutraalista taloudesta.

- (15) Kun vuodeksi 2030 asetettua unionin tavoitetta edistävät hiilidioksidin varastopaikat ja niiden kuljetusinfrastruktuuri määritellään strategisiksi nettonollahankkeiksi, hiilidioksidin varastopaikkojen kehittämistä voidaan nopeuttaa ja helpottaa ja kasvava varastopaikkojen teollinen kysyntä kyetään kanavoimaan kustannustehokkaimpiin varastopaikkoihin. Kasvava määrä tuotantoaikansa lopussa olevia kaas- ja öljykenttiä voitaisiin muuntaa turvallisiksi hiilidioksidin varastointipaikoiksi. Lisäksi öljy- ja kaasuteollisuus on vahvistanut määrätietoisensa pyrkimyksensä lähteä mukaan energiakäänteeseen, ja sillä on resurssit, osaaminen ja tietämys, joita tarvitaan uusien varastointipaikkojen etsimiseen ja kehittämiseen. Jotta voidaan saavuttaa unionin tavoite, joka on 50 miljoonan tonnin vuotuinen hiilidioksidin injektointikapasiteetti vuoteen 2030 mennessä, olisi edistettävä arvoketjuun perustuvaa lähestymistapaa sekä EU:n että kansallisella tasolla toteutettavilla toimilla niin, että EU:n öljyn- ja kaasuntuotantoluvan haltijoiden olisi helpompi tehdä tarvittavat investoinnit ja kehittää toteuttamiskelpoisia liiketoimintamalleja koko hiilidioksidin arvoketjua varten. Hiilidioksidin varastointipaikkojen oikea-aikaisen, unionin laajuisen ja kustannustehokkaan kehittämisen varmistamiseksi EU:n injektointikapasiteettia koskevan tavoitteen mukaisesti EU:n öljyn- ja kaasuntuotantoluvan haltijoiden olisi annettava panoksensa tämän tavoitteen saavuttamiseen suhteessa öljyn ja kaasun tuotantokapasiteettiinsa ja tarjottava samalla joustomahdollisuuksia yhteistyötä ja kolmansien osapuolten muiden panosten huomioon ottamista varten.
- (21 a) Kun otetaan huomioon, että joissakin jäsenvaltioissa ollaan jo kehittämässä varastointikapasiteettia, joka kattaa säänneltyjen yhteisöjen velvoitteet, kyseiset jäsenvaltiot voivat pyytää komissiota myöntämään vapautus yhteisöille, joilla on velvollisuus edistää unionin tavoitetta 50 miljoonan tonnin vuotuisesta hiilidioksidin injektointikapasiteetista vuoteen 2030 mennessä. Tällä vapautuksella yhteisöt vapautettaisiin yksilöllisestä panoksestaan kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi, jos vuotuinen operatiivinen hiilidioksidin injektointikapasiteetti kyseisen jäsenvaltion alueella olisi suurempi kuin asianomaisesta tuotantotoiminnasta saatavien yksilöllisten panosten summa. Lisäkapasiteettia voidaan asettaa muiden velvoitettujen yhteisöjen saataville sopimusten muodossa siltä osin kuin sitä ei ole otettu huomioon vapautuksen perustelemiseksi.

- (22) Jäsenvaltioiden olisi toimitettava päivitettyt luonnokset vuosien 2021–2030 kansallisista energia- ja ilmastosuunnitelmistaan kesäkuussa 2023¹⁹. Kuten komission ohjeissa jäsenvaltioille vuosien 2021–2030 kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien päivittämisestä²⁰ korostetaan, päivitettyissä suunnitelmissa olisi kuvattava jäsenvaltioiden tavoitteita ja politiikkoja, joilla on määrä helpottaa kaupallisesti saatavilla olevien vähähiilisten teknologioiden, laitteiden ja komponenttien valmistuksen laajentamista niiden alueella. Suunnitelmissa olisi myös kuvattava jäsenvaltioiden tavoitteita ja politiikkoja, joilla pyritään tällaiseen toiminnan laajentamiseen kolmansissa maissa toteutettavien monipuolistamistoimien avulla ja joiden avulla jäsenvaltioiden yritykset voivat ottaa talteen, kuljettaa ja varastoida pysyvästi hiilidioksidipäästöjä geologisiin varastointipaikkoihin.
- (24) Nettonollan aikakaudelle laaditun vihreän kehityksen teollisuussuunnitelman ensimmäisen pilarin mukaisissa toimissa unionin olisi kehitettävä ja ylläpidettävä teollista perustaa nettonollateknologiaratkaisujen tarjontaa varten energiansaannin turvaamiseksi samalla kun se saavuttaa ilmastoneutraaliustavoitteensa. Tämän tavoitteen tukemiseksi ja sellaisten nettonollatekniologioiden saatavuuteen liittyvien riippuvuuksien välttämiseksi, jotka viivästyttäisivät unionin kasvihuonekaasupäästöjen vähentämispyrkimyksiä tai vaarantaisivat energian toimitusvarmuuden, tässä asetuksessa olisi vahvistettava säännökset, joilla edistetään kestävien ja häiriönsietokykyisten nettonollatekniologioiden kysyntää.
- (25) Direktiiveissä 2014/23/EU, 2014/24/EU ja 2014/25/EU annetaan hankintaviranomaisille ja hankintayksiköille mahdollisuus käyttää julkisissa hankintamenettelyissä hinnan tai kustannusten lisäksi myös muita perusteita kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen selvittämiseksi. Tällaiset perusteet koskevat tarjouksen laatua, mukaan lukien yhteiskunnalliset, ympäristöön liittyvät ja innovatiiviset ominaisuudet. Tehtäessä nettonollatekniologiaa koskevia julkisten hankintojen sopimuksia tarjouskilpailun ehdoissa olisi otettava huomioon tarjousten vaikutus kestävyys- ja häiriönsietokykyyn sellaisten perusteiden pohjalta, jotka liittyvät tarjouksen ympäristökestävyys- ja innovointiin, häiriönsietokykyyn ja tapauksen mukaan järjestelmän integrointiin. Perusteiden on oltava tasapainossa, ja pk-yritysten osallistuminen on varmistettava.

¹⁹ Jäsenvaltioiden on päivitettävä vuosia 2021–2030 koskevat kansalliset suunnitelmansa kesäkuuhun 2023 (suunnitelmaluonnokset) ja kesäkuuhun 2024 (lopulliset suunnitelmat) mennessä. Ks. asetuksen (EU) 2018/1999 14 artikla sekä 2 luvun ja liitteen I vaatimukset.

²⁰ Komission tiedonanto: Ohjeet jäsenvaltioille vuosien 2021–2030 kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien päivittämisestä (EUVL C 495, 29.12.2022, s. 24).

- (26) Sosiaalista kestävyyttä koskevia perusteita voidaan jo soveltaa voimassa olevan lainsäädännön nojalla, ja niihin voi sisältyä työoloja ja työehtosopimusneuvotteluja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin mukaisesti sekä direktiivin 2014/23/EU 30 artiklan 3 kohdan, direktiivin 2014/24/EU 18 artiklan 2 kohdan ja direktiivin 2014/25/EU 36 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Jäsenvaltioiden olisi edistettävä sosiaalista kestävyyttä toteuttamalla asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että talouden toimijat hankintasopimuksia toteuttaessaan noudattavat sovellettavan sosiaali- ja työlainsäädännön velvoitteita, jotka on vahvistettu unionin oikeudessa, kansallisessa lainsäädännössä, työehtosopimuksissa tai direktiivin 2014/23/EU liitteessä X, direktiivin 2014/24/EU liitteessä X ja direktiivin 2014/25/EU²¹ liitteessä XIV luetelluissa sosiaali- ja ympäristöaloja sekä työtä koskevissa kansainvälisissä sopimuksissa.

²¹ Komission tiedonanto ”Sosiaalinen ostaminen: opas sosiaalisten näkökohtien huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa” (2. laitos), C(2021) 3573 final.

(27) Direktiivien 2014/23/EU, 2014/24/EU tai 2014/25/EU ja sovellettavan alakohtaisen lainsäädännön sekä kestävien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteita koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusehdotuksen²² ja akkuja ja käytettyjä akkuja koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen²³ mukaisesti hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt voivat, ellei mainitussa lainsäädännössä muuta säädetä tämän asetuksen perusteella hankittujen nettonollaratkaisujen ympäristökestävyyttä arvioidessaan ottaa huomioon erilaisia ilmastoon ja ympäristöön vaikuttavia tekijöitä. Tällaisia piirteitä voivat olla esimerkiksi ratkaisun kestävyys ja luotettavuus; korjauksen ja kunnossapidon helppous ja tällaisten palvelujen saatavuus; päivittämisen ja kunnostamisen helppous; kierrätyksen helppous ja laatu; aineiden käyttö; energian, veden ja muiden luonnonvarojen kulutus yhdessä tai useammassa tuotteen elinkaaren vaiheessa; tuotteen ja sen pakkauksen paino ja tilavuus; uusiutuvien materiaalien tai käytettyjen komponenttien sisällyttäminen tuotteeseen; asianmukaiseen käyttöön ja kunnossapitoon tarvittavien tarvikkeiden määrä, ominaisuudet ja saatavuus; tuotteen ympäristöjalanjälki ja sen elinkaaren aikaiset ympäristövaikutukset; tuotteen hiilijalanjälki; mikromuovipäästöt; päästöt ilmaan, veteen tai maaperään yhdessä tai useammassa tuotteen elinkaaren vaiheessa; syntyvän jätteen määrä; sekä tuotteen käyttöä koskevat edellytykset. Nettonollateknologioiden hankintaperusteiden pakollinen soveltaminen ei estä soveltamasta muita sovellettavissa alakohtaisissa säädöksissä säädettyjä hankintasopimuksen tekoperusteita. Nettonollateknologioiden hankintasopimusten tekoperusteiden painotuksen liikkuma-alan myötä hankintaviranomaisilla ja -yksiköillä on mahdollisuus antaa muille perusteille merkittävä painoarvo ja silti samalla varmistaa, että kestävyyttä ja häiriönsietokykyä koskeviin näkökohtiin liittyvät tavoitteet otetaan riittävällä tavalla huomioon.

²² Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kestävien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista ja direktiivin 2009/0125/EY kumoamisesta (COM(2022) 142, 30.3.2022).

²³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset akuista ja käytetyistä akuista, direktiivin 2008/98/EY ja asetuksen (EU) 2019/1020 muuttamisesta sekä direktiivin 2006/66/EY kumoamisesta.

- (28) Jotta julkisessa hankintamenettelyssä tai huutokaupassa, jolla tuetaan uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantoa tai kulutusta, voitaisiin ottaa huomioon tarve monipuolistaa nettonollateknologioiden hankintalähteitä ainoiden hankintalähteiden käytön sijaan, tarjonnan monipuolisuutta olisi pidettävä riittämättömänä ainakin, jos yksi ainoa hankintalähde täyttää yli 50 prosenttia tietyn nettonollateknologian ja nettonollateknologiatuotteiden tuotannossa pääasiallisesti käytettyjen erityisten komponenttien kysynnästä unionissa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta unionin kansainvälisiä sitoumuksia.
- (28 a) Kun hankintaviranomaiset ja -yksiköt hankkivat nettonollateknologioita, ne voivat sisällyttää nämä teknologiat osaksi laajempaa hankintamenettelyä. Tällöin niiden olisi harkittava hankintamenettelyn jakamista erillisiin osiin ja vahvistaa vähimmäisvaatimukset ja niiden täytäntöönpanosäädökset kyseistä erää koskeviksi vaatimuksiksi.
- (28 b) Jotta edistettäisiin tarjoajien vastuullista liiketoimintaa, käytettyjen teknologioiden, hankkeiden ja niihin liittyvän infrastruktuurin kyberturvallisuutta ja tietoturva sekä hankkeiden toteuttamista kokonaisuudessaan ja aikataulun mukaisesti, viranomaisten, jotka suunnittelevat uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan energian käyttöönottoa koskevia huutokauppoja, olisi voitava sisällyttää huutokauppoihin esivalintaperusteet, jotka liittyvät vastuulliseen liiketoimintaan, kyberturvallisuuteen ja tietoturvaan sekä kykyyn toteuttaa hanke kokonaisuudessaan ja aikataulun mukaisesti.
- (28 c) Jotta tuetaan pyrkimystä kehittää ja ylläpitää teollista perustaa uusiutuvan energian alan strategisten nettonollateknologioiden tarjontaa varten unionin energiansaannin turvaamiseksi ja sellaisten nettonollateknologioiden saatavuuteen liittyvien riippuvuuksien välttämiseksi, jotka viivästyttäisivät unionin kasvihuonekaasupäästöjen vähentämispyrkimyksiä tai vaarantaisivat energian toimitusvarmuuden, viranomaisten, jotka suunnittelevat uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan energian käyttöönottoa koskevia huutokauppoja, olisi parannettava näiden teknologioiden toimitusten kestävyyttä ja häiriönsietokykyä unionissa.

Jäsenvaltioiden olisi arvioitava huutokauppojen kestävyyttä edistävää vaikutusta tutkimalla tarjousten ympäristökestävyyttä sekä niiden vaikutusta innovointiin ja energiajärjestelmän integrointiin. Tätä varten jäsenvaltioiden olisi voitava päättää, sisällyttävätkö ne huutokauppoihin esivalintaperusteet tai hankintasopimuksen tekoperusteet. Vaikka kaikkien tarjoajien hankkeiden on täytettävä esivalintaperusteet, jotta ne voivat osallistua huutokauppaan, hankintasopimusten tekoperusteilla on tarkoitus arvioida huutokauppaan osallistuvia eri hankkeita ja asettaa ne paremmuusjärjestykseen.

- (28 d) Kun viranomaiset, jotka suunnittelevat uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan energian käyttöönottoa koskevia huutokauppoja, arvioivat tarjousten ympäristökestävyyttä joko esivalintaperusteiden tai hankintasopimusten tekoperusteiden perusteella, ne voivat ottaa huomioon erilaisia ilmastoon ja ympäristöön vaikuttavia tekijöitä. Tällaisia piirteitä voivat olla esimerkiksi ratkaisun kestävyys ja luotettavuus; korjauksen ja kunnossapidon helppous ja tällaisten palvelujen saatavuus; päivittämisen ja kunnostamisen helppous; kierrätyksen helppous ja laatu; aineiden käyttö; energian, veden ja muiden luonnonvarojen kulutus yhdessä tai useammassa tuotteen elinkaaren vaiheessa; tuotteen ja sen pakkauksen paino ja tilavuus; uusiutuvien materiaalien tai käytettyjen komponenttien sisällyttäminen tuotteeseen; asianmukaiseen käyttöön ja kunnossapitoon tarvittavien tarvikkeiden määrä, ominaisuudet ja saatavuus; tuotteen ympäristöjalanjälki ja sen elinkaaren aikaiset ympäristövaikutukset; tuotteen hiilijalanjälki; mikromuovipäästöt; päästöt ilmaan, veteen tai maaperään yhdessä tai useammassa tuotteen elinkaaren vaiheessa; syntyvän jätteen määrä; sekä tuotteen käyttöä koskevat edellytykset.
- (28 e) Jotta tuettaisiin innovatiivisempien ja edistyskellisempien uusiutuvan energian teknologioiden suunnittelua ja tuotantoa, tarjousten kestävyyttä edistävässä vaikutuksessa voidaan ottaa huomioon, joko esivalintaperusteiden tai hankintasopimusten tekoperusteiden muodossa, innovointia edistävä vaikutus asettamalla sellaiset esivalintaperusteet tai hankintasopimuksen tekoperusteet, jotka edistävät täysin uusien ratkaisujen käyttöä tai vastaavien huipputason ratkaisujen parantamista.

- (28 f) Jotta tuettaisiin uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian sisällyttämistä unionin energiajärjestelmään ja sen hyötyjä kustannustehokkaan hiilestä irtautumisen näkökulmasta, tarjousten kestävyyttä edistävässä vaikutuksessa voidaan ottaa huomioon energiajärjestelmän integrointia edistävä vaikutus, kun välineinä ovat esimerkiksi joustavuusratkaisut, mukaan lukien kulutusjousto ja energian varastointi, ja uusiutuvan vedyn tuotanto.
- (28 g) Jotta lisättäisiin uusiutuvan energian alan strategisten nettonollateknologioiden toimitusten häiriönsietokykyä ja vältettäisiin liialliset riippuvuudet maista, joiden tarjonta on keskittynyt voimakkaasti unioniin, viranomaisten olisi arvioitava hankintasopimusten tekoperusteiden avulla, millainen on uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan energian käyttöönottoa koskeviin huutokauppoihin osallistuvien eri hankkeiden häiriönsietokykyä edistävä vaikutus, ottaen huomioon tarve monipuolistaa uusiutuvan energian alan strategisten nettonollateknologioiden toimituksia, sanotun kuitenkin rajoittamatta unionin kansainvälisiä sitoumuksia. Asettaessaan tarjouksia paremmuusjärjestykseen viranomaisten olisi otettava huomioon, että tarjonnan monipuolisuutta olisi pidettävä riittämättömänä ainakin, jos yli 50 prosenttia tietyn nettonollateknologian ja nettonollateknologiatuotteiden tuotannossa pääasiallisesti käytettyjen erityisten komponenttien kysynnästä unionissa kohdistuu kolmanteen maahan.
- (28 h) Kun on kyse uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käyttöönottoa koskevista huutokaupoista, tarjouksen kestävyyttä ja häiriönsietokykyä edistävää vaikutusta koskevien perusteiden painottaminen, ei rajoita huutokauppoja suunnittelevien viranomaisten mahdollisuutta asettaa korkeampi kynnys ympäristökestävyyttä, innovointia ja energiajärjestelmän integrointia koskeville perusteille, jos se on yhteensopivaa valtiontukisääntöjen mukaisesti muille kuin hintaperusteille mahdollisesti asetettujen rajojen kanssa.
- (28 i) Jotta vuotuisia käyttöönottotarpeita koskeva valmistuksen yleinen vuotuinen vertailuarvo voitaisiin saavuttaa unionissa vuoteen 2030 mennessä, tässä asetuksessa säädetään erityisestä huutokaupattavaa määrää koskevasta osuudesta, johon sovelletaan muita kuin hintaperusteita. Huutokaupattavaa määrää koskevan osuuden määrittämisessä olisi tarvittaessa pyrittävä saavuttamaan asteittainen kokonaislisäys huutokaupattavan määrän osuudessa, jotta voidaan kattaa mahdollisimman monta huutokauppaa ja saavuttaa tämän asetuksen yleiset tavoitteet edellyttäen, että komissio arvioi säännöllisesti tällaisten toimenpiteiden vaikutusta unionin teollisuuden kehitykseen ja uusiutuvan energian teknologioiden käyttöönottoon. Huutokaupattavan määrän tarkka osuus olisi määritettävä täytäntöönpanosäädöksellä. Huutokauppojen osuutta olisi tarkasteltava uudelleen, kunnes valmistuksen yleinen vuotuinen vertailuarvo on vähintään 40 prosenttia.

- (29) Perustettaessa kotitalouksien tai kuluttajien tueksi järjestelmiä, jotka kannustavat ostamaan nettonollateknologian lopputuotteita, ja monipuolistettaessa nettonollateknologioiden hankintalähteitä, tarjontaa olisi pidettävä riittämättömänä, jos yksi ainoa lähde täyttää yli 65 prosenttia tietyn nettonollateknologian kokonaiskysynnästä unionissa, sanotun kuitenkin rajoittamatta unionin kansainvälisiä sitoumuksia. Johdonmukaisen soveltamisen varmistamiseksi komission olisi julkaistava vuosittain, alkaen tämän asetuksen soveltamispäivästä, luettelo tähän luokkaan kuuluvien nettonollateknologian lopputuotteiden alkuperästä jaoteltuna sen mukaan, mikä on eri lähteistä peräisin olevan unionin tarjonnan osuus viimeisenä vuonna, jolta tiedot ovat saatavilla.
- (30) Neuvoston päätöksellä 2014/115/EU hyväksyttiin muutos julkisia hankintoja koskevaan Maailman kauppajärjestön sopimukseen, jäljempänä 'GPA-sopimus'²⁴. GPA-sopimuksen tarkoituksena on luoda kansainvälinen hankintasopimukseen liittyvä keskenään tasapainossa olevien oikeuksien ja velvollisuuksien monenvälinen järjestelmä maailmankaupan vapauttamiseksi ja laajentamiseksi. Kun kyse on GPA-sopimuksen lisäyksen I tai muiden unionia sitovien kansainvälisten sopimusten soveltamisalaan kuuluvista sopimuksista, mukaan lukien vapaakauppasopimukset ja tullitariffeja ja kauppaa koskevan vuoden 1994 yleissopimuksen III artiklan 8 kohdan a alakohta, valtion viranomaisten tehdessä tavarahankintoja, jotka on tarkoitettu edelleen kaupallisesti myytäviksi tai tavaroiden tuottamiseksi kaupalliseen myyntiin, hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden ei pitäisi soveltaa 19 artiklan 5 kohdan vaatimuksia talouden toimijoihin, jotka ovat allekirjoittaneet mainitut sopimukset.

²⁴ Neuvoston päätös 2014/115/EU, annettu 2 päivänä joulukuuta 2013, julkisia hankintoja koskevan sopimuksen muuttamista koskevan pöytäkirjan tekemisestä (EUVL L 68, 7.3.2014, s. 1).

- (31) Häiriönsietokykyä julkisissa hankinnoissa koskevien säännösten soveltaminen ei saisi rajoittaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU²⁵ 25 artiklan eikä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/25/EU²⁶ 43 ja 85 artiklan soveltamista, kuten komission vuonna 2019 antamissa ohjeissa²⁷ neuvotaan. Samalla tavoin olisi rakennusurakoihin, tavaroihin ja palveluihin, joihin sovelletaan tätä asetusta, edelleen sovellettava julkisia hankintoja koskevia säännöksiä, mukaan lukien direktiivin 2014/24/EU 67 artiklan 4 kohta, direktiivin 2014/25/EU 82 artiklan 4 kohta ja direktiivin 2014/23/EU 41 artiklan 2 kohta sekä täytäntöönpanotoimenpiteet, jotka johtuvat ehdotuksesta asetukseksi kestävien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista.
- (33) Jotta voidaan rajoittaa hallinnollista rasitetta, joka aiheutuu tarpeesta ottaa huomioon tarjouksen kestävyyttä ja häiriönsietokykyä edistävään vaikutukseen liittyvät vaatimukset, erityisesti kun on kyse pienistä julkisista ostajista ja arvoltaan vähäisistä hankintasopimuksista, joilla ei ole merkittävää vaikutusta markkinoihin, tämän asetuksen asiaa koskevien säännösten soveltamista olisi lykättävä kahdella vuodella sellaisten julkisten ostajien osalta, jotka eivät ole yhteishankintayksiköitä, ja alle 25 miljoonan euron arvoisten hankintasopimusten osalta.
- (34) Kun sovelletaan julkisia hankintoja koskevia säännöksiä ja kun tuote kuuluu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1369²⁸ nojalla annetun delegoidun säädöksen soveltamisalaan, hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden olisi ostettava ainoastaan tuotteita, jotka täyttävät mainitun asetuksen 7 artiklan 2 kohdassa säädetyn velvoitteen.

²⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).

²⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/25/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 243).

²⁷ Komission tiedonanto: Kolmansien maiden tarjoajien ja tavaroiden osallistumista EU:n julkisten hankintojen markkinoille koskevat ohjeet, Bryssel, 24.7.2019, C(2019) 5494 final.

²⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/1369, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2017, energiamerkintää koskevien puitteiden vahvistamisesta ja direktiivin 2010/30/EU kumoamisesta (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 1).

- (35) Kotitaloudet ja loppukuluttajat muodostavat olennaisen osan nettonollateknologian lopputuotteiden kysynnästä unionissa, ja julkiset tukijärjestelmät, joilla kotitalouksia kannustetaan ostamaan tällaisia tuotteita, ovat tärkeitä vihreää siirtymää nopeuttavia välineitä erityisesti heikossa asemassa olevien matalan ja alemman keskitulotason kotitalouksien ja kuluttajien kannalta. Jäsenvaltioiden olisi EU:n aurinkoenergiastrategiassa²⁹ esitetyn aurinkokattoaloitteen mukaisesti esimerkiksi perustettava kansallisia ohjelmia, joilla tuetaan katolle asennettavien aurinkosähköjärjestelmien laajamittaista käyttöönottoa. REPowerEU-suunnitelmassa komissio kehotti jäsenvaltioita hyödyntämään tehokkaasti tukitoimenpiteitä, joilla kannustetaan siirtymistä lämpöpumppujen käyttöön. Tällaisilla jäsenvaltioiden kansallisesti tai paikallis- tai alueviranomaisten paikallisesti perustamilla tukijärjestelmillä olisi myös edistettävä EU:n nettonollateknologioiden kestävyyttä ja häiriönsietokykyä. Viranomaisten olisi esimerkiksi tarjottava tuensaajille suurempia taloudellisia hankintatukea sellaisten nettonollateknologian lopputuotteiden ostamiseen, jotka parantavat häiriönsietokykyä unionissa. Viranomaisten olisi varmistettava, että niiden perustamat järjestelmät ovat avoimia, läpinäkyviä ja syrjimättömiä, jotta ne lisäävät nettonollateknologian tuotteiden kysyntää unionissa. Niiden olisi myös rajoitettava tällaisten tuotteiden hankinnasta myönnettävää taloudellista lisäkorvausta, jotta nettonollateknologioiden käyttöönotto unionissa ei hidastuisi. Tällaisten järjestelmien tehostamiseksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tiedot ovat helposti sekä kuluttajien että nettonollateknologioiden valmistajien saatavilla vapaasti käytettävissä olevalla verkkosivustolla. Se, että viranomaiset käyttävät kestävyyttä ja häiriönsietokykyä edistäviä ominaisuuksia kriteereinä kuluttajille tai kotitalouksille suunnatuissa tukijärjestelmissä, ei saisi rajoittaa valtiontukisääntöjen eikä WTO:n tukisääntöjen soveltamista.
- (36) Suunnitellessaan kotitalouksien tai kuluttajien tueksi järjestelmiä, jotka kannustavat ostamaan tässä asetuksessa määriteltyjen nettonollateknologioiden lopputuotteita, jäsenvaltioiden, alue- tai paikallisviranomaisten, julkisoikeudellisten laitosten tai yhden tai useamman tällaisen viranomaisen tai julkisoikeudellisen laitoksen muodostamien yhteenliittymien olisi taattava unionin kansainvälisten sitoumusten noudattaminen muun muassa varmistamalla, että järjestelmät eivät kasva sellaisiksi, että ne aiheuttaisivat vakavaa haittaa WTO:n jäsenten eduille.

²⁹ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – EU:n aurinkoenergiastrategia (COM(2022) 221 final, 18.5.2022).

- (37) Lisäksi komissio voi auttaa jäsenvaltioita niiden suunnitellessa kotitalouksille ja kuluttajille suunnattuja tukijärjestelmiä, jotta voitaisiin luoda synergioita ja vaihtaa tietoja parhaista käytännöistä. Myös Euroopan nettonollafoorumilla olisi oltava tärkeä rooli nopeutettaessa kestävyyttä ja häiriönsietokykyä edistävän jäsenvaltioiden ja viranomaisten panoksen käyttöönottoa julkisissa hankinnoissa ja huutokauppakäytännöissä. Foorumin olisi annettava ohjeita ja yksilöitävä parhaita käytäntöjä siitä, miten kyseinen panos määritellään ja miten sitä käytetään, ja annettava konkreettisia esimerkkejä.
- (38) Jotta teollisuus voisi ajoissa mukauttaa tuotantoaan, hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden olisi ilmoitettava markkinoille etukäteen, mitkä ovat niiden arvioidut nettonollateknologian tuotteiden hankintatarpeet.
- (38 a) Julkiseen ja kotitalouksien kysyntään suunnattujen toimenpiteiden lisäksi unioni voisi harkita toimia, joilla helpotetaan nettonollateknologioiden käyttöönottoa EU:n teollisuuden arvoketjuissa kiinnittäen erityistä huomiota pk-yrityksiin, varsinkin edistämällä teollisuuden tarjonnan ja kysynnän välistä yhteyttä.
- (39) Kuten 1 päivänä helmikuuta 2023 julkaistussa tiedonannossa ”Vihreän kehityksen teollisuussuunnitelma nettonollan aikakaudelle” todetaan, unionin tuotannonalan markkinaosuuksiin kohdistuu suuria paineita kolmansissa maissa myönnettävien valtiontukien heikentäessä tasapuolisia toimintaedellytyksiä. Tämä merkitsee sitä, että unionin on reagoitava tilanteeseen nopeasti ja kunnianhimoisesti ja nykyaikaistettava oikeudellinen kehyksensä.

- (40) Rahoituksen saanti on olennaisen tärkeää unionin avoimen strategisen riippumattomuuden varmistamiseksi ja vakaan pohjan luomiseksi nettonollateknologioiden tuotannolle ja toimitusketjuille koko unionissa. Suurin osa vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavista investoinneista rahoitetaan nettonollaekosysteemin kasvupotentiaalin houkuttelemalla yksityisellä pääomalla³⁰ sekä vakaalla ja kunnianhimoisella politiikkakehyksellä. Hyvin toimivat, syvät ja yhdentyneet pääomamarkkinat ovat sen vuoksi olennaisen tärkeät vihreää siirtymää ja nettonollateknologian valmistushankkeita varten tarvittavien varojen keräämiseksi ja kanavoimiseksi. EU:n on näin ollen edettävä nopeasti kohti pääomamarkkinaunionia, jotta se voi saavuttaa nettonollatavoitteensa. Myös kestävän rahoituksen ohjelmalla (ja sekarahoituksella) on tärkeä merkitys lisättäessä investointeja nettonollateknologioihin arvoketjuissa samalla kun taataan alan kilpailukyky.

³⁰ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja ”Identifying Europe’s recovery needs”, oheisasiakirja komission tiedonantoon Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Euroopan h-hetki: korjaamalla ja kehittämällä parempaa seuraavalle sukupolvelle, SWD(2020) 98 final, Identifying Europe’s recovery needs, 27.5.2020.

(41) Yritysten ja rahoitussijoittajien yksityiset investoinnit ovat olennaisen tärkeitä. Jos yksityiset investoinnit eivät yksin riitä, nettonollatuotantohankkeiden tehokas toteuttaminen voi edellyttää julkista tukea esimerkiksi takauksina, lainoina tai oman pääoman ehtoisina ja luonteisina sijoituksina välttämällä samalla vääristymiä sisämarkkinoilla. Kun tällainen julkinen tuki on valtiontukea, sillä on oltava kannustava vaikutus ja sen on oltava välttämätöntä, kohdennettua, väliaikaista, asianmukaista ja oikeasuhteista säilyttäen samalla kilpailun ja koheesion sisämarkkinoilla. Voimassa olevat valtiontuen suuntaviivat, jotka on hiljattain tarkistettu perusteellisesti vihreän ja digitaalisen siirtymän tavoitteiden mukaisesti, tarjoavat tietyin edellytyksin runsaasti mahdollisuuksia tukea investointeja tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluviin hankkeisiin. Jäsenvaltioilla voi olla tärkeä rooli helpotettaessa nettonollateknologian valmistushankkeiden rahoituksen saantia siten, että ne korjaavat markkinoiden toimintapuutteita kohdennetulla ja väliaikaisella valtiontuella. Tilapäisillä kriisi- ja siirtymäpuitteilla, joka hyväksyttiin 9 päivänä maaliskuuta 2023, pyritään varmistamaan tasapuoliset toimintaedellytykset sisämarkkinoilla; ne on kohdennettu aloille, joilla on havaittu riski toiminnan siirtämisestä kolmansiin maihin, ja ne ovat oikeassa suhteessa tukimääriin nähden. Kriisi- ja siirtymäpuitteiden myötä jäsenvaltiot voisivat toteuttaa sellaisia tukitoimenpiteitä, myös veroetuksiin perustuvia, joilla tuetaan uusia investointeja tuotantolaitoksiin tietyillä määritellyillä strategisilla nettonollatoimialoilla.

Jos investointi toteutetaan aluetukea saavilla alueilla, sallittua tukimäärää mukautettaisiin korottamalla tuki-intensiteettiä ja tuen enimmäismäärää jäsenvaltioiden ja alueiden lähentymistavoitteiden edistämiseksi. Tätä varten tarvittaisiin asianmukaiset kriteerit, jotta voidaan todentaa konkreettinen riski investoinnin siirtämiselle Euroopan talousalueen (ETA-alueen) ulkopuolelle, ja se, ettei ETA-alueen sisällä aiheudu muualle sijoittumisen riskiä. Saadakseen käyttöön kansallisia resursseja tähän tarkoitukseen jäsenvaltiot voivat käyttää osan päästökauppajärjestelmän tuloistaan, jotka jäsenvaltioiden on kohdennettava ilmastoon liittyviin tarkoituksiin.

- (41 a) Julkista tukea olisi käytettävä markkinoiden tiettyjen yksilöityjen puutteiden tai ei-optimaalisten investointitilanteiden korjaamiseen oikeasuhteisella tavalla, eivätkä toimet saisi olla päällekkäisiä yksityisen rahoituksen kanssa tai syrjäyttää sitä tai vääristää kilpailua sisämarkkinoilla. Toimilla olisi tuotettava selvää lisäarvoa unionille. Julkisissa investoinneissa voidaan keskittyä erityisesti välttämättömiin infrastruktuuri-investointeihin, innovoinnin edistämiseen ja läpimurtoteknologioiden käytön laajentamiseen.
- (42) Myös monia unionin rahoitusohjelmia, kuten elpymis- ja palautumistukivälinettä, InvestEU-ohjelmaa, koheesiopolitiikan ohjelmia ja innovaatorahastoa, voidaan käyttää rahoitettaessa investointeja nettonollateknologian valmistushankkeisiin.
- (43) Elpymis- ja palautumistukivälineestä annetun asetuksen³¹ muuttamista koskevassa asetuksessa jäsenvaltioille vahvistettiin 20 miljardin euron lisätuki, jota ei tarvitse maksaa takaisin, energiatehokkuuden edistämiseksi ja fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi muun muassa EU:n nettonollateollisuushankkeiden avulla. Kuten elpymis- ja palautumissuunnitelmien REPowerEU-lukuja koskevissa komission ohjeissa³² todetaan, jäsenvaltioita kannustetaan sisällyttämään suunnitelmiensa REPowerEU-lukuun toimenpiteitä, joilla tuetaan investointeja nettonollateknologioiden valmistukseen ja teolliseen innovointiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241³³ mukaisesti.
- (44) InvestEU on EU:n lippulaivaohjelma, jolla edistetään investointeja, jotka liittyvät erityisesti vihreään ja digitaaliseen siirtymään, tarjoamalla rahoitusta ja teknistä apua esimerkiksi yhdistämismekanismien avulla. Tällainen toimintatapa auttaa houkuttelemaan lisää julkista ja yksityistä pääomaa. Lisäksi jäsenvaltioita kannustetaan osallistumaan InvestEU-ohjelman jäsenvaltio-osioon nettonollateknologian valmistukseen saatavilla olevien rahoitustuotteiden tukemiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta sovellettavien valtiontukisääntöjen soveltamista.

³¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/435, annettu 27 päivänä helmikuuta 2023, asetuksen (EU) 2021/241 muuttamisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmien REPowerEU-lukujen osalta sekä asetusten (EU) 1303/2013, (EU) 2021/1060 ja (EU) 2021/1755 ja direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta (EUVL L 63, 28.2.2023, s. 1).

³² Komission tiedonanto ”Elpymis- ja palautumissuunnitelmiin liittyvät ohjeet REPowerEU:n yhteydessä”, 2023/C 80/01 (EUVL C 80, 3.3.2023, s. 1).

³³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (45) Jäsenvaltiot voivat tarjota koheesiopolitiikan ohjelmista tukea Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1060³⁴ nojalla sovellettavien sääntöjen mukaisesti edistääkseen strategisten nettonollahankkeiden käynnistämistä vähemmän kehittyneillä ja siirtymäalueilla käyttäen investointipaketteja, jotka kattavat infrastruktuurin, innovointiin suuntautuvat tuotannolliset investoinnit, pk-yritysten valmistuskapasiteetin, palvelut sekä koulutus- ja täydennyskoulutustoimenpiteet, mukaan lukien viranomaisten ja hankkeiden toteuttajien valmiuksien kehittämiseen osoitettu tuki. Ohjelmissa vahvistetut osarahoitusosuudet voivat olla enintään 85 prosenttia vähemmän kehittyneillä alueilla ja enintään 60 tai 70 prosenttia siirtymäalueilla sen mukaan, mikä rahasto on kyseessä ja mikä on alueen asema, mutta jäsenvaltiot voivat ylittää nämä enimmäismäärät tietyn hankkeen kohdalla, jos tämä on valtiontukisääntöjen mukaan mahdollista. Jäsenvaltioita ja alueita voidaan auttaa teknisen tuen välineellä laatimaan nettonollakasvustrategioita, parantamaan liiketoimintaympäristöä, vähentämään byrokratiaa ja nopeuttamaan lupamenettelyjä. Jäsenvaltioita olisi kannustettava parantamaan strategisten nettonollahankkeiden kestävyyttä sisällyttämällä nämä investoinnit eurooppalaisiin arvoketjuihin, jotka perustuvat erityisesti alueiden välisiin ja rajat ylittäviin yhteistyöverkostoihin.
- (46) Myös innovaatorahasto tarjoaa erittäin lupaavan ja kustannustehokkaan keinon tukea uusiutuvan vedyn ja muiden strategisten nettonollateknologioiden valmistuksen ja käyttöönoton laajentamista Euroopassa, mukaan lukien innovatiiviset hankkeet, joilla on myönteinen ilmastovaikutus merenkulku- ja ilmailualalla, ja vahvistaa siten Euroopan suvereniteettia ilmastotoimien ja energiaturvallisuuden kannalta keskeisissä teknologioissa.

³⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159).

- (48) Jotta voidaan poistaa nykyisten hajanaisten julkisten ja yksityisten investointipyrkimysten rajoitukset ja mahdollistaa niiden integrointi ja investointien tuotto, komission ja jäsenvaltioiden olisi koordinoitava tehokkaammin nykyisiä unionin ja kansallisen tason rahoitusohjelmia ja luotava synergioita niiden välille sekä varmistettava parempi koordinointi ja yhteistyö teollisuuden ja yksityissektorin keskeisten sidosryhmien kanssa. Euroopan nettonollafoorumilla on keskeinen rooli pyrittäessä muodostamaan kattava kuva saatavilla olevista relevanteista rahoitusmahdollisuuksista ja keskusteltaessa strategisten nettonollahankkeiden yksittäisistä rahoitustarpeista.
- (59) Geologiaan, biologiaan, ekologiaan, sosioekonomiseen kehitykseen ja luonnonvarojen saatavuuteen liittyvien tietojen hankkimiseen ympäristöarviointeja ja -lupia varten on mahdollisuuksien mukaan käytettävä EU:n avaruusohjelmasta ja etenkin Copernicus-ohjelmasta saatuja avaruusdataa ja -palveluja. Tällainen data ja nämä palvelut ja erityisesti Copernicus-ohjelmaan kuuluva ihmisen toiminnan aiheuttamien hiilidioksidipäästöjen seuranta ja todentamista tukeva kapasiteetti ovat hyvin tärkeitä arvioitaessa teollisten hankkeiden vaikutuksia sekä ihmisen toiminnan aiheuttamia hiilidioksidipäästöjä sitovien nielujen vaikutuksia kasvihuonekaasupitoisuuksiin ja -virtoihin.
- (61) Vetylaaksoilla, joilla on teollisia loppukäyttösovelluksia, on tärkeä rooli energiantensiivisten teollisuudenalojen hiilestä irtautumisessa. REPowerEU-suunnitelmassa asetettiin tavoitteeksi kaksinkertaistaa vetylaaksojen määrä unionissa. Tavoitteen saavuttamiseksi jäsenvaltioiden olisi nopeutettava lupamenettelyjä, harkittava sääntelyn testiympäristöjen käyttöä ja priorisoitava rahoituksen saatavuutta. Nettonollateollisuuden häiriönsietokyvyn vahvistamiseksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava vetylaaksojen yhteenliittäminen unionin rajojen yli. Teollisuuslaitoksia, jotka tuottavat oman energiansa ja voivat omalla panoksellaan osallistua sähköntuotantoon, olisi sääntelyvaatimuksia yksinkertaistamalla kannustettava syöttämään tuottamaansa sähköä älykkääseen sähköverkkoon.

- (62) Nettonollateknologioita koskevan sääntelyn testiympäristöt voivat olla tärkeä väline, jolla voidaan edistää nettonollateknologioihin liittyvää innovointia ja sääntelyyn liittyvää oppimista. Innovointi olisi mahdollistettava kokeilujärjestelyjen avulla, koska tieteelliset tulokset on testattava valvotusti todellisissa olosuhteissa. Sääntelyn testiympäristöjä olisi otettava käyttöön innovatiivisten nettonollateknologioiden tai muiden innovatiivisten teknologioiden, jotka voivat mahdollistaa siirtymisen ilmastoneutraaliin ja puhtaaseen talouteen ja vähentää strategisia riippuvuuksia, testaamiseksi valvotussa ympäristössä rajoitetun ajan. Tämä edistäisi sääntelyyn liittyvää oppimista ja kyseisten teknologioiden mahdollista kasvuja laajempaa käyttöönottoa. Olisi myös löydettävä tasapaino niiden tahojen oikeusvarmuuden, jotka osallistuvat nettonollateknologioita koskevan sääntelyn testiympäristöihin, ja unionin oikeudessa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen välillä. Jäsenvaltioiden olisi voitava sallia kansallisessa lainsäädännössään poikkeukset nettonollateknologioita koskevan sääntelyn testiympäristöille varmistaen kuitenkin, että unionin oikeutta ja kansallisessa lainsäädännössä vahvistettuja nettonollateknologiaa koskevia keskeisiä vaatimuksia noudatetaan. Komissio julkaisee vuonna 2023 uuden eurooppalaisen innovaatio-ohjelman mukaisesti sääntelyn testiympäristöjä koskevan ohjeistuksen, joka auttaa jäsenvaltioita nettonollateknologioita koskevan sääntelyn testiympäristöjen suunnittelussa. Tällaiset innovatiiviset teknologiat saattavat lopulta olla unionin ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttamisen sekä toimitusvarmuuden ja unionin energiajärjestelmän häiriönsietokyvyn turvaamisen kannalta olennaisen tärkeitä.

- (64) Euroopan nettonollateknologiateollisuuden arvo- ja toimitusketjujen laajentamiseksi tarvitaan huomattavasti lisää ammattitaitoista työvoimaa, mikä aiheuttaa merkittäviä investointitarpeita täydennys- ja uudelleen koulutukseen, myös ammatillisen koulutuksen yhteydessä. Tämän pitäisi edistää laadukkaiden työpaikkojen luomista Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariin sisältyvien työllisyys- ja koulutustavoitteiden mukaisesti. Energiakäänne edellyttää ammattitaitoisten työntekijöiden määrän huomattavaa lisäämistä useilla aloilla, kuten uusiutuva energia ja energian varastointi ja raaka-aineet, ja sen yhteydessä on hyvät mahdollisuudet luoda laadukkaita työpaikkoja. Komission esittämän Euroopan strategisen energiateknologiasuunnitelman³⁵ mukaan vetypolttokennoalalla jo pelkästään valmistuspuolen osaamistarve on arviolta 180 000 koulutettua työntekijää, teknikkoa ja insinööriä vuoteen 2030 mennessä. Aurinkosähköalalla tarvittaisiin jopa 66 000 työntekijää pelkästään valmistuksessa. Euroopan työnvälitysverkosto (Eures) tarjoaa työntekijöille ja työnantajille tiedotus-, neuvonta-, rekrytointi- ja työnvälityspalveluita myös sisämarkkinoiden rajojen yli.

³⁵ Euroopan komissio, tutkimuksen ja innovoinnin pääosasto, Yhteinen tutkimuskeskus, The Strategic energy technology (SET) plan, Julkaisutoimisto, 2019, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/04888>.

- (65) Koska keskeisten nettonollateknologioiden valmistuskapasiteetin vahvistaminen unionissa ei ole mahdollista ilman huomattavaa määrää ammattitaitoista työvoimaa, on tarpeen ottaa käyttöön toimenpiteitä, joilla aktivoidaan entistä useampia ihmisiä, erityisesti naisia, työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevia nuoria, ikääntyneitä ja vammaisia henkilöitä osallistumaan työmarkkinoille. Lisäksi oikeudenmukaista siirtymistä ilmastoneutraaliuteen koskevan neuvoston suosituksen tavoitteiden mukaisesti on tärkeää tukea taantuvien alojen työntekijöiden siirtymistä uusiin työpaikkoihin. Tämä tarkoittaa investoimista osaamiseen ja sellaisten laadukkaiden työpaikkojen luomiseen, joita unionin nettonollateknologiat tarvitsevat. Käytössä olevien toimien, kuten EU:n osaamissopimuksen, esimerkiksi Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus (Cedefop) ja Euroopan työviranomaisen toteuttamien EU:n tason toimien, jotka liittyvät osaamista koskevaan tiedonhankintaan ja ennusteiden tekemiseen, sekä alakohtaista osaamisyhteistyötä koskevien suunnitelmien pohjalta ja ottaen nämä kaikki täysin huomioon tavoitteena on saada mukaan kaikki toimijat ja kouluttaa tarpeellisessa määrin kaikilla osaamistasoilla: jäsenvaltioiden viranomaiset, myös alue- ja paikallistasolla, koulutuksen tarjoajat, työmarkkinaosapuolet, talouselämän osapuolet ja asianomainen toimiala, erityisesti pk-yritykset – osaamistarpeiden kartoittamiseksi sekä koulutusohjelmien laatimiseksi ja ottamiseksi käyttöön laajassa mittakaavassa, nopeasti ja toimivasti. Strategisilla nettonollahankkeilla on tässä keskeinen rooli. Jäsenvaltiot ja komissio voivat varmistaa taloudellisen tuen muun muassa hyödyntämällä unionin talousarvion tarjoamia mahdollisuuksia Euroopan sosiaalirahasto plussan, oikeudenmukaisen siirtymän rahaston, Euroopan aluekehitysrahaston, elpymis- ja palautumistukivälineen, modernisaatiorahaston, REPowerEU:n ja sisämarkkinaohjelman kaltaisten välineiden kautta.

- (66) Olisi käynnistettävä eurooppalaisia Net-Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymiä kehittämään sellaisia koulutusohjelmia, -sisältöjä ja -materiaaleja sekä osaamistodistuksia, jotka osoittavat, että niitä on käytetty keskeisten nettonollateknologioiden arvoketjuissa tarvittavien kaikenikäisten työssäkäyvien ihmisten osaamisen parantamiseen ja uudelleen kouluttamiseen keskeisten nettonollateknologioiden arvoketjuissa, ja tarjottava näitä ohjelmia, sisältöjä ja materiaaleja asianmukaisille koulutuksen tarjoajille jäsenvaltioissa niiden vapaaehtoista käyttöä varten. Net-Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymät ovat organisaatioita tai yhteenliittymiä taikka asianomaisten sidosryhmien hankkeita, joihin Euroopan komissio myöntää siemenrahoitusta. Net-Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymien olisi toimittava välittäjinä ja kunnioitettava kaikilta osin jäsenvaltioiden vastuuta opetuksen sisällöstä ja koulutusjärjestelmien organisoinnista sekä ammatillisen koulutuksen sisällöstä ja organisoinnista. Kyseisten koulutusyhteenliittymien olisi tarjottava koulutusohjelmia, -sisältöjä ja -materiaaleja, joita koulutuksen tarjoajat, talouselämän osapuolet ja työmarkkinaosapuolet sekä muut täydennys- ja uudelleen koulutukseen osallistuvat jäsenvaltioiden toimijat, kuten julkiset työvoimapalvelut, voivat halutessaan käyttää, jos ne pitävät sitä hyödyllisenä. Talouselämän osapuolet ja työmarkkinaosapuolet olisi otettava mukaan koulutusohjelmien kehittämiseen, jotta voidaan varmistaa niiden merkityksellisyys ja lisätä niiden käyttöönottoa. Net-Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymien olisi kannustettava siihen, että muiden tarvittavien taitojen ohella opetetaan monialaisia taitoja, jotka helpottavat ammatillista liikkuvuutta. Net-Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymien tavoitteena on tukea niiden kehittämää oppimisohjelmia, -sisältöjä ja -materiaaleja käyttävien koulutuksen tarjoajien tarjoaman koulutuksen laatua jäsenvaltioissa muun muassa kouluttamalla niiden kouluttajia.

- (66 a) Osaamisen läpinäkyvyyden ja siirrettävyyden sekä työntekijöiden liikkuvuuden tukemiseksi eurooppalaiset Net-Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymät kehittävät oppimissaavutukset kattavia osaamistodistuksia, mikrotutkinnot mukaan lukien, ja kannustavat koulutuksen tarjoajia ottamaan niitä käyttöön. Eurooppalaisten Net-Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymien kehittämää osaamistodistuksia voivat antaa jäsenvaltioiden koulutuksen tarjoajat tai todistuksia myöntävät jäsenvaltioiden elimet, jos kyseisten koulutusyhteenliittymien kehittämä koulutusohjelma on viety onnistuneesti päätökseen. Osaamistodistukset voidaan myöntää eurooppalaisten opintotodistusten muodossa, ja ne voitaisiin integroida Europass-järjestelmään ja sisällyttää tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan kansallisiin tutkintojen viitekehyksiin. Jäsenvaltiot voivat esimerkiksi kansallisilla ohjelmilla ja unionin rahoituksella kannustaa jatkuvaan uudelleen- ja täydennyskoulutukseen, jota tarjotaan niiden alueella koulutusyhteenliittymien ja koulutuksen tarjoajien kautta.
- (67) Vaikka unionin oikeudessa ei ole erityisiä säännöksiä säännellyn ammatin harjoittamisen aloittamisen tai sen harjoittamisen edellyttämää koulutusta koskevista vähimmäisvaatimuksista, vaan jäsenvaltioilla on toimivalta päättää, sääntelevätkö ne tiettyä ammattia ja miten ne sen tekevät, säännellyn ammatin harjoittamisen aloittamista koskevat kansalliset säännöt eivät kuitenkaan saa muodostaa perusteettomia tai suhteettomia esteitä näiden perusoikeuksien käyttämiselle. Toimivaltaa säännellä ammattiin harjoittamisen aloittamista on käytettävä syrjimättömyyden ja suhteellisuuden periaatteita noudattaen uuden ammatteja koskevan sääntelyn hyväksymistä edeltävästä suhteellisuusarvioinnista 28 päivänä kesäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/958 mukaisesti.
- (68) Jos jäsenvaltiot päättävät, että eurooppalaisissa Net-Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymissä kehitettyjen koulutusohjelmien suorittamisesta myönnetään osaamistodistuksia, jotka vastaavat jonkin säännellyn ammatin tai johonkin säänneltyyn ammattiin kuuluvan toiminnan harjoittamisen edellytyksenä olevia tietoja, taitoja ja osaamista, jäsenvaltioiden olisi ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/36/EY mukaisesti kohdeltava näitä osaamistodistuksia tästä todistavina muodollista pätevyyttä osoittavina asiakirjoina.

- (69) Unionin tasolla olisi perustettava Euroopan nettonollafoorumi, joka koostuu jäsenvaltioista ja jonka puheenjohtajana toimii komissio. Euroopan nettonollafoorumi voi neuvoa ja avustaa komissiota ja jäsenvaltioita yksittäisissä kysymyksissä ja toimia elimenä, jossa komissio ja jäsenvaltiot koordinoivat toimintaansa ja helpottavat tietojenvaihtoa tähän asetukseen liittyvissä kysymyksissä. Euroopan nettonollafoorumin olisi suoritettava tässä asetuksessa esitetyt tehtävät, erityisesti lupamenettelyjen, mukaan lukien keskitetyt asiointipisteet, strategiset nettonollahankkeet, rahoituksen koordinointi, markkinoille pääsy, osaaminen, nettonollateknologioita koskevan sääntelyn testiympäristöt sekä komission kuuleminen arvioitaessa, onko toimenpiteiden ehdottaminen mahdollista ja oikeasuhteista, jos komissio katsoo, että asetuksen yleisiä tavoitteita ei todennäköisesti saavuteta. Foorumi voi tarvittaessa perustaa pysyviä tai tilapäisiä työryhmiä ja kutsua kokouksiin kolmansia osapuolia, kuten asiantuntijoita tai nettonollateollisuuden edustajia sekä työmarkkinaosapuolia ja talouselämän osapuolia.
- (69 a) Euroopan nettonollafoorumin olisi, silloin kuin se on tarkoituksenmukaista ja hyödyllistä, pyrittävä tekemään tiivistä yhteistyötä muiden asiaankuuluvien komission aloitteiden, foorumien ja ryhmien kanssa synergioiden löytämiseksi, asiantuntemuksen jakamiseksi, tietojen vaihtamiseksi ja sidosryhmien osallisuuden edistämiseksi välttämällä samalla kaksinkertaista työtä ja päällekkäisyyksiä. Foorumi tekee yhteistyötä EU:n nykyisten teollisten allianssien kanssa ja edistää siten allianssien työtä ottamalla jäsenvaltiot mukaan toimintaan. Keskeisiä alliansseja foorumin kanssa tehtävän yhteistyön kannalta ovat EU:n akkualan allianssi, EU:n aurinkovoimateollisuuden allianssi, EU:n puhtaan vedyn allianssi, päästöttömän ilmailun allianssi, prosessori- ja puolijohdeteknologian teollinen allianssi sekä uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden arvoketjun teollinen allianssi. Alat, jotka eivät tällä hetkellä ole edustettuina teollisissa alliansseissa, hyötyvät yhtä lailla Euroopan nettonollafoorumin tarjoamasta jäsennellystä kehiksestä. Strategisten nettonollakumppanuuksien osalta suunnitellaan tarvittaessa tiivistä yhteistyötä kriittisiä raaka-aineita käsittelevän toimikunnan kanssa.

- (70) Komissio ilmoitti osana vihreän kehityksen teollisuussuunnitelmaa aikovansa solmia nettonollateknologiat kattavia nettonollateollisuuden kumppanuuksia, ottaa käyttöön nettonollateknologioita maailmanlaajuisesti ja tukea EU:n teollisten valmiuksien asemaa pohjustettaessa tietä maailmanlaajuiselle puhtaaseen energiaan siirtymiselle. Komissio ja jäsenvaltiot voivat foorumin puitteissa koordinoida kumppanuuksia ja keskustella olemassa olevista merkittävistä kumppanuuksista ja prosesseista, kuten vihreistä kumppanuuksista, energia-alan vuoropuheluista ja muista olemassa olevien kahdenvälisten sopimusjärjestelyjen muodoista, sekä mahdollisista synergioista jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden kahdenvälisten sopimusten kanssa.
- (71) Unionin olisi pyrittävä monipuolistamaan ja stimuloimaan kansainvälistä kauppaa ja investointeja nettonollateknologioihin sekä edistämään maailmanlaajuisesti tiukkoja sosiaalisia ja ympäristönormeja. Tämä olisi tehtävä tiiviissä yhteistyössä ja kumppanuudessa samanmielisten maiden kanssa. Vastaavasti olisi tehostettava tutkimus- ja innovointitoimia nettonollateknologioiden kehittämiseksi ja käyttöönottamiseksi tiiviissä yhteistyössä kumppanimaiden kanssa noudattaen avointa mutta määrätietoista lähestymistapaa, joka perustuu vastavuoroisuuteen ja molemminpuolisiin etuihin.
- (72) Kun komissiolle siirretään SEUT-sopimuksen 290 artiklan mukaisesti ja tämän asetuksen nojalla säädösvaltaa, on erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.
- (73) Siltä osin kuin tässä asetuksessa suunnitellut toimenpiteet ovat valtiontukea, tällaisia toimenpiteitä koskevat säännökset eivät rajoita SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamista.

- (74) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä SEUT-sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I luku

Kohde, soveltamisala ja määritelmät

1 artikla

Kohde

1. Tämän asetuksen yleisenä tavoitteena on parantaa sisämarkkinoiden toimintaa luomalla kehys, jolla varmistetaan nettonollateknologioiden turvattu ja kestävä saatavuus unionissa, samalla kun se auttaa saavuttamaan vuodeksi 2030 asetetun unionin tavoitteen vähentää kasvihuonekaasujen nettopäästöjä vähintään 55 prosentilla vuoden 1990 tasosta ja vuodeksi 2050 asetetun unionin ilmastoneutraaliustavoitteen.
2. Jotta voidaan edistää 1 kohdassa tarkoitetun yleisen tavoitteen saavuttamista, tämä asetus sisältää toimenpiteitä, joiden tavoitteena on
 - a) vähentää nettonollatekologioihin liittyvien toimitushäiriöiden riskiä, joka todennäköisesti vääristää kilpailua ja aiheuttaa hajanaisuutta sisämarkkinoilla, erityisesti määrittämällä nettonollateknologioiden valmistuskapasiteetin ja niiden arvoketjujen lisäyksen ja tukemalla sitä;
 - b) edistää kestävien ja häiriönsietokykyisten nettonollateknologioiden kysyntää julkisten hankintojen, huutokauppojen ja muiden julkisten tukitoimien avulla;
 - c) kehittää osaamista tukemalla Net-Zero Academies -koulutusyhteenliittymiä, minkä ansiosta voidaan suojata ja luoda laadukkaita työpaikkoja;
 - d) tukea innovointia luomalla nettonollatekologioita koskevan sääntelyn testiympäristöjä;
 - e) parantaa unionin kykyä seurata ja hallita nettonollateknologioiden toimitusvarmuuteen liittyvää riskiä.
- 2 a. Tällä asetuksella pyritään myös luomaan unionin markkinat hiilidioksidin varastointipalveluille.

2 artikla

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan nettonollateknologioihin; poikkeuksena ovat tämän asetuksen 26 ja 27 artikla, joita sovelletaan ainoastaan innovatiivisiin nettonollateknologioihin ja muihin innovatiivisiin teknologioihin, jotka voivat mahdollistaa siirtymisen ilmastoneutraaliin, puhtaaseen talouteen ja vähentää strategisia riippuvuuksia. Asetuksen (EU).../... [lisätään kriittisiä raaka-aineita koskevan asetuksen julkaisuviitteet sisältävä alaviite] soveltamisalaan kuuluvat kriittiset raaka-aineet eivät kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan.

Kun kyseessä ovat integroidut tuotantolaitokset, jotka kattavat sekä [kriittisiä raaka-aineita koskevan säädöksen] että tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien materiaalien tuotannon, laitoksen lopputuote määrittää, kumpaa asetusta sovelletaan.

3 artikla

Määritelmät

1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan:
 - a) 'nettonollateknologioilla' kaikkia 3 a artiklassa yksilöityjä teknologioita, jotka ovat lopputuotteita sekä ensisijaisesti näiden tuotteiden tuotannossa käytettäviä komponentteja tai koneita ja joiden teknologisen valmiuden taso on vähintään 8;
 - a a) 'strategisella nettonollateknologialla' kaikkia 3 b artiklan 1 kohdassa yksilöityjä teknologioita, jotka ovat lopputuotteita sekä ensisijaisesti näiden tuotteiden tuotannossa käytettäviä komponentteja tai koneita ja joiden teknologisen valmiuden taso on vähintään 8;

- b) 'ensisijaisesti käytettävillä' liitteessä X esitettyjä lopputuotteita ja tiettyjä komponentteja, jotka ovat olennaisen tärkeitä nettonollateknologioiden tuotannossa, tai lopputuotteita, tiettyjä komponentteja ja tiettyjä koneita, jotka ovat olennaisen tärkeitä nettonollateknologioiden tuotannossa hankkeen toteuttajan kansalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle toimittaman näytön, kuten markkinatutkimusten tai ostosopimusten, perusteella;
- a c) 'uusiutuvalla energialla' tarkoitetaan uusiutuvaa energiaa siten kuin se on määritelty uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä 11 päivänä joulukuuta 2018 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2018/2001;
- a c a) 'muuta kuin biologista alkuperää olevilla uusiutuvilla polttoaineilla' muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita, sellaisina kuin ne on määritelty [RED II -direktiivin tarkistuksen XX artiklassa];
- a d) 'kestävillä vaihtoehtoisilla polttoaineilla' [ReFuelEU Aviation -asetuksen] 3 artiklan 7, 13 ja 17 kohdassa tarkoitettuja ilmailualan polttoaineita tai merenkulkualalle tarkoitettuja polttoainetta, sellaisina kuin ne on yksilöity soveltamalla [FuelEU Maritime -asetuksen] 10 artiklan 1 ja 2 kohdassa määriteltyjä perusteita;
- a e) 'hiilestä irtautumiseen tähtäävillä muutosvoimaisilla teollisuusteknologioilla' sellaisten muutosvoimaisten teollisuusteknologioiden valmistuskapasiteetin lisäämistä, joita käytetään vähentämään merkittävästi ja pysyvästi energiantensiivisten toimintojen hiilidioksidiekvivalenttipäästöjä teräksen, alumiinin ja muiden kuin rautametallien alalla sekä peruskemikaali-, sementti-, kalkki-, lasi-, keramiikka-, lannoite- ja paperialoilla siinä määrin kuin se on teknisesti mahdollista;
- a f) 'bioteknologian alan ilmasto- ja energiaratkaisuilla' sellaisten elävien organismien käyttöön perustuvia teknologioita, kuten entsyymit, mikro-organismit ja bakteeriviljelmät, joilla voidaan vähentää hiilidioksidipäästöjä korvaamalla energiantensiiviset fossiiliset tai kemikaalipohjaiset tuotantopanokset teollisissa valmistusprosesseissa, jotka ovat merkityksellisiä muun muassa hiilidioksidin talteenoton ja biopolttoaineiden tuotannon kannalta;
- b) 'komponentilla' nettonollateknologian osaa, jonka yritys valmistaa ja myy, mukaan lukien jalostetut materiaalit;

- b a) 'jalostetulla materiaalilla' materiaalia, joka on pitkälle jalostettua, lukuun ottamatta kriittisiä raaka-aineita koskevan asetuksen soveltamisalaan kuuluvia kriittisiä raaka-aineita, ja joka on suunniteltu suorittamaan tietty tehtävä nettonollateknologiassa;
- c) 'innovatiivisilla nettonollateknologioilla' teknologioita, jotka täyttävät 'nettonollateknologioiden' määritelmän, paitsi siltä osin, että ne eivät ole saavuttaneet vähintään teknologisen valmiuden tasoa 8, ja joihin sisältyy aitoja innovaatioita, joita ei tällä hetkellä ole saatavilla markkinoilla ja jotka ovat riittävän kehittyneitä, jotta niitä voidaan testata valvotussa ympäristössä;
- c a) 'muilla innovatiivisilla teknologioilla' energiaan tai ilmastoon liittyviä teknologioita, joilla on todistetusti potentiaalia edistää teollisuus- tai energiajärjestelmien hiilestä irtautumista ja vähentää strategisia riippuvuuksia, ja joihin sisältyy aitoja innovaatioita, joita ei tällä hetkellä ole saatavilla Euroopan markkinoilla ja jotka ovat riittävän kehittyneitä, jotta niitä voidaan testata valvotussa ympäristössä mutta jotka eivät ole saavuttaneet vähintään teknologisen valmiuden tasoa 8;
- d) 'nettonollateknologian valmistushankkeella' suunniteltua kaupallista laitosta tai olemassa olevan laitoksen laajentamista tai käyttötarkoituksen muuttamista nettonollateknologioiden valmistamiseen;
- e) 'strategisella nettonollahankkeella' unionissa sijaitsevaa nettonollateknologian valmistushanketta, hiilidioksidin varastointihanketta tai hiilidioksidin kuljetusinfrastruktuurihanketta, jonka jäsenvaltio on tunnustanut strategiseksi nettonollahankkeeksi 10 ja 11 artiklan mukaisesti;

- f) 'lupamenettelyllä' prosessia, joka kattaa kaikki tarvittavat nettonollateknologian valmistushankkeiden ja strategisten nettonollahankkeiden rakentamista, laajentamista, muuttamista ja toteuttamista koskevat luvat ja johon kuuluvat kaikki hakemukset ja menettelyt alkaen hakemuksen täydelliseksi toteamisesta siihen asti, kun kattava päätös annetaan tiedoksi. Hiilidioksidin geologisen varastoinnin osalta lupamenettelyllä tarkoitetaan varastointiluvan myöntämisprosessia, joka koskee kaikkia maanpäällisiä laitoksia varten tarvittavien varastointipaikan toimintaan haettujen lupien käsittelyä (rakennuslupa, putkien hyväksyntä jne.), sekä hiilidioksidin injektointia ja varastointia koskevaa ympäristölupaa, joka on saatettu päätökseen hiilidioksidin geologisesta varastoinnista ja neuvoston direktiivin 85/337/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2000/60/EY, 2001/80/EY, 2004/35/EY, 2006/12/EY ja 2008/1/EY ja asetuksen (EY) N:o 1013/2006 muuttamisesta 23 päivänä huhtikuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/31/EY mukaisesti;
- g) 'kattavalla päätöksellä' yhdestä tai useammasta jäsenvaltion viranomaisten tekemästä päätöksestä muodostuvaa päätöstä, jolla määritetään, myönnetäänkö hankkeen toteuttajalle lupa nettonollateknologian valmistushankkeen toteuttamiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta muutoksenhakumenettelyn yhteydessä tehtävien päätösten soveltamista;
- h) 'hankkeen toteuttajalla' yritystä tai yritysten yhteenliittymää, joka toteuttaa nettonollateknologian valmistushankkeen tai strategisen nettonollahankkeen;
- i) 'nettonollateknologioita koskevan sääntelyn testiympäristöllä' järjestelmää, jonka avulla yritykset voivat testata innovatiivisia nettonollateknologioita ja muita innovatiivisia teknologioita valvotusti todellisissa olosuhteissa toimivaltaisen viranomaisen laatiman ja valvoman erityisen suunnitelman mukaisesti;
- j) 'teknologisen valmiuden tasolla' tasoa, joka on määritetty menetelmällä, jolla arvioidaan teknologian kypsyysaste Kansainvälisen energiajärjestön käyttämän luokituksen mukaisesti;
- k) 'asianomaisilla viranomaisilla' viranomaisia, jotka kansallisen lainsäädännön mukaan osallistuvat lupien myöntämiseen osana f alakohdassa kuvattua lupamenettelyä;

- l) 'julkisella hankintamenettelyllä' mitä tahansa seuraavista:
- i) mitä tahansa direktiivin 2014/24/EU soveltamisalaan kuuluvaa hankintamenettelyä hankintasopimuksen tekemiseksi tai direktiivin 2014/25/EU soveltamisalaan kuuluvaa menettelyä tavarahankinta-, rakennusurakka- ja palveluhankintasopimuksen tekemiseksi;
 - ii) direktiivin 2014/23/EU soveltamisalaan kuuluvaa käyttöoikeusurakan tai palvelujen käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyä;
- m) 'hankintaviranomaisella' julkisten hankintamenettelyjen yhteydessä direktiivin 2014/23/EU 6 artiklassa, direktiivin 2014/24/EU 2 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa ja direktiivin 2014/25/EU 3 artiklassa määriteltyä hankintaviranomaista;
- n) 'hankintayksiköllä' julkisten hankintamenettelyjen yhteydessä direktiivin 2014/23/EU 7 artiklassa ja direktiivin 2014/25/EU 4 artiklassa määriteltyä hankintayksikköä;
- o) 'hankintasopimuksella' julkisten hankintamenettelyjen yhteydessä direktiivin 2014/24/EU 2 artiklan 1 kohdan 5 alakohdassa määriteltyä hankintasopimusta, direktiivin 2014/25/EU 2 artiklan 1 alakohdassa määritellyissä 'tavarahankintasopimuksissa, rakennusurakkasopimuksissa ja palveluhankintasopimuksissa' määriteltyjä 'hankintasopimuksia' ja direktiivin 2014/23/EU 5 artiklan 1 alakohdassa määriteltyjä 'käyttöoikeussopimuksia';
- p) 'huutokaupalla' tarjouskilpailumenettelyä, jolla tuetaan uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantoa tai kulutusta ja joka ei kuulu direktiivien 2014/23/EU, 2014/24/EU, 2014/25/EU ja 2009/81/EY piiriin;
- q) 'hiilidioksidin injektointikapasiteetilla' hiilidioksidin vuotuista määrää, joka voidaan injektoida toiminnassa olevaan geologiseen varastointipaikkaan direktiivin 2009/31/EY mukaisesti päästöjen vähentämiseksi tai hiilenpoiston lisäämiseksi erityisesti suurista teollisuuslaitoksista ja joka mitataan tonneina vuodessa;

- r) 'energiajärjestelmän integroinnilla' sitä, että energiajärjestelmä suunnitellaan ja sitä käytetään yhtenä kokonaisuutena, joka kattaa useita energiankantajia, infrastruktuureja ja kulutussektoreita, muodostamalla näiden välille vahvemmat yhteydet; tavoitteena on tuottaa uusiutuvaan energiaan perustuvia, joustavia, käyttövarmoja ja resurssitehokkaita energiapalveluja siten, että yhteiskunnalle ja ympäristölle koituvat kustannukset ovat mahdollisimman pienet;
- s) 'valmistuskapasiteetilla' valmistushankkeessa tuotettujen nettonollateknologioiden kokonaistuotantokapasiteettia. Jos valmistushankkeessa ei tuoteta lopputuotteita vaan ensisijaisesti näiden tuotteiden tuotannossa käytettäviä komponentteja tai koneita, valmistuskapasiteetilla tarkoitetaan sellaisen lopputuotteen tuotantokapasiteettia, jossa kyseisiä tuotettavia komponentteja tai koneita käytettäisiin.

I a luku

Nettonollateknologiat ja strategiset nettonollateknologiat

3 a artikla

Nettonollateknologioiden luettelo

1. Seuraavat nettonollateknologiat kuuluvat tämän asetuksen soveltamisalaan:
 - a) uusiutuvan energian teknologiat;
 - b) sähkön ja lämmön varastointi;
 - c) lämpöpumput;
 - d) sähköverkkoteknologiat;
 - e) muuta kuin biologista alkuperää olevien polttoaineiden teknologiat;
 - f) kestävien vaihtoehtoisten polttoaineiden teknologiat;
 - g) vetyteknologiat, mukaan lukien elektrolyysilaitteet ja polttokennot;
 - i) ydinteknologiat;

- j) hiilidioksidin kuljetus-, talteenotto-, hyödyntämis- ja varastointiteknologiat;
- k) energiajärjestelmiin liittyvät energiatehokkaat teknologiat;
- l) bioteknologian alan ilmasto- ja energiaratkaisut, mukaan lukien biopohjaiset raaka-aineratkaisut;
- p) hiilestä irtautumiseen tähtäävät muutosvoimaiset teollisuusteknologiat, jotka eivät kuulu edellä oleviin luokkiin.

3 b artikla

Strategisten nettonollateknologioiden luettelo

1. Seuraavassa luetellut strategiset nettonollateknologiat kuuluvat tämän säädöksen soveltamisalaan:
 - a) aurinkosähkö-, aurinkolämpösähkö- ja aurinkolämpöteknologiat;
 - b) maatuuliteknologiat ja merellä tuotettavan uusiutuvan energian teknologiat;
 - c) akku- ja varastointiteknologiat;
 - d) lämpöpumput ja geotermiset energiateknologiat;
 - e) vetyteknologiat, mukaan lukien elektrolyysilaitteet ja polttokennot;
 - f) kestävät biokaasu- ja biometaaniteknologiat;
 - g) hiilidioksidin talteenotto- ja varastointiteknologiat;
 - h) sähköverkkoteknologiat;
 - i) ydinfissioenergiateknologiat, mukaan lukien ydinpolttoainekierrätysteknologiat;
 - j) kestävien vaihtoehtoisten polttoaineiden teknologiat.
2. Edellä 1 kohdassa oleva luettelo ei vaikuta jäsenvaltion oikeuteen päättää valinnastaan eri energialähteiden välillä ja energiahuoltonsa yleisestä rakenteesta.

3. Edellä 1 kohdassa oleva luettelo ei vaikuta unionin rahoituksen kohdentamiseen, varsinkaan tukikelpoisuus- ja myöntämisperusteisiin, sellaisina kuin ne on hyväksytty asianmukaisten menettelyjen mukaisesti, eikä Euroopan investointipankin kautta myönnettyyn unionin tukeen.

II luku

Nettonollateknologian valmistuksen mahdollistavat edellytykset

I JAKSO

HALLINNOLLISTEN JA LUPAMENETTELYJEN YKSINKERTAISTAMINEN

4 artikla

Keskitetty asiointipiste

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä viimeistään [...] päivänä [...] kuuta [...] [9 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä] yksi tai useampi yhteyspiste jäsenvaltion hallinnon asiaankuuluville tasoille. Nimetty yhteyspiste vastaa nettonollateknologian valmistushankkeisiin, strategiset nettonollahankkeet mukaan lukien, sovellettavan lupamenettelyn helpottamisesta ja koordinoinnista sekä hallinnollisen rasiitteen vähentämiseksi annettavasta neuvonnasta 5 artiklan mukaisesti, mukaan lukien tiedot siitä, milloin hakemuksen katsotaan olevat täydellinen 6 artiklan 2 a ja 6 kohdan mukaisesti.
- 1 a. Jos nimettyjä yhteyspisteitä on useita, jäsenvaltioiden on tarjottava välineitä, joiden avulla hankkeiden toteuttajat löytävät asianmukaisen nimetyn yhteyspisteen 5 artiklan mukaisesti perustetulta verkkosivulta.
2. Nimetty yhteyspiste on hankkeen toteuttajan ainoa asiointipiste nettonollateknologian valmistushankkeita, strategiset nettonollahankkeet mukaan lukien, koskevassa lupamenettelyssä. Nimetyn yhteyspisteen on ilmoitettava hankkeen toteuttajalle kattavan päätöksen tuloksesta.

3. Nimetyn yhteyspisteen vastuualueet tai niihin liittyvät tehtävät voidaan siirtää toiselle viranomaiselle nettonollateknologian valmistushankkeen, mukaan lukien strateginen nettonollahanke, osalta edellyttäen, että
- a) nimetty yhteyspiste ilmoittaa siirrosta hankkeen toteuttajalle;
 - b) kustakin hankkeesta vastaa yksi ainoa yhteyspiste;
 - c) yksi ainoa yhteyspiste koordinoi kaikkien asiaankuuluvien asiakirjojen ja tietojen toimittamista;
 - d) yksi ainoa yhteyspiste antaa tietoja lupamenettelyssä vaaditun hakemuksen kannalta merkittävistä asiakirjoista.
4. Hankkeiden toteuttajien on voitava toimittaa kaikki lupamenettelyn kannalta merkitykselliset asiakirjat sähköisessä muodossa.
5. Toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että kaikki tiettyä hanketta koskevat myönnetyt tai laaditut asiaankuuluvat selvitykset, luvat tai valtuutukset otetaan huomioon ja ettei päällekkäisiä selvityksiä, lupia tai valtuutuksia vaadita, ellei kansallisessa tai unionin lainsäädännössä muuta edellytetä.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakijat saavat helposti tietoa lupien myöntämistä koskevien riitojen ratkaisumenettelyistä, mukaan lukien tapauksen mukaan vaihtoehtoiset riitojenratkaisumekanismit, jos tällaisista menettelyistä säädetään kansallisessa lainsäädännössä.
7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että nimetyllä yhteyspisteellä on riittävästi pätevää henkilöstöä ja riittävät taloudelliset, tekniset ja teknologiset resurssit, jotta se voi hoitaa tehokkaasti tämän asetuksen mukaiset tehtävänsä.
8. Tämän asetuksen 28 ja 29 artiklassa tarkoitetun foorumin on säännöllisesti keskusteltava tämän jakson sekä 12 ja 13 artiklan täytäntöönpanosta ja jaettava parhaita käytäntöjä kansallisten nimettyjen yhteyspisteiden organisoimiseksi.

9. Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on täsmennettävä ja asetettava nimetyn yhteyspisteen saataville vaatimukset ja hankkeen toteuttajalta pyydettyjen tietojen laajuus ennen lupamenettelyn aloittamista.

5 artikla

Tietojen saatavuus verkossa

Jäsenvaltioiden on asetettava verkossa keskitetysti ja helposti saataville seuraavat tiedot menettelyistä, jotka ovat merkityksellisiä nettonollateknologian valmistushankkeiden kannalta, strategiset nettonollahankkeet mukaan lukien:

- a) tämän asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut nimetyt yhteyspisteet
- a) lupamenettely, mukaan lukien tiedot riitojen ratkaisemisesta;
- b) rahoitus- ja sijoituspalvelut;
- c) rahoitusmahdollisuudet unionin tai jäsenvaltioiden tasolla;
- d) yritysten tukipalvelut, mukaan lukien muun muassa yhtiöveroilmoitus, paikallinen verolainsäädäntö ja työlainsäädäntö.

6 artikla

Lupamenettelyn kesto

1. Nettonollateknologian valmistushankkeita koskeva lupamenettely ei saa ylittää mitään seuraavista määräajoista:
- a) 12 kuukautta sellaisten nettonollateknologian valmistushankkeiden rakentamiseksi tai laajentamiseksi, joiden vuotuinen valmistuskapasiteetti on pienempi kuin 1 GW;
 - b) 18 kuukautta sellaisten nettonollateknologian valmistushankkeiden rakentamisen tai laajentamisen osalta, joiden vuotuinen valmistuskapasiteetti on vähintään 1 GW.

2. Nettonollateknologian valmistushankkeissa, joissa vuotuista valmistuskapasiteettia ei mitata gigawatteina, lupamenettely ei saa ylittää 18 kuukauden määräaika.
- 2 a. Jos direktiivin 2011/92/EU nojalla edellytetään ympäristövaikutusten arviointia, kyseisen direktiivin 1 artiklan 2 kohdan g alakohdan i alakohdassa tarkoitetun arvioinnin vaiheita ei oteta huomioon laskettaessa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua lupamenettelyn kestoa.
4. Poikkeustapauksissa, joissa ehdotetun nettonollateknologian valmistushankkeen tai strategisen nettonollahankkeen luonne, monimutkaisuus, toteutuspaikka tai koko sitä edellyttää, jäsenvaltio voi kerran tapauskohtaisesti pidentää 6 artiklan 1 kohdassa, 6 artiklan 2 kohdassa, 13 artiklan 1 kohdassa ja 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja määräaikoja enintään kolmella kuukaudella ennen niiden päättymistä.
- Jos jäsenvaltio katsoo, että ehdotettu nettonollateknologian valmistushanke tai strateginen nettonollahanke aiheuttaa poikkeuksellisia riskejä työntekijöiden tai koko väestön terveydelle ja turvallisuudelle, ja jos tarvitaan lisää aikaa sen varmistamiseksi, että otetaan käyttöön toimenpiteitä, joilla puututaan tunnistettavissa oleviin riskeihin, se voi tapauskohtaisesti pidentää kyseisiä määräaikoja vielä kuudella kuukaudella ennen niiden päättymistä.
5. Kummassakin tapauksessa nimetyn yhteyspisteen on ilmoitettava kirjallisesti hankkeen toteuttajalle määräajan pidentämisen syyt ja päivämäärä, jona kattava päätös on odotettavissa.
- 5 a. Edellä 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun nimetyn yhteyspisteen on ilmoitettava hankkeen toteuttajalle, milloin direktiivin 2011/92/EU 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ympäristövaikutusten arviointiselostus on määrä antaa, ottaen huomioon lupamenettelyn järjestäminen asianomaisessa jäsenvaltiossa sekä tarve antaa riittävästi aikaa selostuksen arvioimiseksi. Päivän, jona ympäristövaikutusten arviointiselostus on määrä antaa, ja kyseisen selostuksen toimittamispäivän välistä aikaa ei lasketa mukaan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuun lupamenettelyn keston.

Jos direktiivin 2011/92/EU 1 artiklan 2 kohdan g alakohdan ii alakohdan mukainen kuuleminen osoittaa, että ympäristövaikutuksen arviointiselostusta on tarpeen täydentää lisätiedoilla, 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu nimetty yhteyspiste voi antaa hankkeen toteuttajalle mahdollisuuden toimittaa lisätietoja. Tällaisessa tapauksessa nimetyn yhteyspisteen on ilmoitettava hankkeen toteuttajalle päivä, jona lisätiedot on määrä antaa, ja sen on oltava vähintään 30 päivää ilmoituksen saamisesta. Päivän, jona lisätiedot on määrä toimittaa, ja kyseisten tietojen toimittamispäivän välistä aikaa ei lasketa mukaan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuun lupamenettelyn keston.

6. Viimeistään 45 päivän kuluttua lupahakemuksen vastaanottamisesta 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun nimetyn yhteyspisteen on todettava hakemus täydelliseksi tai, jos hankkeen toteuttaja ei ole toimittanut kaikkia hakemuksen käsittelyyn tarvittavia tietoja, pyydettyä hankkeen toteuttajaa toimittamaan täydellinen hakemus ilman aiheetonta viivytystä. Kyseisen hakemuksen lupamenettely alkaa päivästä, jona 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu nimetty yhteyspiste toteaa hakemuksen täydelliseksi.
7. Nimetyn yhteyspisteen on laadittava tiiviissä yhteistyössä toisten asianomaisten viranomaisten kanssa lupamenettelyn yksityiskohtainen aikataulu viimeistään kahden kuukauden kuluttua hakemuksen täydellisyyden toteutuspäivästä.
8. Tämän asetuksen 6 ja 13 artiklassa säädetyt määräajat eivät rajoita unionin ja kansainvälisestä oikeudesta johtuvien velvoitteiden eivätkä hallinnollisten muutoksenhakumenettelyjen ja tuomioistuimessa toteutettavien oikeussuojakeinojen soveltamista.
9. Tämän asetuksen 6 ja 13 artiklassa mille tahansa lupamenettelyistä säädetyt määräajat eivät rajoita jäsenvaltioiden asettamien lyhyempien määräaikojen soveltamista.

Ympäristöarvioinnit ja -luvat

1. Jos direktiivin 2011/92/EU mukainen ympäristövaikutusten arviointi vaaditaan, hankkeen toteuttaja voi ennen hakemuksen toimittamista pyytää nimetyltä yhteyspisteeltä lausunnon mainitun direktiivin 5 artiklan 1 kohdan mukaiseen ympäristövaikutusten arviointiselostukseen sisällytettävien tietojen laajuudesta ja yksityiskohtaisuudesta. Nimetyn yhteyspisteen on varmistettava, että ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu lausunto annetaan mahdollisimman pian ja viimeistään 45 päivän kuluessa päivästä, jona hankkeen toteuttaja esitti pyyntönsä.
2. Jos velvoite arvioida ympäristövaikutuksia johtuu samanaikaisesti direktiivistä 2011/92/EU, direktiivistä 92/43/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2009/147/EY, direktiivistä 2000/60/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2001/42/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2008/98/EY, direktiivistä 2010/75/EU tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2012/18/EU [tai luonnon ennallistamista koskevasta asetuksesta COM (2022) 304 final], jäsenvaltion on taattava yhteensovitettu tai yhteinen menettely, joka täyttää kyseisen unionin lainsäädännön vaatimukset.

Toimivaltaisen viranomaisen on ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua yhteensovitettua menettelyä noudattaen sovitettava yhteen kaikki tietyn hankkeen ympäristövaikutusten yksittäiset arvioinnit, joita sovellettavassa unionin lainsäädännössä edellytetään.

Toimivaltaisen viranomaisen on ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua yhteistä menettelyä noudattaen annettava sovellettavan unionin lainsäädännön edellyttämä yksi arviointi tietyn hankkeen ympäristövaikutuksista.
3. Jäsenvaltion on varmistettava, että direktiivin 2011/92/EU 1 artiklan 2 kohdan g alakohdan iv alakohdassa tarkoitettu perusteltu päätelmä ympäristövaikutusten arvioinnista annetaan kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun jäsenvaltio on vastaanottanut kaikki mainitun direktiivin 5, 6 ja 7 artiklan mukaisesti kerätyt tarvittavat tiedot ja saattanut päätökseen mainitun direktiivin 6 ja 7 artiklassa tarkoitettut kuulemiset.

4. Määräajat direktiivin 2011/92/EU 1 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitetun yleisön, jota asia koskee, ja mainitun direktiivin 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen viranomaisten kuulemiselle mainitun direktiivin 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta ympäristöselostuksesta saavat olla enintään 90 päivää.

8 artikla

Suunnittelu

1. Jäsenvaltioiden on kannustettava suunnitelmien, mukaan lukien kaavoitus, aluesuunnittelu ja maankäytön suunnittelu, laatimisesta vastaavia kansallisia, alueellisia ja paikallisia viranomaisia sisällyttämään tällaisiin suunnitelmiin tarvittaessa määräyksiä, jotka koskevat nettonollateknologian valmistushankkeiden kehittämistä, strategiset nettonollahankkeet ja kaikki tarvittava infrastruktuuri mukaan lukien.
2. Jos suunnitelmiin sisältyy määräyksiä nettonollateknologian valmistushankkeiden kehittämisestä, mukaan lukien strategiset nettonollahankkeet, ja niistä on tehtävä arviointi direktiivin 2001/42/EY ja direktiivin 92/43/ETY 6 artiklan mukaisesti, kyseisiä arviointeja on yksinkertaistettava. Yksinkertaistetussa arvioinnissa on tapauksen mukaan käsiteltävä myös kaikkia mahdollisia vesimuodostumiin kohdistuvia vaikutuksia ja todennettava, voisiko suunnitelma mahdollisesti estää vesimuodostumaa täyttämästä direktiivin 2000/60/EY 4 artiklassa säädettyjä tavoitteita saavuttaa hyvä tila tai hyvä potentiaali ja ylläpitää tilaa tai potentiaalia. Jos asianomaisten jäsenvaltioiden edellytetään arvioivan nykyisten ja tulevien toimien vaikutuksia meriympäristöön, mukaan lukien direktiivin 2014/89/EU 4 artiklassa tarkoitettu maa- ja merialueiden välinen vuorovaikutus, myös nämä vaikutukset on sisällytettävä yksinkertaistettuun arviointiin.

8 a artikla

Nettonollateknologian nopean kehittämisen alueiden perustaminen

1. Jäsenvaltiot voivat hyväksyä suunnitelmia, joissa nimetään tiettyjä alueita nettonollateknologian valmistushankkeiden nopeaan kehittämiseen, mukaan lukien strategiset nettonollahankkeet tai niiden klusterit, innovatiivisten nettonollateknologioiden testaamiseksi, lupamenettelyjen helpottamiseksi ja tarvittaessa taloudellisten mahdollisuuksien kehittämiseksi ja vastuiden jakamiseksi.

2. Näissä suunnitelmissa on
- a) määritettävä nettonollateknologian nopean kehittämisen alueiden selkeä maantieteellinen soveltamisala;
 - b) jätettävä ulkopuolelle Natura 2000 -alueet ja luonnonsuojelua ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä koskevien kansallisten suojelujärjestelmien piiriin kuuluvat alueet sekä tiedossa olevat lintujen ja merinisäkkäiden muuttoreitit;
 - c) tehtävä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/42/EY mukainen ympäristöarviointi ja tapauksen mukaan direktiivin 92/43/ETY 6 artiklan 3 kohdan mukainen arviointi. Tämä säännös ei rajoita sovellettavan unionin ympäristölainsäädännön noudattamista yksittäisissä hankkeissa;
 - d) varmistettava synergiat RED III -direktiivin mukaisten uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden nimeämisen kanssa.
3. Jäsenvaltiot voivat helpottaa tarvittavan infrastruktuurin luomista nettonollateknologian nopean kehittämisen alueille nettonollahankkeiden kehittämiseksi. Tämä voi tarkoittaa muun muassa fyysistä, digitaalista tai sähköinfrastruktuuria.

8 b artikla

Lupien myöntäminen nettonollateknologian nopean kehittämisen alueilla

- 1. Tämän asetuksen 1 ja 2 jakson säännöksiä sovelletaan yksittäisiin hankkeisiin nettonollateknologian nopean kehittämisen alueilla.
- 2. Arviointien päällekkäisyyden välttämiseksi nimetyn yhteyspisteen on 7 artiklan 1 kohdan mukaista lausuntoa antaessaan otettava huomioon 8 a artiklan 2 kohdan c alakohdan nojalla tehtyjen arviointien tulokset.
- 3. Keskitetty asiointipiste voi laatia malleja, joista käyvät ilmi nettonollateknologian nopean kehittämisen alueella toteutettaviin hankkeisiin tarvittavat erityisluvat ja niiden toimittaminen toimivaltaisille viranomaisille. Malleja voidaan jakaa Euroopan nettonollafoorumilla.

9 artikla

UNECE:n yleissopimusten sovellettavuus

1. Tämän asetuksen säännökset eivät rajoita velvoitteita, joista määrätään tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa Århusissa 25 päivänä kesäkuuta 1998 allekirjoitetun Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission (UNECE) yleissopimuksen 6 ja 7 artiklassa sekä Espoossa 25 päivänä helmikuuta 1991 allekirjoitetussa valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskevassa UNECE:n yleissopimuksessa ja sen Kiovassa 21 päivänä toukokuuta 2003 allekirjoitetussa strategista ympäristöarviointia koskevassa pöytäkirjassa.
2. Kaikki tämän jakson sekä 12 ja 13 artiklan nojalla tehdyt päätökset on asetettava julkisesti saataville.

II JAKSO

STRATEGISET NETTONOLLAHANKKEET

9 a artikla

Vertailuarvo

Komissio ja jäsenvaltiot tukevat tämän jakson mukaisia strategisia hankkeita sen varmistamiseksi, että 3 b artiklassa lueteltujen strategisten nettonollateknologioiden valmistuskapasiteetti unionissa on vuoteen 2030 mennessä täysin tai likipitäen saavuttanut vertailuarvon, joka on vähintään 40 prosenttia vuodeksi 2030 asetettujen unionin ilmasto- ja energiatavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavien vastaavien teknologioiden vuotuisista käyttöönotto tarpeista.

10 artikla

Valintaperusteet

1. Jäsenvaltioiden on tunnustettava strategisiksi nettonollahankkeiksi ne jotakin 3 b artiklassa lueteltua teknologiaa vastaavat ja unionissa sijaitsevat nettonollateknologian valmistushankkeet, jotka edistävät tavoitteiden saavuttamista ja täyttävät vähintään yhden seuraavista perusteista:

- a) nettonollateknologian valmistushanke edistää unionin nettonollateknologioiden teknologista ja teollista häiriönsietokykyä kasvattamalla sellaisen komponentin tai segmentin valmistuskapasiteettia, joka kuuluu nettonollateknologian arvoketjuun ja jonka osalta unioni on vahvasti riippuvainen yhdestä ainoasta kolmannelle maasta tulevasta tuonnista;
- b) nettonollateknologian valmistushankkeella on selkeä myönteinen vaikutus unionin nettonollateollisuuden toimitusketjuun tai toimintaketjun myöhempiin vaiheisiin ja heijastusvaikutuksia hankkeen toteuttajan ja asianomaisten jäsenvaltioiden lisäksi muissa jäsenvaltioissa, ja se edistää samalla kilpailukykyä, unionin ilmasto- ja energiavoittojen saavuttamista ja laadukkaiden työpaikkojen luomista unionin nettonollateollisuuden toimitusketjussa ja täyttää vähintään yhden seuraavista perusteista:
 - i) hanke lisää merkittävästi 9 a artiklassa vahvistetun tavoitteen saavuttamista edistävän asiaankuuluvan nettonollateknologian valmistuskapasiteettia unionissa;
 - ii) hankkeessa valmistettavat teknologiat ovat ympäristön kannalta kestävämpiä ja suorituskykyisempiä;

ja vähintään toisen seuraavista perusteista:

- iii) hankkeessa toteutetaan tiiviissä yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa toimenpiteitä, joilla houkutellaan takaisin uudelleen- tai täydennyskoulutetaan nettonollateknologioiden tarvitsemaa työvoimaa, myös oppisopimuskoulutuksen avulla;
- iv) hankkeessa hyödynnetään kattavia vähähiilisiä ja kiertotalouteen perustuvia valmistuskäytäntöjä, mukaan lukien esimerkiksi hukkalämmön talteenotto, sivuvirtojen hyödyntäminen ja vesitehokkuus.

2. Jäsenvaltioiden on tunnustettava strategisiksi nettonollahankkeiksi hiilidioksidin varastointihankkeet, jotka täyttävät seuraavat kumulatiiviset perusteet:

- a) hiilidioksidin varastointipaikka sijaitsee unionin alueella, sen talousvyöhykkeellä tai sen mannerjalustalla, siten kuin ne määritellään Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksessa (UNCLOS);
 - b) hiilidioksidin varastointihanke edistää 16 artiklassa vahvistetun tavoitteen saavuttamista;
 - c) hiilidioksidin varastointihankkeelle on haettu lupa hiilidioksidin turvalliseen ja pysyvään geologiseen varastointiin direktiivin 2009/31/EY mukaisesti.
- 2 a. Strategisiksi nettonollahankkeiksi on katsottava myös 2 kohdan mukaisesti strategisiksi nettonollahankkeiksi tunnustetut hiilidioksidin talteenottohankkeet ja hiilidioksidin kuljetusinfrastruktuurihankkeet, joilla edistetään hiilidioksidia talteenottavien laitosten ja hiilidioksidin varastointipaikkojen välisiä liitäntöjä.
- 2 b. Komissio antaa yleisiä tietoja, dataa ja ohjeita 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen perusteiden arviointia varten.
3. Hankintamenettelyn loppuun saattamisen jälkeen jäsenvaltioiden on tunnustettava 3 artiklan 1 kohdan a a alakohdassa määriteltyä teknologiaa vastaavat nettonollateknologian valmistushankkeet, jotka sijaitsevat ”vähemmän kehittyneillä ja siirtymäalueilla” ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta tuettavilla alueilla ja jotka voivat saada rahoitusta koheesiopolitiikan sääntöjen puitteissa, hankkeen toteuttajan kirjallisesta pyynnöstä 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuiksi strategisiksi nettonollahankkeiksi ilman, että hankkeen toteuttajan tarvitsee toimittaa 11 artiklan 2 kohdan mukainen virallinen hakemus.
4. Jäsenvaltioiden on hankkeen toteuttajan pyynnöstä tunnustettava 11 artiklan 3 kohdan mukaisesti strategiseksi nettonollahankkeeksi unionissa sijaitseva nettonollateknologian valmistushanke, joka edistää 1 artiklan 1 kohdassa vahvistetun yleisen tavoitteen saavuttamista ja joka joko voi saada tukea EU:n päästökauppajärjestelmän innovaatorahastosta tai kuuluu Euroopan yhteistä etua koskeviin tärkeisiin hankkeisiin, eurooppalaisten vetäjäksojen hankkeisiin tai vetäjäpankin hankkeisiin, kun varoilla tuetaan investointeja 3 artiklan 1 kohdan a a alakohdassa määriteltyä teknologiaa vastaavaan valmistuskapasiteettiin ilman, että hankkeen toteuttajan tarvitsee toimittaa 11 artiklan 2 kohdan mukainen virallinen hakemus.

5. Jos strateginen nettonollahanke edistää sellaisen teknologian arvoketjua, jota jäsenvaltio ei hyväksy osaksi energiahuoltonsa yleistä rakennetta, jäsenvaltio voi kieltäytyä myöntämästä hankkeelle strategisen nettonollahankkeen asemaa.

11 artikla

Tunnustamista koskeva hakemus ja tunnustaminen

1. Strategiseksi nettonollahankkeeksi tunnustamista koskevan hakemuksen asianomaiselle jäsenvaltiolle jättää hankkeen toteuttaja.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun hakemuksen on sisällettävä kaikki seuraavat tiedot:
 - a) näyttö 10 artiklan 1 tai 2 kohdassa vahvistettujen perusteiden täyttymisestä;
 - b) liiketoimintasuunnitelma, jossa arvioidaan hankkeen taloudellinen kannattavuus laadukkaiden työpaikkojen luomista koskevan tavoitteen mukaisesti;
 - c) ensimmäinen arvio hankkeen aikataulusta, jotta voidaan arvioida, milloin hanke voitaisiin laskea mukaan 9 a artiklassa tarkoitettuun unionin valmistuskapasiteetin vertailuarvoon tai 16 artiklassa tarkoitettuun hiilidioksidin injektointikapasiteettia koskevaan unionin tason tavoitteeseen.
- 2 a. Komissio toimittaa vakioimuotoisen lomakkeen 1 kohdassa tarkoitetun hakemuksen jättämistä varten.
3. Jäsenvaltioiden on arvioitava 1 kohdassa tarkoitettu hakemus oikeudenmukaisessa ja avoimessa menettelyssä kuukauden kuluessa täydellisen hakemuksen vastaanottamisesta. Jos hankkeen toteuttaja ei ole toimittanut kaikkia hakemuksen käsittelyyn tarvittavia asiaankuuluvia ja täydellisiä tietoja, jäsenvaltion on pyydettävä ainoastaan kerran hankkeen toteuttajaa toimittamaan täydentävät tiedot ilman aiheetonta viivytystä, jotta hakemuksesta tulisi täydellinen. Arviointimenettely katsotaan alkaneeksi päivänä, jona hakemuksen on todettu olevan täydellinen.

- 3 a. Jos päätöstä ei ole tehty 3 kohdassa säädetyssä määräajassa, hankkeen toteuttaja voi ilmoittaa asiasta Euroopan nettonollafoorumille, ja komissio pyytää ilman aiheutonta viivytystä jäsenvaltiota vahvistamaan hankkeen toteuttajalle uuden määräajan. Jäsenvaltion on tämän jälkeen määritettävä määräaika, johon mennessä päätös hankkeen tunnustamisesta strategiseksi nettonollahankkeeksi tehdään.
4. Komissio voi antaa lausuntonsa hyväksytyistä strategisista nettonollahankkeista. Jos jäsenvaltio hylkää hakemuksen, hakijalla on oikeus toimittaa hakemus komissiolle, joka arvioi hakemuksen 20 työpäivän kuluessa. Komission arvio ei vaikuta jäsenvaltion päätökseen.
5. Jos komissio 4 kohdassa tarkoitetun arvioinnin tehtyään vahvistaa hakemusta koskevan jäsenvaltion hylkäävän päätöksen, se ilmoittaa hakijalle päätelmänsä kirjeitse. Jos komission arvio poikkeaa jäsenvaltion arvioinnista, 28 artiklan mukaisesti perustettu Euroopan nettonollafoorumi keskustelee kyseisestä hankkeesta.
6. Jos komissio tai jäsenvaltio toteaa, että strategiseen nettonollahankkeeseen on tehty merkittäviä muutoksia tai että se ei enää täytä 10 artiklan 1 tai 3 kohdassa vahvistettuja perusteita, tai jos sen tunnustaminen perustui virheellisiä tietoja sisältäneeseen hakemukseen, sen on ilmoitettava asiasta asianomaiselle hankkeen toteuttajalle. Jäsenvaltio voi hankkeen toteuttajaa kuultuaan kumota päätöksen, jolla hankkeelle myönnettiin strategisen nettonollahankkeen asema.
7. Hankkeet, joita ei enää tunnusteta strategiseksi nettonollahankkeeksi, menettävät kaikki kyseiseen asemaan tämän asetuksen nojalla liittyvät oikeudet.
8. Komissio perustaa vapaasti saatavilla olevan strategisten nettonollahankkeiden rekisterin ja pitää sitä yllä.

Strategisten nettonollahankkeiden ensisijainen asema

1. Hankkeiden toteuttajien ja kaikkien asianomaisten viranomaisten on varmistettava, että kyseiset lupamenettelyt käsitellään strategisten nettonollahankkeiden osalta mahdollisimman nopeasti unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
2. Kun hankkeelle on myönnetty strategisen nettonollahankkeen asema, jäsenvaltioiden on asetettava strateginen nettonollahanke korkeimpaan mahdolliseen asemaan kansallisessa tärkeysjärjestyksessä, mikäli tällainen asema on olemassa kansallisessa lainsäädännössä, ja sitä on käsiteltävä sen mukaisesti lupamenettelyissä, mukaan lukien ympäristöarvioinnit ja, jos kansallisessa lainsäädännössä niin säädetään, aluesuunnittelussa, sanotun kuitenkin rajoittamatta unionin oikeudessa säädettyjä velvoitteita.
3. Strategisten nettonollahankkeiden katsotaan edistävän strategisten nettonollateknologioiden toimitusvarmuutta unionissa ja olevan siten yleisen edun mukaisia. Kun kyseessä ovat direktiivin 92/43/ETY 6 artiklan 4 kohdassa ja 16 artiklan 1 kohdassa, direktiivin 2000/60/EY 4 artiklan 7 kohdassa ja direktiivin 2009/147/EY 9 artiklan 1 kohdan a alakohdassa [tai luonnon ennallistamista koskevan asetuksen 4 artiklan 8 ja 8 a kohdassa] tarkoitetut ympäristövaikutukset, unionissa toteutettavien strategisten nettonollahankkeiden on katsottava olevan yleisen edun mukaisia ja niiden voidaan katsoa olevan erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia edellyttäen, että kaikki mainituissa säädöksissä säädetyt edellytykset täyttyvät.
4. Kaikki strategisiin nettonollahankkeisiin liittyvät riitojenratkaisumenettelyt, oikeustoimet, muutoksenhaut ja oikeussuojakeinot kansallisissa tuomioistuimissa tai paneeleissa, mukaan lukien sovittelut tai välimiesmenettelyt, jos tällaisia on olemassa kansallisessa lainsäädännössä, on katsottava kiireellisiksi, jos ja siinä määrin kuin tällaisista kiireellisistä menettelyistä säädetään lupamenettelyjä koskevassa kansallisessa lainsäädännössä ja edellyttäen, että tavanomaisesti sovellettavia yksityishenkilöiden tai paikallisyhteisöjen puolustautumisoikeuksia kunnioitetaan. Strategisten nettonollahankkeiden toteuttajien on tarvittaessa osallistuttava tällaiseen kiireelliseen menettelyyn.

13 artikla

Strategisia nettonollahankkeita koskevan lupamenettelyn kesto

1. Strategisia nettonollahankkeita koskeva lupamenettely ei saa ylittää mitään seuraavista määräajoista:
 - a) 9 kuukautta sellaisten strategisten nettonollahankkeiden rakentamisen tai laajentamisen osalta, joiden vuotuinen valmistuskapasiteetti on pienempi kuin 1 GW;
 - b) 12 kuukautta sellaisten strategisten nettonollahankkeiden rakentamisen tai laajentamisen osalta, joiden vuotuinen valmistuskapasiteetti on vähintään 1 GW;
 - c) 18 kuukautta kaikkien direktiivin 2009/31/EY mukaisen varastointipaikan toimintaan tarvittavien lupien osalta.
2. Strategisissa nettonollahankkeissa, joissa vuotuista valmistuskapasiteettia ei mitata gigawatteina, lupamenettely ei saa ylittää 12 kuukauden määräaikaa.
- 2 a. Jos direktiivin 2011/92/EU nojalla edellytetään ympäristövaikutusten arviointia, kyseisen direktiivin 1 artiklan 2 kohdan g alakohdan i alakohdassa tarkoitetun arvioinnin vaiheita ei oteta huomioon laskettaessa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua lupamenettelyn kestoa.

14 artikla

Strategisten nettonollahankkeiden täytäntöönpanon nopeuttaminen

1. Komissio ja jäsenvaltiot toteuttavat tarvittaessa toimia, joilla nopeutetaan ja houkutellaan yksityisiä investointeja strategiaan nettonollahankkeisiin. Tällaisiin toimiin voi kuulua tuen antaminen ja koordinointi strategisille nettonollahankkeille, joilla on vaikeuksia rahoituksen saamisessa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamista.
2. Jäsenvaltiot voivat antaa strategisille nettonollahankkeille hallinnollista tukea, jolla helpotetaan niiden oikea-aikaista ja tehokasta toteuttamista, muun muassa

- a) tarjoamalla apua sovellettavien hallinnollisten ja raportointivelvoitteiden noudattamisen varmistamiseksi;
- b) tarjoamalla hankkeiden toteuttajille apua yleisölle tiedottamisessa hankkeen yleisen hyväksynnän lisäämiseksi.

15 artikla

Rahoituksen koordinointi

1. Jäljempänä 28 artiklassa perustettavassa Euroopan nettonollafoorumissa keskustellaan strategisten nettonollahankkeiden rahoitustarpeista ja pullonkauloista sekä mahdollisista parhaista käytännöistä erityisesti EU:n rajatylittävien toimitusketjujen kehittämiseksi pääasiassa asianomaisten teollisuusallianssien kanssa käytävän säännöllisen tietojenvaihdon pohjalta.
2. Euroopan nettonollafoorumi keskustelee ja antaa strategisen nettonollahankkeen toteuttajan pyynnöstä neuvontaa siitä, miten sen hankkeen edellyttämä rahoitus saadaan varmistettua kokonaisuudessaan, ottaen huomioon jo varmistettu rahoitus ja ainakin seuraavat seikat:
 - a) täydentävät yksityiset rahoituslähteet;
 - b) Euroopan investointipankkiryhmän tai muiden kansainvälisten rahoituslaitosten, kuten Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin, varoista saatava tuki;
 - c) jäsenvaltioiden nykyiset rahoitusvälineet ja -ohjelmat, mukaan lukien kansallisten kehityspankkien ja -laitosten ja vientiluottolaitosten tarjoamat välineet ja ohjelmat;
 - d) kyseeseen tulevat unionin rahoitusohjelmat.

III luku

Hiilidioksidin injektointikapasiteetti

16 artikla

Hiilidioksidin injektointikapasiteettia koskeva unionin tason tavoite

1. Vuoteen 2030 mennessä on saavutettava vähintään 50 miljoonan tonnin vuotuinen injektointikapasiteetti varastointipaikoissa, jotka sijaitsevat Euroopan unionin alueella, sen talousvyöhykkeellä tai sen mannerjalustalla, siten kuin ne määritellään Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksessa (UNCLOS); injektointia ei ole yhdistetty hiilivedyn tehostettuun talteenottoon.
2. Kaikki varastointipaikat on suunniteltava siten, että niitä käytetään vähintään viiden vuoden ajan, ja niissä on noudatettava avoimella ja syrjimättömällä tavalla myönnetyn oikeudenmukaisen ja avoimen käyttöoikeuden periaatteita direktiivissä 2009/31/EY määritellyn mukaisesti.

17 artikla

Hiilidioksidin injektointikapasiteettia koskevien tietojen avoimuus

1. Jäsenvaltioiden on viimeistään kuuden kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta
 - a) asetettava julkisesti saataville tiedot kaikista alueista, joilla hiilidioksidin varastointipaikat voitaisiin sallia jäsenvaltion alueella, mukaan lukien suolaiset pohjavesiesiintymät, sanotun kuitenkin rajoittamatta luottamuksellisten tietojen suojaamista koskevien vaatimusten soveltamista;

- b) velvoitettava yksiköt, joilla on tai joilla on ollut alueellaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 94/22/EY³⁶ 1 artiklan 3 kohdassa määritelty lupa, asettamaan julkisesti saataville kaikki geologiset tiedot, jotka liittyvät tuotantopaikkoihin, jotka on poistettu käytöstä tai joiden käytöstä poistamisesta on ilmoitettu toimivaltaiselle viranomaiselle, paitsi jos kyseinen yksikkö on hakenut direktiivin 2009/31/EY mukaista tutkimuslupaa;
 - c) edellä olevassa a alakohdassa tarkoitettujen tietojen on sisällettävä vähintään komission tiedonannossa ”Ohjeet jäsenvaltioille vuosien 2021–2030 kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien päivittämisestä” vaaditut tiedot.
2. Kunkin jäsenvaltion on viimeistään kuuden kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta ja sen jälkeen vuosittain toimitettava komissiolle raportti, jossa kuvataan
- a) käynnissä olevat hiilidioksidin talteenottohankkeet ja arvio niitä vastaavista kuljetus-, injektointi- ja varastointikapasiteetin tarpeista ja suunnitelmista;
 - b) sen alueella käynnissä olevat hiilidioksidin kuljetus- ja varastointihankkeet, mukaan lukien direktiivin 2009/31/EY mukaisten lupien myöntämisen tilanne, lopullisen investointipäätöksen odotettu päivämäärä ja odotettu käyttöönottopäivä;
 - c) kansalliset tukitoimenpiteet, jotka on toteutettu tai jotka toteutetaan a ja b alakohdassa tarkoitettujen hankkeiden edistämiseksi, sekä hiilidioksidin rajatylittäviin kuljetuksiin liittyvät toimenpiteet.
3. Jos jäsenvaltiossa ei toteuteta hiilidioksidin varastointihankkeita, sen on ilmoitettava teollisuusalojen hiilestä irtautumisen edistämistä tai hiilidioksidin rajatylittävän kuljetuksen kehittämistä koskevista suunnitelmistaan.

³⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/22/EY, annettu 30 päivänä toukokuuta 1994, hiilivetyjen etsintään, hyödyntämiseen ja tuotantoon tarkoitettujen lupien antamisen ja käytön edellytyksistä (EYVL L 164, 30.6.1994, s. 3).

Hyväksytyjen öljyn- ja kaasuntuottajien panos

1. Jokaisen yksikön, jolla on direktiivin 94/22/EY 1 artiklan 3 kohdassa määritelty lupa, on osallistuttava yksilöllisellä panoksellaan 16 artiklassa asetetun käytettävissä olevaa hiilidioksidin injektointikapasiteettia koskevan unionin laajuisen tavoitteen täyttämiseen. Yksilölliset panokset lasketaan suhteessa kunkin yksikön osuuteen unionin raakaöljyn ja maakaasun tuotannosta 1 päivän tammikuuta 2020 ja 31 päivän joulukuuta 2023 välisenä aikana, ja ne koostuvat hiilidioksidin geologisesta varastoinnista annetun direktiivin 2009/31/EY mukaisesti luvan saaneessa varastointipaikassa olevasta hiilidioksidin injektointikapasiteetista, joka on saatavilla markkinoilla vuoteen 2030 mennessä. Yksiköt, joiden raakaöljyn ja maakaasun tuotanto alittaa tietyn 7 kohdan nojalla annetussa delegoidussa säädöksessä määritellyn kynnyksarvon, jätetään tämän laskelman ulkopuolelle, eikä niitä vaadita antamaan omaa panostaan.
2. Jäsenvaltioiden on kolmen kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta yksilöitävä 1 kohdassa tarkoitetut yksiköt ja niiden raakaöljyn ja maakaasun tuotantomäärät 1 päivän tammikuuta 2020 ja 31 päivän joulukuuta 2023 välisenä aikana ja ilmoitettava ne ja niiden tuotantomäärät Euroopan komissiolle.
3. Saatuaan 17 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimitetut raportit komissio määrittää jäsenvaltioita ja asianomaisia osapuolia kuultuaan 1 kohdassa tarkoitettujen yksikköjen panokset vuodeksi 2030 asetettuun hiilidioksidin injektointikapasiteettitavoitteeseen unionissa.
4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen yksikköjen on kahdentoista kuukauden kuluessa asetuksen voimaantulosta toimitettava komissiolle suunnitelma, jossa esitetään yksityiskohtaisesti, miten ne aikovat toteuttaa niille määritetyn panoksen vuodeksi 2030 asetetusta hiilidioksidin injektointikapasiteettitavoitteesta unionissa. Näissä suunnitelmissa on
 - a) vahvistettava yksikön panos ilmaistuna vuoteen 2030 mennessä käyttöön otettavan uuden hiilidioksidin varastointi- ja injektointikapasiteetin tavoitemääränä;
 - b) täsmennettävä keinot ja välitavoitteet tavoitemäärän saavuttamiseksi.

5. Voidakseen saavuttaa käytettävissä olevaa injektointikapasiteettia koskevat tavoitemääränsä 1 kohdassa tarkoitetut yksiköt voivat
- a) kehittää hiilidioksidin varastointihankkeita yksin tai yhteistyönä;
 - b) tehdä sopimuksia muiden 1 kohdassa tarkoitettujen yksikköjen kanssa;
 - c) tehdä niille määritetyn panoksen toteuttamiseksi sopimuksia sellaisten varastointihankkeiden toteuttajien tai investoijien kanssa, jotka ovat tässä asiassa kolmansia tahoja.
6. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen yksikköjen on kahden vuoden kuluttua asetuksen voimaantulosta ja sen jälkeen joka vuosi toimitettava komissiolle raportti, jossa kerrotaan yksityiskohtaisesti, kuinka ne etenevät niille määritetyn panoksen toteuttamisessa. Komissio julkistaa kyseiset raportit.
- 6 a. Poiketen siitä, mitä edellä säädetään, jäsenvaltio voi pyytää komissiota vapauttamaan 1 kohdassa tarkoitetut yksiköt yksilöllisen panoksen antamisesta sen tuotantotoiminnan osalta, jota ne ovat harjoittaneet kyseisen jäsenvaltion alueella 1 päivän tammikuuta 2020 ja 31 päivän joulukuuta 2023 välisenä aikana edellyttäen, että
- a) kaikkien kyseisen jäsenvaltion alueella sijaitsevien, direktiivissä 2009/31/EY tarkoitettun varastointiluvan ja lopullisen investointipäätöksen saaneiden yksiköiden ylläpitämien varastointipaikkojen vuotuinen kokonaisinjektointikapasiteetti on suurempi kuin 1 kohdassa tarkoitettujen yksiköiden asianomaisen tuotantotoiminnan osalta antamien yksilöllisten panosten summa. Näihin varastointipaikkoihin liittyvän vuotuisen injektointikapasiteetin on vastattava varastointiluvissa ja lopullisissa investointipäätöksissä mainittua kapasiteettia ja edistettävä 16 artiklassa asetettua käytettävissä olevaa hiilidioksidin injektointikapasiteettia koskevan unionin laajuisen tavoitteen täyttämistä;
 - b) hakemus jätetään ennen vuoden 2027 loppua.
- Edellyttäen, että edellä mainitut kaksi edellytystä täyttyvät, komissio tekee päätöksen, jolla 1 kohdassa tarkoitetut asianomaiset yksiköt vapautetaan yksilöllisen panoksen antamisesta sen tuotantotoiminnan osalta, jota ne ovat harjoittaneet pyynnön esittäneen jäsenvaltion alueella.

Vapautetut yksiköt voivat tehdä sopimuksia 5 kohdan b ja c alakohdan mukaisesti ainoastaan sellaisesta injektointikapasiteetista, joka ylittää sen yksilöllisen panoksen, jonka antamisesta ne on vapautettu, ja vapautuksen kohteena olevien yksilöllisten panosten summan.

Vuoden kuluttua vapautuspäätöksestä ja sen jälkeen vuosittain jäsenvaltion on toimitettava komissiolle raportti, jossa esitetään yksityiskohtaisesti, miten vapautetut yksiköt ovat edistyneet 16 artiklassa asetetun käytettävissä olevaa hiilidioksidin injektointikapasiteettia koskevan unionin laajuisen tavoitteen saavuttamisessa. Komissio julkistaa kyseiset raportit.

- 6 b. Viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2028 komissio arvioi 31 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 31 artiklan 7 kohdan mukaisten raporttien perusteella seuraavien tekijöiden välistä suhdetta: käynnissä olevista tai suunnitelmien mukaan vuoteen 2030 mennessä toimintavalmiista hiilidioksidin talteenottohankkeista peräisin olevan injektointikapasiteetin kysyntä ja 1 kohdassa tarkoitettujen yksiköiden tietyn jäsenvaltion alueella harjoittaman tuotantotoiminnan osalta antamien yksilöllisten panosten summa. Merkittävän epätasapainon tapauksessa asianomainen jäsenvaltio voi poikkeuksellisesti pyytää komissiolta poikkeusta päivämäärään, johon mennessä yksilölliset panokset on saavutettava.
7. Siirretään komissiolle valta antaa 32 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä tämän asetuksen täydentämiseksi seuraavilta osin:
- a) säännöt niiden yksiköiden määrittämiseksi, joiden on 1 kohdan mukaisesti osallistuttava omalla panoksellaan, mukaan lukien kynnysarvo, jonka alittuessa yksiköt on vapautettu panoksen antamisesta;
 - a) yksityiskohtaiset säännöt, joiden mukaisesti 1 kohdassa tarkoitettujen yksikköjen väliset sopimukset ja kolmansien osapuolten hallussa olevaan varastointikapasiteettiin tehtävät investoinnit otetaan huomioon yksikköjen 5 kohdan b ja c alakohdan mukaisen yksilöllisen panoksen saavuttamiseksi;

- b) edellä 6 kohdassa tarkoitettujen raporttien sisältö; edellytykset, joiden täyttyessä komissio voi vapauttaa yksiköitä osasta niiden yksilöllistä panosta 6 a kohdan mukaisesti.

IV luku

Markkinoille pääsy

19 artikla

Kestävyyttä ja häiriönsietokykyä edistävä vaikutus julkisissa hankintamenettelyissä

1. Kun on kyse direktiivien 2014/23/EU, 2014/24/EU tai 2014/25/EU soveltamisalaan kuuluvista hankintamenettelyistä, joissa sopimusten kohteena on tämän asetuksen 3 b artiklassa lueteltu strateginen nettonollateknologia, tai mainittuun teknologiaan liittyvistä rakennusurakkasopimuksista, hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden on sovellettava 4 kohdassa tarkoitetuissa täytäntöönpanosäädöksissä määritellyjä ympäristökestävyyttä koskevia pakollisia vähimmäisvaatimuksia.
Tämä ei estä hankintaviranomaisia ja hankintayksiköitä käyttämästä ympäristökestävyyden yhteydessä muita vähimmäisvaatimuksia tai hankintasopimuksen tekoperusteita.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut pakolliset vähimmäisvaatimukset ovat tapauksen mukaan seuraavat:
 - a) direktiivin 2014/23/EU 36 artiklassa, direktiivin 2014/24/EU liitteessä VII olevassa 1 kohdassa ja direktiivin 2014/25/EU 60 artiklassa tarkoitetut tekniset eritelmät tai vaatimukset tai
 - b) direktiivin 2014/24/EU 70 artiklassa, direktiivin 2014/25/EU 87 artiklassa ja direktiivin 2014/23/EU yleisissä periaatteissa tarkoitetut sopimuksen toteuttamista koskevat lausekkeet.
4. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksen, jossa täsmennetään ympäristökestävyyttä koskevat vähimmäisvaatimukset. Tätä täytäntöönpanosäädöstä hyväksyttäessä otetaan huomioon ainakin seuraavat seikat:

- a) asiaankuuluvien teknologioiden markkinatilanne unionin tasolla;
- b) ympäristökestävyyttä koskevat säännökset, jotka on vahvistettu muissa unionin lainsäätämisyjärjestyksissä hyväksyttävissä ja muissa säädöksissä, joita sovelletaan 1 kohdassa säädetyn velvoitteen soveltamisalaan kuuluviin hankintoihin,
- c) unionin kansainväliset sitoumukset, mukaan lukien GPA-sopimus ja muut unionia sitovat kansainväliset sopimukset.

Tämä täytäntöönpanosäädös hyväksytään 9 kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta 34 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

5. Tarjouksen häiriönsietokykyä edistävä vaikutus on otettava huomioon, kun on kyse julkisista hankintamenettelyistä, joissa sopimusten kohteena on tämän asetuksen 3 b artiklassa lueteltu strateginen nettonollateknologia, tai mainittuun teknologiaan liittyvistä rakennusurakkasopimuksista sekä sellaisen puitesopimuksen perusteella tehdyistä hankinnoista, joissa kyseisten sopimusten arvioitu arvo on vähintään yhtä suuri kuin direktiivin 2014/23/EU 8 artiklassa, direktiivin 2014/24/EU 4 artiklassa ja direktiivin 2014/25/EU 15 artiklassa vahvistetut arvot.

Jos komissio on tarjouskilpailukutsun aikaan tai tällaista menettelyä aloitettaessa määrittänyt 22 artiklan 2 kohdan mukaisesti, että tietyn strategisen nettonollateknologian tai kyseisten tuotteiden tuotannossa pääasiallisesti käytettyjen kolmansista maista peräisin olevien erityisten komponenttien osuus on yli 50 prosenttia kyseisen tietyn strategisen nettonollateknologian tai kyseisten tuotteiden tuotannossa pääasiallisesti käytettyjen erityisten komponenttien toimituksista unionissa, hankintaviranomaisten ja hankintayksilöiden on sisällytettävä 1 kohdassa tarkoitettuihin julkisiin hankintamenettelyihin seuraavat ehdot:

- a) velvoite toimittaa enintään 50 prosenttia tässä kohdassa tarkoitetun strategisen nettonollateknologian arvosta komission määrittämästä kolmannesta maasta;

- b) sopimuksen koko keston ajan sovellettava velvoite, jonka mukaan tässä kohdassa tarkoitetun strategisen nettonollateknologian pääasialliset komponentit, jotka toimitetaan tai suoritetaan sopimuksen täytäntöönpanon yhteydessä, muodostavat tässä kohdassa tarkoitetun strategisen nettonollateknologian pääasiallisten komponenttien arvosta enintään 50 prosenttia riippumatta siitä, toimittaako tai suorittaako kyseiset komponentit suoraan hankintamenettelyn voittanut tarjoaja vai alihankkija komission määrittämästä kolmannesta maasta;
- c) velvoite toimittaa hankintaviranomaiselle tai hankintayksikölle niiden pyynnöstä a tai b alakohtaa koskeva riittävä näyttö viimeistään sopimuksen täytäntöönpanon päättyessä;
- d) velvoite maksaa oikeasuhteinen maksu, joka on vähintään 5 prosenttia tässä kohdassa tarkoitettujen sopimuksen kohteena olevien strategisten nettonollateknologioiden arvosta, jos a tai b alakohdassa tarkoitettuja ehtoja ei noudateta.

Hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt eivät saa soveltaa a–d alakohdan vaatimuksia mainitut sopimukset allekirjoittaneisiin hankintalähteitä ylläpitäviin talouden toimijoihin GPA-sopimuksen Euroopan unionia koskevan liitteen I ja muiden unionia sitovien kansainvälisten sopimusten soveltamisalaan kuuluvien hankintasopimusten osalta.

Tämä ei estä hankintaviranomaisia ja -yksiköitä käyttämästä täydentäviä muita kuin hintaperusteita.

6. Hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt voivat poikkeuksellisesti päättää olla soveltamatta 1, 2, 3 ja 5 kohtaa, jos
- a) vaadittua nettonollateknologiaa pystyy toimittamaan ainoastaan tietty talouden toimija ja kohtuullista vaihtoehtoja tai korvaavaa ratkaisua ei ole ja kilpailun puuttuminen ei johdu hankintaehtojen keinotekoisesta rajaamisesta;

- b) aiemmassa julkisessa hankintamenettelyssä ei ole jätetty yhtään sopivaa tarjousta tai saatu sopivia osallistumishakemuksia;
- c) niiden soveltaminen velvoittaisi kyseisen hankintaviranomaisen tai hankintayksikön hankkimaan laitteita, joiden kustannukset ovat suhteettoman suuret tai joiden tekniset ominaisuudet poikkeavat olemassa olevien laitteiden teknisistä ominaisuuksista tai joista aiheutuisi yhteensopimattomuutta tai teknisiä vaikeuksia laitteiden käytössä ja huollossa.

Hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt voivat pitää objektiivisiin ja avoimiin tietoihin perustuvia yli 20 prosentin suuruisiksi arvioituja kustannuseroja suhteettomina.

Tämä säännös ei rajoita mahdollisuutta sulkea pois direktiivin 2014/24/EU 69 artiklan ja direktiivin 2014/25/EU 84 artiklan mukaisia poikkeuksellisen alhaisia tarjouksia.

20 artikla

Huutokaupat uusiutuvien energialähteiden käyttöön ottamiseksi

1. Kun jäsenvaltiot suunnittelevat uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan energian käyttöönottoa koskevia huutokauppoja, ja jos tämän asetuksen mukaisesti strategisiksi nettonollateknologioiksi lueteltujen teknologioiden osallistuminen sallitaan, niiden on asetettava
 - a) esivalintaperusteet, jotka liittyvät vastuulliseen liiketoimintaan, kyberturvallisuuteen ja tietoturvaan sekä kykyyn toteuttaa hanke kokonaisuudessaan ja aikataulun mukaisesti;
 - b) esivalintaperusteet, jotka ovat erilaiset kuin a alakohdassa tarkoitettut, tai hankintasopimuksen tekoperusteet arvioidakseen 1 a kohdassa tarkoitettua huutokaupan kestävyyttä ja häiriönsietokykyä edistävää vaikutusta.

Tämä ei rajoita direktiivin (EU) 2018/2001 4 artiklan ja SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklan eikä unionin kansainvälisten velvoitteiden soveltamista.

1 a. Huutokauppojen kestävyyttä ja häiriönsietokykyä edistävän vaikutuksen on perustuttava a alakohdassa vahvistettuun perusteeseen ja vähintään yhteen b–d alakohdassa säädetyistä perusteista, joiden on oltava puolueettomia, läpinäkyviä ja syrjimättömiä:

- a) häiriönsietokykyä edistävä vaikutus ottaen huomioon strategisten nettonollateknologioiden tai kyseisten tuotteiden tuotannossa pääasiallisesti käytettyjen kolmansista maista peräisin olevien erityisten komponenttien osuus, joka on yli 50 prosenttia kyseisen strategisen nettonollateknologian tarjonnasta unionissa.

Sovellettaessa a alakohtaa alkuperämaa määritellään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 mukaisesti;

- b) sovellettavan lainsäädännön vähimmäisvaatimukset ylittävä ympäristökestävyys;
- c) innovoinnin edistäminen tarjoamalla täysin uusia ratkaisuja tai parantamalla vastaavia huipputason ratkaisuja;
- d) energiajärjestelmän integrointia edistävä vaikutus.

Tämä ei estä jäsenvaltioita käyttämästä tässä 1 a kohdassa lueteltujen perusteiden lisäksi myös muita, hintaan perustumattomia perusteita.

Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksen, jossa täsmennetään esivalintaperusteet ja hankintasopimuksen tekoperusteet.

Tämä täytäntöönpanosäädös hyväksytään 9 kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta 34 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

2. Kun perusteita käytetään hankintasopimuksen tekoperusteina, jäsenvaltioiden on annettava kullekin huutokaupan kestävyyttä ja häiriönsietokykyä edistävän vaikutuksen arviointiperusteelle vähintään 5 prosentin painoarvo ja 15–30 prosentin yhdistetty painoarvo hankintasopimuksen tekoperusteista. Tämä ei rajoita mahdollisuutta antaa suurempi painoarvo 1 a kohdan b, c ja d alakohdassa tarkoitetuille perusteille niiden rajojen mukaisesti, joita valtiontukisääntöjen mukaisesti on mahdollisesti asetettu muille kuin hintaperusteille.
3. Jäsenvaltiot eivät ole velvollisia soveltamaan näkökohtia, jotka liittyvät 1 kohdassa määriteltyihin esivalintaperusteisiin ja hankintasopimuksen tekoperusteisiin, jos niiden soveltaminen johtaisi suhteettoman suuriin kustannuksiin. Jäsenvaltiot voivat pitää objektiivisiin ja todennettaviin tietoihin perustuvia yli 15 prosentin suuruisiksi arvioituja kustannuseroja suhteettomina.
4. Edellä olevaa 1–3 kohtaa sovelletaan vähintään 20 prosenttiin vuosittain huutokaupattavasta jäsenvaltiokohtaisesta määrästä. Kun 5 kohdassa tarkoitettu täytäntöönpanosäädös tulee voimaan, 1–3 kohtaa sovelletaan vuosittain huutokaupattavaan jäsenvaltiokohtaiseen määrään, sellaisena kuin se määritellään 5 kohdassa tarkoitettussa täytäntöönpanosäädöksessä.
5. Komissio hyväksyy viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2027 ja sen jälkeen joka toinen vuosi täytäntöönpanosäädöksen, jolla määritetään osuudet vuosittain huutokaupattavasta jäsenvaltiokohtaisesta määrästä, johon 1–3 kohtaa sovelletaan, ja jolla alennetaan 3 kohdassa tarkoitettua arvioituihin kustannuseroihin liittyvää kynnysarvoa. Huutokaupattavaa määrää koskevan osuuden määrittäminen perustuu kattavaan arviointiin häiriönsietokykyä ja kestävyyttä koskevien perusteiden soveltamisesta uusiutuvan energian huutokaupoissa ja niiden vaikutuksesta uusiutuvan energian teknologioiden nopeutettuun käyttöönottoon.

Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa täytäntöönpanosäädöksessä varmistetaan riittävä täytäntöönpanoaika, joka on vähintään 12 kuukautta täytäntöönpanosäädöksen voimaantulosta kansallisen lainsäädännön ja huutokauppojen suunnittelun mukauttamiseksi.

6. Vuosittain huutokaupattavien jäsenvaltiokohtaisten määrien laskemiseksi seuraavat huutokaupat voidaan jättää huomiotta:
- a) tiettyä teknologiaa koskevat huutokaupat, jos osallistumisaste on ollut alhainen niissä kaikissa edellisten kahden vuoden aikana;
 - b) laitoksia koskevat huutokaupat, joissa hankkeiden enimmäiskoko on 10 MW.
7. Täytäntöönpanon helpottamiseksi kaikissa jäsenvaltioissa ja erityisesti niissä, joissa huutokauppojen määrä on vähäinen, jäsenvaltiot, jotka eivät viimeisten kahden vuoden aikana ole aloittaneet useampaa kuin kahta huutokauppaa vuodessa, voivat laskea niiden huutokauppojen osuuden, joihin sovelletaan kahden vuoden ajan muita kuin hintaperusteita.

21 artikla

Muut julkiset tukitoimet

1. Kun jäsenvaltioiden viranomaiset, alue- tai paikallisviranomaiset, julkisoikeudelliset laitokset tai yhden tai useamman tällaisen viranomaisen tai julkisoikeudellisen laitoksen muodostamat yhteenliittymät päättävät unionin kansainvälisiä sitoumuksia noudattaen perustaa kotitalouksien tai kuluttajien tueksi uusia järjestelmiä tai päivittää nykyisiä järjestelmiä, joilla kannustetaan ostamaan strategisten nettonollateknologioiden lopputuotteita, niiden on unionin kansainvälisten sitoumusten mukaisesti suunniteltava järjestelmät siten, että ne kannustavat edunsaajia ostamaan sellaisia strategisen nettonollateknologian lopputuotteita, joilla on merkittävä 21 artiklan 3 a kohdassa tarkoitettu kestävyyttä ja häiriönsietokykyä edistävä vaikutus, sanotun kuitenkin rajoittamatta SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklan ja direktiivin 2018/2001³⁷ 4 artiklan soveltamista.

³⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä.

2. Viranomaisten 1 kohdan mukaisesti myöntämä rahallinen lisäkorvaus, joka johtuu 21 artiklan 3 a kohdan a, c ja d alakohdassa tarkoitettujen perusteiden soveltamisesta, saa olla enintään 5 prosenttia nettonollateknologian lopputuotteesta kuluttajalle aiheutuvista kustannuksista.
3. Suunnitellessaan ja pannessaan täytäntöön 1 kohdan mukaista järjestelmää viranomaisen on käytettävä avointa, syrjimätöntä ja läpinäkyvää menettelyä markkinoilla saatavilla olevien strategisen nettonollateknologian lopputuotteiden häiriönsietokykyä ja kestävyyttä edistävän vaikutuksen arvioimiseksi. Järjestelmään liittämistä voi hakea milloin tahansa ja minkä tahansa strategisen nettonollateknologian lopputuotteen osalta. Viranomaisen on vahvistettava kynnys, jonka ylittävien strategisen nettonollateknologian lopputuotteiden osalta voidaan myöntää tukijärjestelmän mukainen rahallinen lisäkorvaus.
- 3 a. Muiden julkisten tukitoimien kestävyyttä ja häiriönsietokykyä edistävien vaikutusten on perustuttava seuraaviin perusteisiin, joiden on oltava puolueettomia, läpinäkyviä ja syrjimättömiä:
- a) häiriönsietokykyä edistävä vaikutus ottaen huomioon strategisten nettonollateknologioiden tai kyseisten tuotteiden tuotannossa pääasiallisesti käytettyjen kolmansista maista peräisin olevien erityisten komponenttien osuus, joka on yli 50 prosenttia kyseisen strategisen nettonollateknologian tarjonnasta unionissa;
- ja vähintään yhteen seuraavista perusteista:
- b) sovellettavan lainsäädännön vähimmäisvaatimukset ylittävä ympäristökestävyys;
 - c) innovoinnin edistäminen tarjoamalla täysin uusia ratkaisuja tai parantamalla vastaavia huipputason ratkaisuja;
 - d) energiajärjestelmän integrointia edistävä vaikutus.

Tämä ei estä jäsenvaltioita käyttämästä tässä 3 a kohdassa lueteltujen perusteiden lisäksi myös muita, hintaan perustumattomia perusteita.

Sovellettaessa a alakohdtaa alkuperämaa määritellään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 mukaisesti.

4. Jäsenvaltioiden on julkaistava vapaasti käytettävissä olevalla verkkosivustolla kaikki 21 artiklan 1 kohdan mukaisiin järjestelmiin liittyvät tiedot kunkin järjestelmään kuuluvan strategisen nettonollateknologian lopputuotteen osalta.

22 artikla

Markkinoille pääsyä koskevien aloitteiden koordinointi

1. Komissio antaa ohjeita niiden perusteiden soveltamisesta, joilla arvioidaan 19, 20 ja 21 artiklan soveltamisalaan ja julkisten tukijärjestelmien piiriin kuuluvien tuotteiden häiriönsietokykyä ja kestävyyttä edistävää vaikutusta.
2. Arvioidessaan häiriönsietokykyä edistävää vaikutusta komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksen, jossa säädetään kunkin strategisen nettonollateknologian lopputuotteiden ja niiden pääasiallisten komponenttien luettelosta. Tämä täytäntöönpanosäädös hyväksytään 34 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

Komissio antaa 1 kohdassa tarkoitetun täytäntöönpanosäädöksen perusteella ajan tasalle saatetut tiedot eri kolmansista maista peräisin olevista unioniin suuntautuneiden toimitusten osuuksista viimeisenä vuonna, jolta tiedot ovat saatavilla kunkin strategisen nettonollateknologian ja niiden pääasiallisten komponenttien osalta. Alkuperämaa määritellään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 mukaisesti.

3. Euroopan nettonollafoorumi keskustelee toimenpiteistä, joita jäsenvaltiot toteuttavat 19–21 artiklan täytäntöönpanemiseksi, ja vaihtaa tietoja parhaista käytännöistä muun muassa siltä osin kuin on kyse kestävyystä ja häiriönsietokykyä edistävän vaikutuksen määrittelyperusteiden käytöstä julkisissa hankinnoissa tai järjestelmistä, joilla kannustetaan ostamaan nettonollateknologian lopputuotteita.

V luku

Osaamisen kehittäminen laadukkaiden työpaikkojen luomiseksi

23 artikla

Net-Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymät

1. Noudattaen täysin jäsenvaltioiden toimivaltaa koulutuksen alalla komissio voi tukea, myös myöntämällä siemenrahoitusta, sellaisten eurooppalaisten Net-Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymien käynnistämistä, joiden tavoitteena on
- a) laatia jäsenvaltioiden ja niiden alueella sijaitsevien koulutuksen järjestäjien vapaaehtoiseen käyttöön koulutusohjelmia ja -sisältöjä sekä oppimis- ja koulutusmateriaalia koulutukseen, joka koskee esimerkiksi nettonollateknologioiden kehittämistä, tuottamista, asentamista, käyttöönottoa, käyttöä, huoltoa, korjaamista, ekosuunnittelua, uudelleenkäyttöä ja kierrätystä, myös raaka-aineiden osalta, sekä tukea viranomaisten, erityisesti tämän asetuksen II luvussa tarkoitettujen lupien myöntämiseen oikeutettujen viranomaisten ja IV luvussa tarkoitettujen hankintaviranomaisten, valmiuksia;
 - b) edistää koulutusohjelmien, -sisältöjen ja -materiaalien vapaaehtoista käyttöä jäsenvaltioissa toimivien koulutuksen järjestäjien keskuudessa;
 - b 1) tarjota tukea koulutuksen järjestäjille, jotka käyttävät koulutusyhteenliittymien tuottamia koulutusohjelmia, -sisältöjä ja -materiaaleja tarjotun koulutuksen laadun parantamiseksi;

- c) kehittää osaamistodistuksia, myös tapauksen mukaan pienistä osaamiskokonaisuuksista, jäsenvaltioiden ja niiden alueella sijaitsevien koulutuksen järjestäjien vapaaehtoiseen käyttöön, jotta voidaan parantaa hankitun osaamisen läpinäkyvyyttä, helpottaa työpaikkojen välistä siirrettävyyttä ja työvoiman rajatylittävää liikkuvuutta ja edistää työntekijöiden ja asianmukaisten työpaikkojen yhteensovittamista Euroopan työvälytysverkoston (Eures) ja Euraxessin kaltaisten välineiden avulla sekä osoittaa, että tietty koulutusohjelma tai -sisältö on eurooppalaisen Net Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymän laatima.
2. Eurooppalaisten Net Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymien on tuotettava sukupuolet tasapainoisesti huomioon ottavaa sisältöä, torjuttava osaltaan sukupuolistereotypioita ja kiinnitettävä erityistä huomiota tarpeeseen lisätä naisten sekä koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten sekä ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden osallisuutta työmarkkinoilla.

24 artikla

Nettonollateollisuuden säännellyt ammatit ja ammattipätevyyden tunnustaminen

1. Jäsenvaltioiden on 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä ja sen jälkeen joka toinen vuosi pyrittävä määrittämään, vastaavatko eurooppalaisten Net Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymien laatimat koulutusohjelmat tiettyä pätevyyttä, jota vastaanottava jäsenvaltio edellyttää, jotta on mahdollista harjoittaa säänneltyä toimintaa nettonollateollisuuden kannalta erityisen merkityksellisessä ammatissa kyseisessä jäsenvaltiossa.

2. Jos jokin jäsenvaltio katsoo, että eurooppalaisten Net Zero Industry Academies - koulutusyhteenliittymien laatimat koulutusohjelmat vastaavat tiettyä pätevyyttä, jota vastaanottava jäsenvaltio edellyttää, jotta on mahdollista harjoittaa säänneltyä toimintaa nettonollateollisuuden kannalta erityisen merkityksellisessä ammatissa, sen on julkistettava tämä tieto ja asetettava se helposti saataville verkossa. Lisäksi sen on Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/36/EY³⁸ nojalla helpotettava koulutusyhteenliittymien kehittämiin oppimishjelmiin perustuvien, koulutuksen tarjoajien myöntämien osaamistodistusten tunnustamista aina, kun tällaisen osaamistodistuksen haltija pyytää saada harjoittaa direktiivin 2005/36/EY 3 artiklan 1 kohdan a alakohdassa määriteltyä säänneltyä ammattia, joka on nettonollateollisuuden kannalta erityisen tärkeä, katsomalla osaamistodistuksen muodollista pätevyyttä osoittavaksi näytöksi direktiivin 2005/36/EY 11 artiklan mukaisesti.
3. Jos nettonollateollisuuden kannalta erityisen tärkeän ammatin harjoittamista säännellään direktiivin 2005/36/EY 3 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla, jäsenvaltioille suositellaan, että ne pyrkivät kehittämään kyseisen ammatin harjoittamiseksi vähintään tarvittavan yhteisen tieto-, taito- ja osaamiskokonaisuuden, jotta voidaan luoda Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/36/EY 49 a artiklan 1 kohdassa tarkoitetut yhteiset koulutuspuitteet ja siten mahdollistaa ammattipätevyyden automaattinen tunnustaminen. Myös Euroopan nettonollafoorumi voi tehdä direktiivin 2005/36/EY 49 a artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja ehdotuksia.

25 artikla

Euroopan nettonollafoorumi ja osaaminen

Jäljempänä 28 artiklassa tarkoitettu Euroopan nettonollafoorumi tukee ja täydentää jäsenvaltioiden toimia neuvomalla ja avustamalla komissiota ja jäsenvaltioita, mukaan lukien II ja IV luvussa tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset ja hankintaviranomaiset, mahdollisuuksien mukaan, jäsenvaltioille aiheutuvaa kohtuutonta hallinnollista rasitusta välttämällä sekä niiden toimivaltaa kunnioittaen seuraavilla tavoilla:

³⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/36/EY, annettu 7 päivänä syyskuuta 2005, ammattipätevyyden tunnustamisesta, (EUVL L 255, 30.9.2005, s. 22).

- 1) auttamalla komissiota arvioimaan, seuraamaan jatkuvasti ja ennakoimaan sellaisen työvoiman kysyntää ja tarjontaa, jolla on nettonollateknologioiden edellyttämä osaaminen, ja antamalla tarvittaessa tietoja hyödynnettäväksi eurooppalaisten Net Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymien toiminnassa;
- 2) seuraamalla eurooppalaisten Net Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymien toimintaa ja edistämällä synergioita muiden kansallisten ja unionin osaamisaloitteiden ja -hankkeiden kanssa, vahvistamalla ja laajentamalla hyviä käytäntöjä ja huolehtimalla yleisestä valvonnasta;
- 3) tukemalla sidosryhmien, kuten teollisuuden, työmarkkinaosapuolten ja koulutuksen tarjoajien, osallistumista eurooppalaisten Net Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymien laatimien koulutusohjelmien edistämiseen;
- 4) tukemalla eurooppalaisten Net Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymien kehittämien osaamistodistusten käyttöönottoa jäsenvaltioissa, jotta voidaan edistää osaamisen tunnistamista sekä osaamisen ja työpaikkojen yhteensovittamista muun muassa edistämällä osaamistodistusten pätevyyttä ja tunnustamista kaikkialla Euroopan unionin työmarkkinoilla;
- 5) helpottamalla tarvittaessa jäsenvaltioiden vapaaehtoiseen käyttöön tulevien sellaisten ammattiprofiilien kehittämistä, jotka koostuvat yhteisestä tieto-, taito- ja osaamiskokonaisuudesta nettonollateknologioiden kannalta keskeisissä ammateissa, hyödyntäen muun muassa eurooppalaisten Net Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymien laatimia oppimisohjelmia ja tarvittaessa käyttäen eurooppalaisen taito-, osaamis-, tutkinto- ja ammattiluokituksen (ESCO) terminologiaa läpinäkyvyyden ja liikkuvuuden helpottamiseksi työpaikkojen välillä ja sisämarkkinoiden rajojen yli;
- 6) edistämällä asianmukaisia työoloja nettonollateknologia-alojen työpaikoissa, aktivoimalla nuoria, naisia ja ikääntyneitä nettonollateknologia-alojen työmarkkinoille ja houkuttelemalla ammattitaitoisia työntekijöitä kolmansista maista kansallisen toimivallan, lainsäädännön ja käytännön mukaisesti monipuolistaen siten työvoimaa;

- 7) helpottamalla tiiviimpää koordinointia ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa jäsenvaltioiden välillä, jotta voidaan parantaa osaamisen saatavuutta nettonollateknologian aloilla, muun muassa edistämällä unionin ja jäsenvaltioiden toimintapolitiikkoja uusien lahjakkuuksien houkuttelemiseksi kolmansista maista kansallisen toimivallan, lainsäädännön ja käytännön mukaisesti. Tämä toteutetaan koordinoitusti jo olemassa olevien eurooppalaisen koulutusyhteistyön rakenteiden kanssa;
- 8) tavoittelemalla synergiaa olemassa olevien koulutusohjelmien kanssa esimerkiksi pyrkien sovittamaan ohjelmat yhteen Euroopan teollisuuden tarpeiden kanssa.

VI luku

Innovointi

26 artikla

Nettonollateknologioita koskevan sääntelyn testiympäristöt

1. Jäsenvaltiot voivat omasta aloitteestaan perustaa nettonollateknologioita koskevan sääntelyn testiympäristöjä, joissa voidaan valvotusti kehittää, testata ja validoida innovatiivisia nettonollateknologioita ja muita innovatiivisia teknologioita todellisissa olosuhteissa rajoitetun ajan ennen niiden markkinoille saattamista tai käyttöönottoa.

Jäsenvaltioiden on perustettava 1 kohdan mukaisia nettonollateknologioita koskevan sääntelyn testiympäristöjä kaikkien sellaisten yritysten, organisaatioiden tai yhteenliittymien pyynnöstä, jotka kehittävät innovatiivisia nettonollateknologioita, jotka täyttävät 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetut kelpoisuus- ja valintaperusteet ja jotka toimivaltaiset viranomaiset ovat valinneet 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetun valintamenettelyn jälkeen.

2. Tämän asetuksen mukaisten nettonollateknologioita koskevan sääntelyn testiympäristöjen perustamista ja toimintaa koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja edellytykset hyväksytään täytäntöönpanosäädöksillä 34 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Yksityiskohtaisilla säännöillä ja edellytyksillä on tarjottava kansallisille toimivaltaisille viranomaisille joustavuutta, jotta ne voivat asettaa nettonollateknologioita koskevan sääntelyn testiympäristöjä koskevat hakemukset tärkeysjärjestykseen ja päättää niiden hyväksymisestä. Yksityiskohtaisilla säännöillä ja edellytyksillä edistetään innovointia ja sääntelyä koskevaa oppimista ja erityisesti otetaan huomioon osallistuvien pk-yritysten ja startup-yritysten erityisolosuhteet ja valmiudet. Täytäntöönpanosäädöksiin on sisällytettävä yhteiset keskeiset periaatteet seuraavista kysymyksistä:
- a) kelpoisuus ja valinta nettonollateknologioita koskevan sääntelyn testiympäristöihin osallistumiseksi;
 - b) menettely nettonollateknologioita koskevan sääntelyn testiympäristöön hakemiseksi, osallistumiseksi, sen seuraamiseksi, siitä poistumiseksi ja sen lopettamiseksi;
 - c) osallistujiin sovellettavat ehdot ja edellytykset.
3. Osallistuminen nettonollateknologioita koskevan sääntelyn testiympäristöihin ei saa vaikuttaa testiympäristöä valvovien viranomaisten valvonta- ja korjaaviin valtuuksiin. Innovatiivisten nettonollateknologioiden tai muiden innovatiivisten teknologioiden testaus, kehittäminen ja validointi on toteutettava toimivaltaisten viranomaisten valvonnassa ja avustuksella. Toimivaltaisten viranomaisten on käytettävä valvontavaltuuksiaan joustavasti asiaankuuluvan lainsäädännön asettamissa rajoissa, mukauttaen nykyisiä sääntelykäytäntöjä ja käyttäen harkintavaltaansa pannessaan täytäntöön nettonollateknologioita koskevan sääntelyn testiympäristöihin sovellettavia säännöksiä ja valvoessaan niiden täytäntöönpanoa, jotta voidaan poistaa nettonollateknologioihin ja muihin innovatiivisiin teknologioihin liittyvät esteet, keventää sääntelytaakkaa, vähentää sääntelyyn liittyvää epävarmuutta ja tukea innovointia niiden alalla.

4. Toimivaltaisten viranomaisten on tarvittaessa harkittava poikkeusten tai vapautusten myöntämistä kansallisessa lainsäädännössä unionin lainsäädännön sallimissa rajoissa, jos se on tarpeen tämän artiklan tavoitteen saavuttamiseksi. Niiden on varmistettava, että testiympäristösuunnitelmassa noudatetaan unionin lainsäädäntöä ja kansallisen lainsäädännön keskeisiä tavoitteita ja olennaisia vaatimuksia. Toimivaltaisten viranomaisten on myös varmistettava, että kaikista terveyteen, turvallisuuteen tai ympäristöön kohdistuvista merkittävistä riskeistä, jotka on havaittu innovatiivisten nettonollateknologioiden tai muiden innovatiivisten teknologioiden kehittämisen ja testauksen aikana, ilmoitetaan julkisesti ja että kyseinen kehittämis- ja testausprosessi keskeytetään välittömästi, kunnes riski on lieventynyt. Jos toimivaltaiset viranomaiset katsovat, että ehdotettu hanke aiheuttaa poikkeuksellisia riskejä työntekijöiden ja väestön terveydelle ja turvallisuudelle taikka ympäristölle erityisesti siksi, että hankkeeseen liittyy erityisen myrkyllisten aineiden testausta, kehittämistä tai validointia, ne saavat hyväksyä testiympäristösuunnitelman vasta varmistuttuaan siitä, että käyttöön on otettu asianmukaiset suojatoimet, jotka ovat oikeassa suhteessa havaittuun poikkeukselliseen riskiin.
6. Nettonollateknologioita koskevan sääntelyn testiympäristöön osallistujat ovat sovellettavan unionin ja jäsenvaltioiden vastuulainsäädännön nojalla edelleen vastuussa aineellisista vahingoista, joita kolmansille osapuolille mahdollisesti aiheutuu sääntelyn testiympäristössä suoritettavien testien seurauksena.
7. Nettonollateknologioita koskevan sääntelyn testiympäristön voimassaoloa voidaan pidentää samaa menettelyä noudattaen kansallisen toimivaltaisen viranomaisen suostumuksella.

8. Nettonollateknologioita koskevan sääntelyn testiympäristöt on suunniteltava ja toteutettava siten, että ne tarvittaessa helpottavat kansallisten toimivaltaisten viranomaisten rajatylittävää yhteistyötä. Jäsenvaltioiden, jotka ovat perustaneet nettonollateknologioita koskevan sääntelyn testiympäristöjä, on koordinoitava toimiaan ja tehtävä yhteistyötä Euroopan nettonollafoorumin puitteissa asiaankuuluvien tietojen jakamiseksi muiden jäsenvaltioiden kanssa foorumilla. Foorumi voi pyytää yrityksiä, jotka ovat osallistuneet nettonollateknologioita koskevan sääntelyn testiympäristöön, jakamaan kokemuksiaan prosessista. Komissio raportoi vuosittain foorumin kautta saamiensa tietojen pohjalta sääntelyn testiympäristöjen toteuttamisen tuloksista, mukaan lukien hyvät käytännöt, saadut kokemukset ja testiympäristöjen perustamista koskevat suositukset, ja soveltuvien osin tämän asetuksen ja unionin muun lainsäädännön soveltamisesta sääntelyn testiympäristössä tavalla, joka on mukautettu testiympäristön tarpeisiin.

27 artikla

Pieniä ja keskisuuria yrityksiä, mukaan lukien startup-yritykset, koskevat toimenpiteet

1. Jäsenvaltioiden on
- a) annettava pienille ja keskisuurille yrityksille, mukaan lukien start-up-yritykset, ensisijainen pääsy nettonollateknologioita koskevan sääntelyn testiympäristöihin sikäli kuin ne täyttävät 26 artiklassa vahvistetut kelpoisuusedellytykset;
 - b) järjestettävä tiedotustoimia pienten ja keskisuurten yritysten, mukaan lukien start-up-yritykset, osallistumisesta sääntelyn testiympäristöihin;
 - c) perustettava tarvittaessa erityinen viestintäkanava pienten ja keskisuurten yritysten, mukaan lukien start-up-yritykset, kanssa käytävää viestintää varten, jotta niille voidaan antaa opastusta ja vastata 26 artiklan täytäntöönpanoa koskeviin kysymyksiin.

2. Jäsenvaltioiden on otettava huomioon pienten ja keskisuurten yritysten, mukaan lukien start-up-yritykset, erityiset edut ja tarpeet ja annettava niille asianmukaista hallinnollista tukea, jotta ne voivat osallistua sääntelyn testiympäristöihin. Jäsenvaltioiden on tiedotettava pienille ja keskisuurille yrityksille, mukaan lukien start-up-yritykset, taloudellisesta tuesta, jota on saatavilla niiden toimintaan sääntelyn testiympäristöissä, sanotun kuitenkin rajoittamatta SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamista.

VII luku

Hallinto

28 artikla

Euroopan nettonollafoorumin perustaminen ja tehtävät

1. Perustetaan Euroopan nettonollafoorumi, jäljempänä 'foorumi'.
2. Foorumi suorittaa tässä asetuksessa säädetty tehtävät.
3. Foorumi voi neuvoa ja avustaa komissiota ja jäsenvaltioita näiden toimissa tämän asetuksen I luvussa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi ottaen huomioon asetuksen (EU) 2018/1999³⁹ mukaisesti toimitetut jäsenvaltioiden kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat.

³⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2018/1999, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 663/2009 ja (EY) N:o 715/2009, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/22/EY, 98/70/EY, 2009/31/EY, 2009/73/EY, 2010/31/EU, 2012/27/EU ja 2013/30/EU, neuvoston direktiivien 2009/119/EY ja (EU) 2015/652 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 kumoamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 1).

4. Nettonollafoorumin jäsenet voivat foorumin puitteissa koordinoida nettonollateollisuuden kumppanuuksia auttaakseen edistämään nettonollatekniologioiden käyttöönottoa maailmanlaajuisesti ja tukeakseen unionin teollisten valmiuksien roolia maailmanlaajuisen puhtaaseen energiaan siirtymisen valmistelussa tämän asetuksen 1 artiklasta johtuvien tämän asetuksen yleisten tavoitteiden mukaisesti. Foorumi voi määrääjain keskustella muun muassa seuraavista aiheista:
- a) miten parannetaan yhteistyötä unionin ja kolmansien maiden välisessä nettonolla-arvoketjussa;
 - b) miten torjutaan tullien ulkopuolisia kaupan esteitä esimerkiksi vaatimustenmukaisuuden arvioinnin vastavuoroisen tunnustamisen tai vientirajoitusten välttämistä koskevien sitoumusten avulla;
 - c) mitkä kolmannet maat voitaisiin asettaa etusijalle nettonollateollisuuden kumppanuuksissa ottaen huomioon seuraavat seikat:
 - i) mahdollinen vaikutus toimitusvarmuuteen, kun otetaan huomioon niiden nettonollatekniologioiden valmistuskapasiteetti;
 - ii) mahdolliset unionin ja kolmannen maan välillä tehdyt yhteistyösopimukset;
 - iii) varmistetaanko kolmannen maan sääntelykehyksellä ja sen täytäntöönpanolla ympäristövaikutusten seuranta, ehkäiseminen ja minimointi, sosiaalisesti vastuullisten käytäntöjen soveltaminen, mukaan lukien ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien kunnioittaminen ja merkityksellinen ja tasavertainen yhteistyö paikallisyhteisöjen kanssa, avointen liiketoimintakäytäntöjen soveltaminen sekä julkishallinnon ja oikeusvaltion moitteettomaan toimintaan kohdistuvien haittavaikutusten ehkäiseminen;
 - d) miten voidaan kannustaa tuotantoon Euroopassa käsittelemällä rahoitusta, sääntelykehystä sekä takuita investoinneista ja siitä, ettei tuotantoa siirretä ulkomaille.

Tämä kohta ei rajoita perussopimusten mukaisia neuvoston oikeuksia.

5. Jäsenvaltioiden on tuettava komissiota nettonollateollisuuden kumppanuudessa vahvistettujen yhteistyötoimenpiteiden täytäntöönpanemiseksi.

29 artikla

Euroopan nettonollafoorumin rakenne ja toiminta

1. Foorumi koostuu jäsenvaltioiden ja komission edustajista. Sen puheenjohtajana toimii komission edustaja.
2. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä foorumiin korkean tason edustaja. Jäsenvaltiolla voi olla foorumin eri tehtäviä varten useampi kuin yksi edustaja, jos se on tehtävien ja asiantuntemuksen vuoksi tarkoituksenmukaista. Kullakin seurantakomitean jäsenellä on varajäsen. Vain jäsenvaltioilla on äänioikeus. Kullakin jäsenvaltiolla on vain yksi ääni edustajien lukumäärästä riippumatta.
3. Foorumi vahvistaa työjärjestyksensä jäsentensä yksinkertaisella enemmistöllä komission ehdotuksesta.
4. Foorumi kokoontuu säännöllisin väliajoin, jotta se voi suorittaa tehokkaasti tässä asetuksessa määritellyt tehtävänsä. Foorumi kokoontuu tarvittaessa ylimääräisiin kokouksiin komission tai jäsenvaltion perustellusta pyynnöstä.
5. Komissio avustaa foorumia teknistä ja logistista tukea tarjoavan toimeenpanevan sihteeristön avulla.
6. Foorumi voi perustaa pysyviä tai tilapäisiä työryhmiä käsittelemään tiettyjä kysymyksiä tai hoitamaan tiettyjä tehtäviä, jotka liittyvät tähän asetukseen.
- 6 a. Foorumi kokoontuu vähintään kerran vuodessa keskustelemaan 31 artiklassa tarkoitettusta seurannasta.

7. Foorumi kutsuu Euroopan parlamentin edustajia osallistumaan tarkkailijoina foorumin kokouksiin, mukaan lukien 6 kohdassa tarkoitettut pysyvät tai väliaikaiset työryhmät.
8. Foorumi tai komissio voi tarvittaessa kutsua asiantuntijoita ja muita kolmansia osapuolia, joilla on erityisasiantuntemusta aiheesta, mukaan lukien teollisuus ja sidosryhmäorganisaatiot, foorumin ja työryhmien kokouksiin tai pyytää niiltä kirjallisia kannanottoja, mutta niillä ei ole oikeutta osallistua päätöksentekoon.
9. Foorumin on toteutettava tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen luottamuksellisten ja kaupallisesti arkaluonteisten tietojen turvallisen käsittelyn.
10. Foorumin on pyrittävä kaikin tavoin yksimielisyyteen.
11. Foorumi koordinoi ja tekee yhteistyötä olemassa olevien ja asiaankuuluvien teollisuusallianssien kanssa.

30 artikla

Kytös kansallisiin energia- ja ilmastosuunnitelmiin

Jäsenvaltioiden on otettava tämä asetus huomioon laatiessaan kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmiaan ja niiden päivityksiä, jotka toimitetaan asetuksen (EU) 2018/1999 3, 9 ja 14 artiklan mukaisesti, erityisesti ”tutkimuksen, innovoinnin ja kilpailukyvyyn” ulottuvuuden osalta, sekä antaessaan joka toinen vuosi edistymisraporttinsa mainitun asetuksen 17 artiklan mukaisesti.

VIII luku

Seuranta

31 artikla

Seuranta

1. Komissio seuraa jatkuvasti
 - a) unionin edistymistä 1 artiklassa tarkoitettujen unionin tavoitteiden saavuttamisessa, erityisesti kilpailua vääristävien tai sisämarkkinoiden pirstaloitumista aiheuttavien nettonollateknologian toimitusriskien osalta, ja tämän asetuksen vaikutusta siihen;
 - a a) unionin edistymistä 9 a artiklassa tarkoitetun vertailuarvon suhteen;
 - a b) strategisten nettonollateknologioiden unionin alueelle suuntautuvan tuonnin ja sen ulkopuolelle suuntautuvan viennin määrää;
 - b) edistymistä 16 artiklassa tarkoitetun hiilidioksidin injektointikapasiteettia koskevan unionin tason tavoitteen saavuttamisessa ja siihen liittyvässä hiilidioksidin kuljetusinfrastruktuurissa.
2. Jäsenvaltioiden ja niiden tätä tarkoitusta varten nimeämien kansallisten viranomaisten on kerättävä ja toimitettava 1 kohdan a, aa, ab ja b alakohdan nojalla vaaditut tiedot ja muu näyttö. Niiden on kerättävä ja toimitettava joka neljäs vuosi komissiolle erityisesti seuraavat tiedot:
 - a) nettonollateknologioiden tai sellaisten tavaroiden, joissa käytetään nettonollateknologiaa, kaupan havaitut esteet sisämarkkinoilla;
 - a) strategisten nettonollateknologioiden kehitys ja markkinasuuntaukset sekä kyseisten nettonollateknologioiden markkinahinnat, mukaan lukien IV luvun kannalta merkitykselliset tiedot huutokauppojen tiheydestä, hinnoista ja määristä;

- b) nettonollateknologian valmistuskapasiteetti kutakin strategista teknologiaa ja keskeistä arvoketjun komponenttia kohti, jos se on lueteltu liitteessä X, sekä sellaisten tulevien strategisten nettonollahankkeiden valmistuskapasiteetti, joista on tehty lopulliset investointipäätökset;
- b a) tiedot kunkin strategisen nettonollateknologian alan työllisyystilanteesta ja valmistuspuolen osaamisesta, mukaan lukien työntekijöiden lukumäärä, tapauksen mukaan työvoima- ja osaamisvaje sekä työvoima- ja osaamistarpeita koskevat luvut tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi;
- d) seuraavat lupamenettelyihin liittyvät tiedot kunkin strategisen nettonollateknologian osalta:
 - i. käynnistettyjen lupamenettelyjen lukumäärä, hylättyjen hakemusten lukumäärä ja tehtyjen kattavien päätösten lukumäärä sekä se, onko hanke hyväksytty vai hylätty;
 - ii. sellaisten lupamenettelyjen kesto, joissa tehtiin kattava päätös, mukaan lukien määräaikojen jatkamisten kesto;
 - iii. tiedot nimettyjen yhteyspisteiden toimintaan osoitetuista resursseista;
- g) viimeisten 12 kuukauden aikana perustettujen testiympäristöjen lukumäärä ja luonne;
- h) direktiivin 2009/31/EY mukaisesti pysyvästi maan alle varastoidun hiilidioksidin määrä.

3 a. Edellä 2 kohdassa tarkoitetut tiedot on ilmoitettava, jos ne eivät jo sisälly raporttiin, joka toimitetaan komissiolle asetuksen (EU) 2018/1999 17 ja 25 artiklan mukaisesti, tai jos ne eivät ole linjassa kyseisen raportin edellyttämien seikkojen kanssa.

- 3 b. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuja raportointivelvoitteita ei sovelleta, jos jäsenvaltiot katsovat, että soveltaminen olisi niiden keskeisten turvallisuusasetusten vastaista Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 346 artiklan mukaisesti.
4. Kunkin jäsenvaltion on toimitettava ensimmäinen raportti komissiolle tämän asetuksen voimaantulopäivää seuraavan vuoden toukokuun lopussa. Seuraavat raportit on toimitettava vuosittain toukokuun loppuun mennessä.
- 4 a. Siirretään komissiolle valta antaa 34 artiklan 3 kohdan mukaisesti täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan malli 4 kohdassa tarkoitettuja raportteja varten.
6. Komissio seuraa tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti toimitettujen raporttien perusteella 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua unionin edistymistä ja julkaisee vuosittain siihen liittyviä suosituksia osana asetuksen (EU) 2018/1999 35 artiklan 2 kohdan m alakohdan mukaisesti esitettäviä puhtaan energian teknologioiden kilpailukykyä koskevia vuosikertomuksia. Suosituksissa tarkastellaan myös sitä, kuuluvatko kaikki 1 artiklan tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat nettonollateknologiat asetuksen soveltamisalaan.
7. Komissio seuraa direktiivin 2009/31/EY 10 artiklan mukaisesti toimitettujen lupahakemusluonnosten ja tämän asetuksen 17 artiklan 2 kohdan, 18 artiklan 4 kohdan ja 18 artiklan 6 kohdan mukaisesti toimitettujen raporttien perusteella edistymistä tämän artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun hiilidioksidin injektointikapasiteettia koskevan unionin tason tavoitteen saavuttamisessa ja raportoi siitä vuosittain Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
8. Komissio tiedottaa havainnoistaan Euroopan nettonollafoorumille.

IX luku

Loppusäännökset

32 artikla

Säädösvallan siirto

Siirretään komissiolle valta antaa 33 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan yksityiskohtaisia sääntöjä, joiden mukaisesti 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen yksikköjen väliset sopimukset ja kolmansien osapuolten hallussa olevaan varastointikapasiteettiin tehtävät investoinnit otetaan huomioon yksikköjen 18 artiklan 5 kohdassa säädetyn yksilöllisen panoksen toteuttamisessa, sekä 18 artiklan 6 kohdassa tarkoitettujen raporttien sisältöä.

33 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle [soveltamispäivä] viiden vuoden ajaksi 32 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 32 artiklassa tarkoitettun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä, tai jonakin myöhempanä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.

4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä olevan 32 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

34 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

Edellä olevaan 19 artiklaan liittyvissä kysymyksissä komissiota avustaa neuvoston päätöksellä 71/306/ETY perustettu julkisia hankintoja käsittelevä neuvoa-antava komitea.

Edellä olevaan 20 artiklaan liittyvissä kysymyksissä komissiota avustaa asetuksen (EU) 2018/1999 44 artiklalla perustettu energiaunionikomitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa.

3. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.
4. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 8 artiklaa yhdessä sen 4 artiklan kanssa.

35 artikla

Arviointi

1. Komissio arvioi tätä asetusta viimeistään [viiden vuoden kuluttua tämän asetuksen soveltamispäivästä] ja sen jälkeen viiden vuoden välein ja esittää Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tärkeimmistä havainnoista.
2. Arvioinnissa tarkastellaan,
 - a) onko 1 artiklassa vahvistetut tämän asetuksen tavoitteet saavutettu erityisesti sisämarkkinoiden toiminnan parantamisen osalta ja miten asetukset vaikuttaa yrityskäyttäjien, erityisesti pk-yrityksiin, ja loppukäyttäjien sekä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteisiin;
 - b) soveltuvatko nettonollateollisuutta koskevan säädöksen säännökset vuoden 2030 jälkeisten tavoitteiden ja 1 artiklassa tarkoitetun vuoden 2050 pitkän aikavälin ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttamiseen, ottaen huomioon muun muassa mahdollisuus sisällyttää nettonollateollisuutta koskevaan säädökseen muita teknologioita, joilla voi olla merkittävä rooli ilmastoneutraaliuden saavuttamisessa vuoteen 2050 mennessä, sekä tämän asetuksen soveltamisalan mahdollinen laajentaminen kattamaan voimaloiden ja laitosten rakentaminen tai muuntaminen sellaisilla aloilla, joilla päästöjä on vaikea vähentää, ilmastoneutraaleilla prosesseilla, joilla kyseisten laitosten ja tilojen rakentaminen tai muuntaminen vähentää teollisuusprosessien hiilidioksidiekvivalenttipäästöjä merkittävästi ja pysyvästi siinä määrin kuin se on teknisesti toteutettavissa.

3. Arvioinnissa on otettava huomioon 31 artiklassa tarkoitetun seurantaprosessin tulokset sekä teknologiatarpeet, jotka johtuvat jäsenvaltioiden [energiaunionin hallintoa koskevan asetuksen] mukaisesti ilmoittamista ja energiaunionin tilaa koskevan katsauksen pohjalta tehdyistä kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien päivityksistä.
- 3 a. Komissio arvioi 1 kohdassa tarkoitetun saman ajanjakson kuluessa ja Euroopan nettonollafoorumia kuultuaan, olisiko 3 a artiklassa vahvistettua nettonollateknologioiden luetteloa ja 3 b artiklassa vahvistettua strategisten nettonollateknologioiden luetteloa laajentava, ja esittää tarvittaessa ehdotuksen asiasta.
4. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava komissiolle kaikki hallussaan olevat asiaa koskevat tiedot, joita komissio voi edellyttää 1 kohdassa tarkoitetun kertomuksen laatimiseksi.
5. Jos komissio 1 kohdassa tarkoitetun kertomuksen perusteella katsoo, että unioni ei todennäköisesti saavuta 1 artiklan 1 kohdassa asetettuja tavoitteita, se arvioi Euroopan nettonollafoorumia kuullen, olisiko tarpeen ja oikeasuhteista ehdottaa toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että nämä tavoitteet saavutetaan.
6. Komissio voi viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2026 ehdottaa tämän asetuksen muuttamista asettaakseen hiilidioksidin injektointikapasiteettia koskevan uuden unionin tason tavoitteen vuodelle 2040. Jos komissio päättää olla ehdottamatta tavoitteen asettamista vuodelle 2040, se perustelee päätöksensä Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

36 artikla

Luottamuksellisten tietojen käsittely

1. Tämän asetuksen täytäntöönpanon yhteydessä hankittuja tietoja saa käyttää ainoastaan tämän asetuksen tarkoituksiin, ja niillä on asiaa koskevan unionin ja kansallisen lainsäädännön tarjoama suoja.

2. Jäsenvaltiot ja komissio varmistavat, että tämän asetuksen soveltamiseksi hankitut ja tuotetut liikesalaisuudet ja muut arkaluonteiset, luottamukselliset ja turvallisuusluokitellut tiedot, mukaan lukien suositukset ja toteutettavat toimenpiteet, suojataan unionin ja asiaa koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
3. Jäsenvaltiot ja komissio varmistavat, ettei tämän asetuksen mukaisesti annettujen tai vaihdettujen turvallisuusluokiteltujen tietojen turvallisuusluokkaa alenneta tai poisteta ilman tietojen luovuttajan kirjallista ennakkosuostumusta asiaa koskevan kansallisen tai unionin lainsäädännön mukaisesti.
4. Jos jäsenvaltio arvioi, että 18 artiklaan liittyvien aggregoitujen tietojen esittäminen voi kuitenkin vaarantaa sen kansallisen turvallisuuden, se voi perustellulla ilmoituksella vastustaa sitä, että komissio esittää kyseiset tiedot.
5. Komissio ja kansalliset viranomaiset, niiden virkamiehet, työntekijät ja muut näiden viranomaisten valvonnassa työskentelevät henkilöt varmistavat tehtäviensä ja toimintansa yhteydessä saamiensa tietojen luottamuksellisuuden asiaa koskevan kansallisen tai unionin lainsäädännön mukaisesti. Tämä velvoite koskee myös kaikkia jäsenvaltioiden edustajia, tarkkailijoita, asiantuntijoita ja muita henkilöitä, jotka osallistuvat 29 artiklan nojalla foorumin kokouksiin.

37 artikla

Asetuksen (EU) 2018/1724 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) 2018/1724 seuraavasti:

- 1) Lisätään liitteen I ensimmäiseen sarakkeeseen uusi rivi ”R. Nettonollateknologian valmistushankkeet”.
- 2) Lisätään liitteen I toiseen sarakkeeseen riville ”R. Nettonollateknologian valmistushankkeet” kohdat seuraavasti:

”1. lupamenettelyä koskevat tiedot”

”2. rahoitus- ja sijoituspalvelut”

”3. rahoitusmahdollisuudet unionin tai jäsenvaltioiden tasolla”

”4. yritysten tukipalvelut, mukaan lukien muun muassa yhtiöveroilmoitus, paikallinen verolainsäädäntö, työlainsäädäntö”.

3) Lisätään liitteen II ensimmäiseen sarakkeeseen uusi rivi ”Nettonollateknologian valmistushankkeet”.

4) Lisätään liitteen II toiseen sarakkeeseen riville ”Nettonollateknologian valmistushankkeet” kohta seuraavasti:

”Kaikki asianmukaiset nettonollateknologian valmistushankkeiden, myös strategisten nettonollahankkeiden, rakentamista, laajentamista, käyttötarkoituksen muuttamista ja toteuttamista koskevat lupamenettelyt, joihin kuuluvat kaikki hakemukset ja menettelyt”.

5) Lisätään liitteen II kolmanteen sarakkeeseen riville ”Nettonollateknologian valmistushankkeet” kohta seuraavasti:

”Kaikki sellaisten menettelyjen tulokset hakemuksen pätevyyden toteamisesta ja sen täydelliseksi toteamisesta siihen asti, kun asiasta vastaava nimetty kansallinen yhteyspiste antaa tiedoksi menettelyn tuloksesta tehdyn kattavan päätöksen”.

6) Lisätään liitteeseen III seuraava kohta:

”8) Nimetty yhteyspiste, joka toimii keskitettynä yhteyspisteenä [nettonollateollisuutta koskevan asetuksen] 4 artiklan mukaisesti.”

38 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan ... [seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*].

Sitä sovelletaan [...] päivästä [...]kuuta [...]voimaantulopäivä].

Tämän asetuksen 19 artiklan 1 kohtaa sovelletaan [...] päivään [...]kuuta [...] [2 vuotta tämän asetuksen soveltamispäivästä] saakka ainoastaan direktiivin 2014/24/EU 2 artiklan 1 kohdan 16 alakohdassa ja direktiivin 2014/25/EU 2 artiklan 1 kohdan 12 alakohdassa määriteltyjen yhteishankintayksiköiden tekemiin hankintasopimuksiin sekä hankintasopimuksiin, joiden arvo on vähintään 25 miljoonaa euroa.

Edellä olevaa 20 ja 21 artiklaa sovelletaan [24 kuukauden kuluttua tämän asetuksen soveltamispäivästä].

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta

Neuvoston puolesta

Puhemies

Puheenjohtaja

LIITE X

Ei-tyhjentävä luettelo lopputuotteista ja erityisistä komponenteista, joita käytetään ensisijaisesti nettonollateknologioiden tuotannossa

	Strategiset nettonollateknologiat	Näihin teknologioihin ”ensisijaisesti käytetyt” komponentit
1. Aurinkosähkö- ja aurinkolämpöteknologiat	Aurinkosähkö	Aurinkokennomoduuli Aurinkosähkökennot Piikiekot Aurinkosähkön vaihtosuuntaajat Aurinkosähköpaneelit Laitekokonaisuuteen liittyvät komponentit
	Aurinkolämpö	Aurinkolämpöpaneelit Keskittävä aurinkovoimala Aurinkolämpöpeilit Aurinkolämpölinssit Torni (sulasuola) Lämmönvaihdin Lämmönsiirtoaine Lämpövoimakone (höyryturbiini) Generaattori

2. Maatuuliteknologiat ja merellä tuotettavan uusiutuvan energian teknologiat	Tuuli	Lavat Moottorikodan rakenne Kestomagneetit Vaihteisto Akselit Generaattori Säädin Laakerit Torni Laitekokonaisuuteen liittyvät komponentit
	Aaltoenergia	Pinnalla kelluvat lautat Pystysuora pylväs Reaktiolevyt Voimanotto-laitejärjestelmien asennustarvikkeet Kiinnitys-järjestelmä/alustajärjestelmä Generaattori Hydrauli-järjestelmä Taajuusmuuntimet Muuntaja Ohjaus-järjestelmä

	Vuorovesienergia	Paalu Pylväsorsi Moottorikodat Vuorovesileijat Voimanottolaitteen asennus Kiinnitysjärjestelmä/alustajärjestelmät Generaattori Vaihteisto Vetoakseli Hydraulijärjestelmä Taajuusmuunnin Muunnin Ohjausjärjestelmä Roottorit
3. Akku- tai varastointiteknologiat	Akku	Anodit Katodit Elektrolyytit Erottimet Kenno Moduulit Yksiköt Akunhallintajärjestelmä
	Varastointiteknologiat	Lämpövarasto Painovoimaan perustuva varasto Painevarasto

		Kineettinen varasto Venttiilit Elektroniset ohjauslaitteet Pumput Lämmönvaihtimet Säiliöt Vastaanottoputket Sulasuola
4. Lämpöpumput ja geotermisen energian teknologiat	Lämpöpumput	Lämpöpumppu Haihdutin Lauhdutin Kompressori Jauhemaalit Lämmönvaihdin Venttiilit Pumput Puhaltimet (Synteettiset) kylmäaineet
	Maalämpö	Kiertopumput Lämmöntalteenottolaitteisto Höyryturbiinit Paisuntaturbiini

5. Elektrolyysilaitteet ja polttokennot	Elektrolyysilaitteet	Anodit Elektrolyysilaitteet Katodit Katalyytit Kalvot Elektrolyytit Kaksinapaiset levyt Kompressorit Vedenpuhdistusjärjestelmät Kuivaimet Kaasudiffuusiokerrokset (GDL) Kalvoelektrodikokoonpano (MEA) Laitekokonaisuuteen liittyvät komponentit
	Polttokennot	Kalvoelektrodikokoonpano Kalvo Kaasudiffuusio Anodit Katodit Elektrolyytit Katalyytit Kaksinapaiset levyt Kennojen tiivisteet

6. Kestävät biokaasu- ja biometaaniteknologiat	Kestävät biokaasu- ja biometaaniteknologiat	Kalvot Elektroniset komponentit Mädätyslaitteisto/käymistankit Korroosionkestävät materiaalit ja vuoraukset
7. Hiilidioksidin talteenotto- ja varastointiteknologiat	Hiilidioksidin talteenotto- ja varastointiteknologiat	Pistekuormituksen talteenottolaitteisto Kiinteät adsorbentit Vesipohjaiset emäksiset liuokset Kalvot Kompressointilaitteisto Putket Hiilidioksidin kuljetuslaitteet tai -ajoneuvot Injektointilaitteisto

8. (Sähkö)verkkoteknologiat	(Sähkö)verkkoteknologiat Johtimet, kaapelit, tornit, pylvää, eristimet SCADA-/energiahallintajärjestelmät Muuntajat (teho ja mittaus) Sähköasemien automaatiolaitteet Kytkinlaitteistot Kondensaattorit, virtakiskot Akunhallintajärjestelmä Piirilevyt Tehoelektroniikan komponentit ja laitteet, mukaan lukien tasavirtateknologia Ohjaus- ja viestintäkomponentit (GPRS-moduulit, ohjelmoitavat logiikkaohjaimet (PLC) ja muut erityiset ohjausjärjestelmät, anturit)
-----------------------------	---
